

Framtida verksamhetsvolym i brottmålsprocessen

Bedömning för perioden 2026–2029

En rapport från:

Brottsförebyggande rådet
Polismyndigheten
Åklagarmyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Domstolsverket
Kriminalvården

Publicerad: 2026-03-02
ISBN: 978-91-89067-28-8
Beställningsnummer: 7139
Kriminalvården

Förord

Sedan 2008 samarbetar Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården, med stöd av Brottsförebyggande rådet, för att på regeringens uppdrag ta fram prognoser över framtida verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen. Ekobrottsmyndigheten var med i arbetet under 2013–2015 och deltar åter från 2025.

Syftet med uppdraget är att ta fram ett myndighetsgemensamt underlag över hur verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessens centrala delar förväntas utvecklas, vilket också ska bidra till en ökad förståelse för hur myndigheterna i brottmålsprocessen utgör delar av en större helhet.

I den här rapporten redovisar myndigheterna prognoser som omfattar perioden 2026–2029. Prognoserna gäller volymer av ärenden in till och ut från Polismyndigheten, antalet brottsmisstankar vid Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten, antalet brottmål vid tingsrätterna samt antalet verkställigheter inom Kriminalvården.

Utöver prognoser beskrivs även ärendeflödet i brottmålsprocessen, hur myndigheterna i brottmålsprocessen samverkar i ärendeprocessen, samt förutsättningar för att bedöma och väga in påverkansfaktorer vid bedömningen av framtida verksamhetsvolymerna. En stor fördel med myndighetssamarbetet är att det skapar ett forum för att gemensamt och löpande följa och analysera förändringar som påverkar myndigheternas verksamhet.

Februari 2026

Petra Lundh
Rikspolischef
Polismyndigheten

Katarina Johansson Welin
Riksåklagare
Åklagarmyndigheten

Rikard Jermsten
Generaldirektör
Ekobrottsmyndigheten

Mikael Forsgren
Generaldirektör
Domstolsverket

Martin Holmgren
Generaldirektör
Kriminalvården

Jonas Trolle
Generaldirektör
Brottsförebyggande rådet

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Inledning.....	8
1.1 Uppdraget	8
1.2 Verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen	8
1.3 Kategorisering av verksamhetsvolymerna	14
1.4 Metod	16
1.5 Påverkansfaktorer	17
1.6 Disposition	20
2 Särskilt resurskrävande brott	21
2.1 Historisk utveckling	21
2.2 Prognosuppföljning	25
2.3 Prognos.....	26
3 Ordinärt resurskrävande brott.....	29
3.1 Historisk utveckling	29
3.2 Prognosuppföljning	32
3.3 Prognos.....	34
4 Mindre resurskrävande brott.....	37
4.1 Historisk utveckling	37
4.2 Prognosuppföljning	40
4.3 Prognos.....	41
5 Totala verksamhetsvolym	44
5.1 Historisk utveckling	44
5.2 Prognosuppföljning	46
5.3 Prognos.....	47
6 Avslutande reflektioner	52
6.1 Årets prognoser präglas av stor osäkerhet.....	52
6.2 Särskilt resurskrävande brott påverkar myndigheternas resursbehov	52
6.3 Potentiella konsekvenser av framtida volymer.....	53
6.4 Fortsatt behov av ett myndighetsövergripande perspektiv	54
Referenser.....	55
Bilaga 1. Indelning i brottskategorier.....	56
Bilaga 2. Tabellunderlag	60
Bilaga 3. Metodbilaga	64

Sammanfattning

Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården har fått i uppdrag av regeringen att, med stöd av Brottsförebyggande rådet, bedöma framtida verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen. Bedömningar görs av inflöde och utflöde av verksamhetsvolymerna inom brottmålsprocessen hos respektive myndighet för de kommande fyra åren. För Kriminalvården prognostiseras dock medelantalet klienter i stället för ett utflöde.

För att bidra till en ökad förståelse för hur myndigheterna i brottmålsprocessen utgör delar av en större helhet används en myndighetsgemensam brottskategorisering som indelningsgrund för verksamhetsvolymerna. Kategoriseringen används även för att närma sig frågeställningar om förhållandet mellan verksamhetsvolymerna och resursbehov. Det är andra året som denna kategorisering tillämpas, och den baseras på en bedömning av hur resurskrävande olika brottstyper är att hantera i hela brottmålsprocessen. De kategorier som används i arbetet är särskilt resurskrävande brott, ordinärt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott.

Framtida verksamhetsvolymerna prognostiseras med hjälp av olika tidseriemodeller. I vissa fall kompletteras dessa med beräkningsmodeller eller bedömningsprognoser. Valet av metod utgår från verksamhetens förutsättningar samt från identifierade påverkansfaktorer för den framtida utvecklingen till exempel aviserade regeländringar.

Under prognosperioden förväntas flera förändringar i den kriminalpolitiska lagstiftningen träda i kraft, vilket kommer att påverka de framtida verksamhetsvolymerna. Bland dessa väntas straffreformutredningen (SOU 2025:66) få stor påverkan på brottmålsprocessen, bland annat genom skärpta straff, minskad användning av förundersökningsbegränsningar samt fler häktningsförhandlingar.

Framtida verksamhetsvolymerna

Trenden i de framtida verksamhetsvolymerna ser olika ut beroende på brottskategori. Övergripande kan dock konstateras att för brottskategorin särskilt resurskrävande brott, där de grövsta brotten ingår, ses historiskt ökande volymer. De förväntas också fortsätta öka under kommande år, med undantag av Polismyndighetens inflöde som minskat och prognostiseras att fortsätta minska. Även inom ordinärt resurskrävande brott har volymerna ökat. Prognoserna pekar på fortsatt ökande volymer hos alla myndigheter, framför allt inom Kriminalvården. Inom mindre resurskrävande brott är utvecklingen mer spretig, vilket även återspeglas i den prognostiserade utvecklingen.

Särskilt resurskrävande brott beräknas fortsätta öka

De särskilt resurskrävande brotten är den minsta brottskategorin sett till antal, men utgör en större andel längre fram i brottmålsprocessen. Volymerna har generellt ökat under de senaste tio åren. Inom kategorin är allvarliga narkotikabrott och våldtäkt stora brottsgrupper och har därmed störst påverkan på utvecklingen. Allvarliga narkotikabrott har minskat i inflödet till Polismyndigheten, men ökat i senare delar av brottmålsprocessen. När det gäller våldtäkt ses en mer enhetlig och långsiktigt ökande trend, delvis kopplad till den så kallade samtyckeslagen från 2018. Prognoserna för 2026–2029 pekar på fortsatt minskat inflöde till polisen, ökade volymer i polisens utflöde och hos åklagare och domstolar samt en tydlig ökning av påbörjade fängelseverkställigheter inom Kriminalvården.

Svagt uppåtgående trend för ordinärt resurskrävande brott

Ordinärt resurskrävande brott står för omkring en tredjedel av ärendevolymer hos de flesta myndigheter, medan den dominerar helt hos Ekobrottsmyndigheten. Brottskategorin har haft en svagt ökande trend under de senaste tio åren, där bedrägerier, bidragsbrott samt brott mot frihet och frid är förhållandevis stora brottsgrupper. För perioden 2026–2029 väntas verksamhetsvolymer fortsätta öka i linje med den historiska utvecklingen hos samtliga myndigheter, med undantag för Ekobrottsmyndighetens utflöde som bedöms ligga kvar på en oförändrad nivå.

Kraftig ökning av mindre resurskrävande väntas inom Kriminalvården

Mindre resurskrävande brott utgör en stor del av brottmålsvolymer, men kräver relativt lite resurser per brott. Utvecklingen har varierat mellan myndigheter de senaste tio åren. Sedan 2020 har Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten haft minskande in- och utflöden, även om utflödet planat ut något från 2024. Tingsrätterna har däremot haft ökande volymer, med en topp 2025, delvis till följd av snabbare lagföring. Inom Kriminalvården har fängelseverkställigheter ökat sedan 2021, medan frivården minskade under 2025.

Trafikbrott och övriga narkotikabrott dominerar bland de mindre resurskrävande brotten. För trafikbrott har polis och åklagare haft minskande volymer, medan tingsrätternas utflöde ökade fram till 2021 och därefter minskade något. Frivårdsverkställigheterna, där merparten av Kriminalvården volymer finns, har varit relativt oförändrade.

Övriga narkotikabrott ökade i hela brottmålsprocessen fram till 2020 och har därefter utvecklats olika. En tydlig ökning inom polisen skedde 2024, främst på grund av ändrad postlagstiftning som ger dem som bedriver postverksamhet möjligheter att bryta tystnadsplikten och lämna uppgifter vid misstanke om bland annat narkotikabrott. Tingsrätternas volymer har fortsatt att öka kraftigt, och antalet fängelseverkställigheter har stigit stadigt.

Prognoserna visar ökade volymer för domstolarna och Kriminalvården, medan Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten väntar fortsatt minskat inflöde. Polismyndigheten räknar dock med ett ökat utflöde mot slutet av prognosperioden till följd av kommande straffrättsliga reformer.

De totala prognoserna visar större förändringar i senare led

De övergripande prognoser utgörs av en summering av tidigare nämnda brottskategorier inom samtliga myndigheter. Därtill görs prognoser över medelantal klienter inom Kriminalvården som inte är möjliga att bryta ner på brottskategori. Utvecklingen 2015–2025 visar minskat inflöde till Polismyndigheten sedan 2020, men ett ökande utflöde från 2024, främst drivet av ordinärt resurskrävande brott. Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har haft varierande volymer, med tydliga nedgångar runt 2019–2022 som därefter följts av ökning. Tingsrätternas in- och utflöde har ökat varje år, och inflödet till Kriminalvården har stigit stadigt sedan 2021, framför allt genom fler fängelseverkställigheter.

Prognoserna pekar på fortsatt minskat inflöde till Polisen men en ökning av redovisade ärenden till Åklagarmyndigheten. Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten väntas få marginella förändringar av såväl in- som utflödesvolymer. Tingsrätterna prognostiserar ökat antal inkomna brottmål samt avgjorda brottmål. Kriminalvården väntar ökade volymer, särskilt i form av ett kraftigt stigande medelantal klienter, vilket i stor utsträckning kopplas till pågående reformarbete.

En utmanande framtid

Rapporten visar att årets prognoser för rättsväsendet präglas av stor osäkerhet, främst på grund av pågående reformer och lagändringar som påverkar hela rättskedjan.

Genomförda prognoser för 2026–2029 pekar på att brottens sammansättning har förändrats, vilket innebär en förskjutning där enklare brott minskar medan mer resurskrävande brott ökar. Det gäller i huvudsak för narkotikabrott, grova vapenbrott och våldtäkter. Detta innebär att även om den totala brottsvolymen inte ökar markant, så ökar det samlande resursbehovet.

De ökade volymerna bedöms delvis kunna omhändertas genom aviserade medelstillskott, men det finns en viss risk för att flaskhalsar kan uppstå i delar av brottmålsprocessen som tar längre tid att hantera. Detta kan exempelvis bero på svårrekryterade nyckelkompetenser eller utmaningar med lokalförsörjning. Kriminalvården står inför särskilt stora utmaningar med redan begränsad tillgång på anstaltsplatser. Samtidigt riskerar domstolarna att få svårigheter att hantera ett ökat antal mål, särskilt om antalet förtursmål som kräver snabb handläggning ytterligare ökar. Personalbrist, inte minst bland domare, förstärker problemet. Sammantaget innebär detta att en balanserad kompetens- och lokalförsörjning är avgörande för att reformer och resurstillskott i rättsväsendet ska få avsedd effekt och inte leda till kapacitetsproblem.

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården har i sina respektive regleringsbrev fått i uppdrag av regeringen att, med stöd av Brottsförebyggande rådet, bedöma framtida verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen. Uppdraget har varit årligen återkommande sedan 2008. Uppdraget har givits på nytt till Ekobrottsmyndigheten 2025, efter tidigare uppdrag i regleringsbreven för 2013–2015.

Syftet med uppdraget är att myndigheterna ska ta fram ett så välgrundat underlag som möjligt för hur verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessens centrala delar förväntas utvecklas och vad det kan innebära för myndigheternas resursbehov. Uppdraget ska också bidra till en ökad förståelse för hur myndigheterna i rättsväsendet utgör delar av en större helhet.

1.2 Verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen

De volymer som prognostiseras är olika för de olika myndigheterna. Vilka mått som används beror på vad som finns tillgängligt hos myndigheterna och vad som används i resultatredovisningar, verksamhetsstyrning och uppföljning. Polismyndigheten redovisar ärenden, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten brottsmisstankar och Domstolsverket brottmål vid tingsrätterna. Kriminalvården använder mått för påbörjade verkställigheter och medelantal av klienter. De mått som myndigheterna använder för att beskriva verksamhetsvolymerna är därmed inte direkt jämförbara med varandra. Därtill är det ofta flera myndigheter involverade samtidigt i en brottmålsprocess, varför det inte går att fullt ut göra kopplingar mellan en myndighets utflöde och en annan myndighets inflöde. Det gör det svårare att analysera kopplingar och flöden mellan myndigheterna i brottmålsprocessen.

Verksamhetsvolymerna varierar i storlek mellan myndigheterna och de största volymerna finns i början av brottmålsprocessen för att sedan avta. Det beror huvudsakligen på att alla myndigheter inte är inblandade i alla delar av brottmålsprocessen. En stor mängd ärenden hanteras av en eller två myndigheter i början av brottmålsprocessen för att sedan inte gå vidare. I nästa avsnitt ges en beskrivning av de olika volymerna som myndigheterna hanterar.

Polismyndigheten

Polismyndighetens verksamhetsvolym i brottmålsprocessen utgår från anmälda brott.¹ Den huvudsakliga måttenheten för verksamhetsvolymerna är antalet ärenden. Av figur 1 framgår att det inkommer knappt 1,2 miljoner ärenden per år. Ett ärende kan innehålla ett eller flera brott, som i sin tur kan omfatta ingen, en eller flera brottsmisstankar. En stor majoritet av de inkomna ärendena innehåller endast ett brott. Polismyndighetens inflöde kan delas in i två huvudsakliga kategorier: offerbrott och ingripandebrott. Offerbrott är fall där en fysisk eller juridisk person har utsatts för brott (till exempel misshandel, stöld eller bedrägeri), medan ingripandebrott avser fall som polisen eller annan rättsvårdande myndighet upptäcker och anmäler på egen hand (till exempel narkotikabrott och många trafikbrott). Det finns även en mindre mängd ärenden som inte passar in i dessa kategorier, till exempel penningtvätt, miljöbrott och förfalskningsbrott. Nivån på inflödet av offerbrott styrs i

¹Anmälningar som inte avser brott och de fall där ordningsböter utfärdas direkt på plats av polisen ingår inte.

huvudsak av förekomst och anmälningsbenägenhet, medan nivån på inflödet av ingripandebrott styrs av förekomst och Polismyndighetens arbete och prioriteringar.

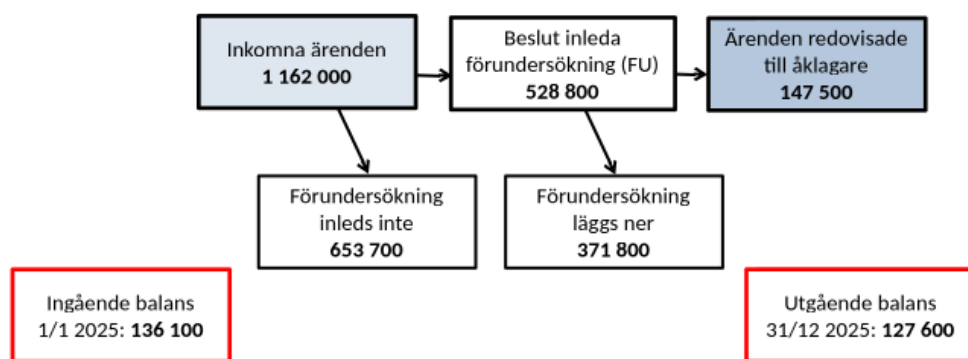
När ett brott anmäls till Polismyndigheten fattar åklagare eller polisiär förundersökningsledare beslut om att inleda eller inte inleda en förundersökning. Av figur 1 framgår att det under året genomförts förundersökning i drygt en halv miljon ärenden. Huvudregeln är att förundersökning ska inledas om det finns anledning att anta att ett brott som faller under allmänt åtal har förövats. Det finns dock flera undantag, exempelvis om det är uppenbart att brottet inte går att utreda eller om en utredning av brottet skulle kräva resurser som inte står i rimligt förhållande till brottets allvarlighetsgrad. Grunderna för detta finns i olika bestämmelser i rättegångsbalken. Majoriteten av de ärenden som kommer in till Polismyndigheten läggs ner utan att en förundersökning inleds, men andelen varierar stort mellan olika kategorier av brott.

En inledd förundersökning kan läggas ner om utredningen visar att det inte finns anledning att fullfölja den. Det kan exempelvis handla om rent legala hinder såsom preskription, att det saknas tillräcklig bevisning eller att fortsatt utredning skulle kräva orimligt stora resurser. En förundersökning kan även läggas ner om det exempelvis finns flera olika misstankar mot samma individ, och utredning av tillkommande misstankar inte bedöms ha någon väsentlig betydelse för påföljden, så kallad förundersökningsbegränsning. På samma grunder som man beslutar om förundersökningsbegränsning kan även beslut fattas om att inte inleda förundersökning. Det förekommer också att framför allt trafikbrottsärenden läggs ner när en misstänkt i efterhand godkänner en tidigare bestriden ordningsbot, ett så kallat kontorsföreläggande. En nedlagd förundersökning kan återupptas om det till exempel inkommer ny bevisning.

Efter genomförd förundersökning redovisas ärendet till åklagare.² Figur 1 visar att ungefär 150 000 ärenden redovisas till åklagare varje år. Antalet ärenden som redovisas påverkas av flera faktorer, till exempel nivån på inflödet och antalet ärenden där förundersökning inleds. Förutsättningarna att nå lagföring ser även olika ut för olika typer av brott, vilket påverkar såväl andelen som antalet redovisade ärenden för olika brottskategorier.

I figur 1 illustreras översiktligt Polismyndighetens ärendeflöde. Ingående och utgående balans avser ärenden som var öppna vid årets början respektive årets slut. Övriga numeriska uppgifter i figur 1 avser avslutade ärenden under 2024, oberoende av vilket år dessa ärenden inkom till myndigheten.

Figur 1. En översiktlig bild av flödet av ärenden inom Polismyndigheten 2025

² I ärenden redovisade till åklagare ingår också ärenden som redovisats med ett förenklat förfarande (RB 23:22).

Åklagarmyndigheten

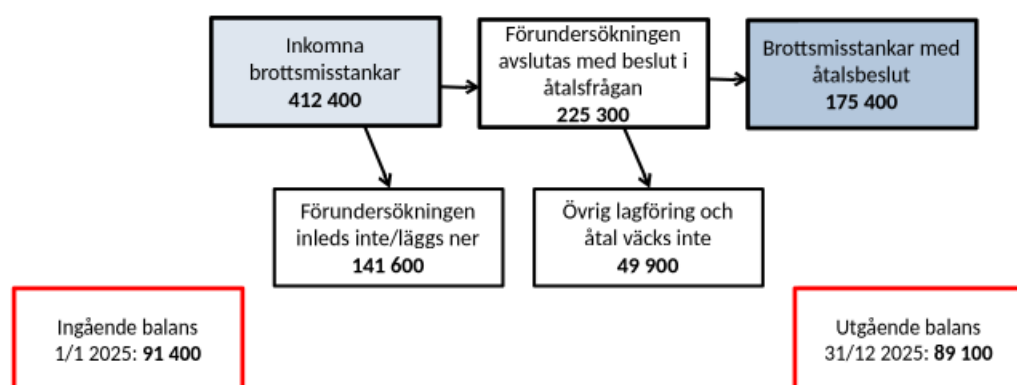
De ärenden som kommer in till Polismyndigheten hanteras antingen av polisen eller både av polis och av åklagare. Det sistnämnda sker antingen tillsammans och samtidigt i åklagarledda förundersökningar eller genom att slutförda polisleda förundersökningar redovisas till åklagare. Det medför att Polismyndighetens utflöde inte motsvarar Åklagarmyndighetens inflöde, eftersom ärenden kan handläggas parallellt av båda myndigheterna. Detta fenomen beskrivs och illustreras på sidorna 17–19 i rapporten Framtida verksamhetsvolym i rättskedjan 2023–2026. I de fall polisen är förundersökningsledare blir Åklagarmyndigheten involverad i handläggningen när förundersökningen är slutförd. För åklagarledda förundersökningar arbetar däremot åklagare med ärenden redan i förundersökningsstadiet. Detta medför att andelen av de inkomna brottsmisstankar som leder fram till ett lagföringsbeslut delvis beror på förundersökningsledarskapet.

Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottsutredningar, besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol. En brottsutredning äger rum inom ramen för en förundersökning. En förundersökning kan antingen inte inledas, läggas ner eller slutföras. När förundersökningen har slutförts prövar åklagaren om förutsättningarna för att väcka åtal är uppfyllda. Om åklagaren bedömer att det finns tillräckliga bevis för att den misstänkta personen har begått brottet är huvudregeln att åklagaren är skyldig att väcka åtal. Om åklagaren beslutar att väcka åtal lämnas en stämningsansökan till tingsrätten.

Inflödet av brottsmisstankar som Åklagarmyndigheten har till uppgift att handlägga kommer till övervägande del från Polismyndigheten, medan en marginell del kommer från Tullverket och andra myndigheter, till exempel Försäkringskassan och Kustbevakningen. Åklagarmyndighetens volymer påverkas därför främst av Polismyndighetens produktivitet, eftersom cirka 98 procent av Åklagarmyndighetens inflöde av brottsmisstankar kommer från Polismyndigheten. Åklagare kan inte i någon större utsträckning påverka omfattningen av inflödet, utan det beror på samhällsutvecklingen och andra utredande myndigheters arbete.

I figur 2 beskrivs översiktligt Åklagarmyndighetens verksamhetsvolym. Ingående och utgående balans avser brottsmisstankar som var öppna vid årets början respektive årets slut. Inkomna brottsmisstankar avser antalet inkomna brottsmisstankar under året. Övriga numeriska uppgifter i figur 2 avser beslutade brottsmisstankar under 2025, oberoende av vilket år dessa brottsmisstankar inkom till myndigheten³. Övrig lagföring avser besluten åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot. Åtalsunderlåtelse innebär att brottet visserligen utreds, men att det varken blir åtal eller rättegång. En förutsättning för att ge åtalsunderlåtelse är att det står klart att ett brott har begåtts, oftast därför att den misstänkta personen har erkänt. Ett vanligt skäl för åtalsunderlåtelse är att personen nyligen har dömts för annan brottslighet och att det nya brottet inte skulle innebära att straffet skärps. Strafföreläggande har samma verkan som en dom och är en alternativ möjlighet att lagföra personer för brott utan rättegång. Strafföreläggen utfärdas i regel när gärningspersonen erkänner, och kan endast användas vid brott där påföljden är begränsad till böter eller villkorlig dom. För brott som begåtts i näringsverksamhet kan åklagaren yrka på företagsbot. De mått som Åklagarmyndigheten använder för att prognostisera framtida verksamhetsvolym i denna rapport är inkomna brottsmisstankar och brottsmisstankar med åtalsbeslut.

³ I den här översiktsskildern ingår inte brottsmisstankar med beslut av administrativ karaktär, till exempel beslut om att förundersökningsledning ska överlämnas till utredande myndighet.

Figur 2. En översiktlig bild av flödet av brottsmisstankar inom Åklagarmyndigheten 2025

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten är en åklagarmyndighet med uppdrag att se till att personer som begår ekonomiska brott blir föremål för brottsutredning och lagföring. Av instruktionen framgår vilka brott som ska utredas av Ekobrottsmyndigheten. Därutöver ansvarar myndigheten för annan brottslighet där handläggningen ställer särskilda krav på kännedom om finansiella förhållanden, näringslivsförhållanden, skatterätt eller liknande.

Ekobrottsmyndighetens inflöde kommer till största delen från Skatteverket och konkursförvaltare, vilka tillsammans står för cirka 80 procent av de inkomna anmälningarna. Resterande inflöde kommer bland annat från andra myndigheter utanför rättsväsendet, revisorer och allmänheten. En del är även egeninitierad från underrättelseverksamheten. Inflödet till Ekobrottsmyndigheten, de 50 700 inkomna brottsmisstankarna i figur 3, är därmed att ses som en delmängd av det initiala inflödet till brottmålsprocessen. Inflödet har alltså normalt sett inte passerat Polismyndigheten innan det kommer till Ekobrottsmyndigheten. Det är inte heller aktuellt med samtidig handläggning av förundersökningar inom Ekobrottsmyndigheten och Polismyndigheten (såsom är fallet för Åklagarmyndigheten).

Till skillnad från Åklagarmyndigheten har Ekobrottsmyndigheten ansvar för att med egna utredare genomföra brottsutredningar. I cirka en fjärdedel av ärendena med inledd förundersökning genomförs utredningen med bistånd av Skatteverkets brottsutredningsenhet. Alla förundersökningar är åklagarledda.

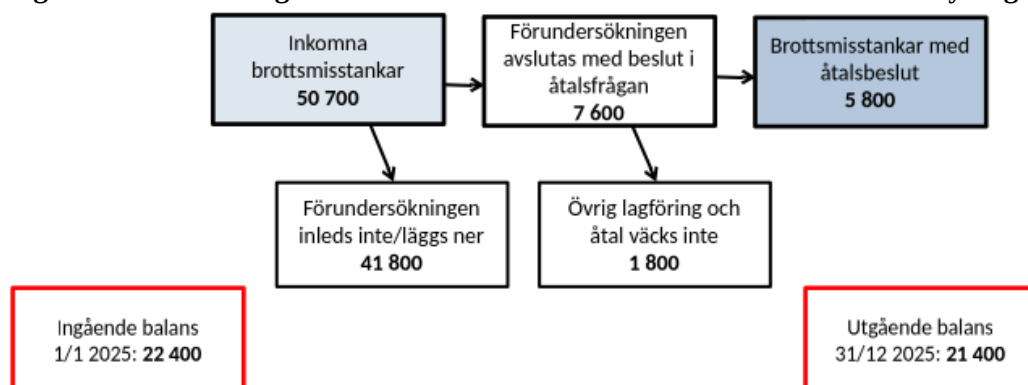
Myndighetens utflöde i form av åtalsbeslut levereras till nästa länk i brottmålsprocessen, Sveriges Domstolar. Ekobrottsmyndighetens volymer har ingått i deras samt Kriminalvårdens verksamhetsvolymer, även de år som Ekobrottsmyndigheten inte deltagit i regeringsuppdraget.

I figur 3 beskrivs översiktligt Ekobrottsmyndighetens verksamhetsvolymer. Ingående och utgående balans avser brottsmisstankar som var öppna vid årets början respektive årets slut. Inkomna brottsmisstankar avser antalet inkomna brottsmisstankar under året. Övriga numeriska uppgifter i figur 3 avser beslutade brottsmisstankar under 2025, oberoende av vilket år dessa brottsmisstankar inkom till myndigheten.⁴ Övrig lagföring avser besluten åtalsunderlåtelse och strafföreläggande.

⁴ I den här översiktsbilden ingår inte brottsmisstankar med beslut av administrativ karaktär.

De mått som Ekobrottsmyndigheten använder för att prognostisera framtida verksamhetsvolymerna i denna rapport är inkomna brottsmisstankar och brottsmisstankar med åtalsbeslut.

Figur 3. En översiktlig bild av flödet av brottsmisstankar inom Ekobrottsmyndigheten 2025

Tingsrätterna

Hos tingsrätterna handläggs inflödet (inkomna brottmål) för att resultera i ett utflöde (avgjorda brottmål), varav en viss mängd levereras till Kriminalvården. Inflödet till tingsrätterna, som avser verksamhet med anledning av brott, är inkomna brottmål. Dessa inleds i huvudsak genom att åtal väcks, och därutöver genom inkomna häkttningsframställningar och ansökningar om förordnande av offentlig försvarare eller målsägandebiträde. Stämningsansökningar och häkttningsframställningar kommer nästan uteslutande från Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Ansökan om offentlig försvarare och målsägandebiträde görs av den misstänkta respektive den målsägande, men förmedlas i de flesta fall via de två nämnda myndigheterna eller via Polismyndigheten. Det kan ske samtidigt med ingivandet av en stämningsansökan, men även innan eller efter att åtal väckts. En ansökan om offentlig försvarare eller målsägandebiträde kan bifallas eller avslås, och i båda fallen registreras ett brottmål när ansökan kommer in. En häkttningsframställan innehåller i princip alltid en ansökan om offentlig försvarare, om inte försvarare förordnats tidigare. Ett brottmål kan därmed innehålla allt från ingen till flera stämningsansökningar som rör olika typer av brott och avse en eller flera personer. När ett brottmål registrerats hamnar det i balans i väntan på avgörande.

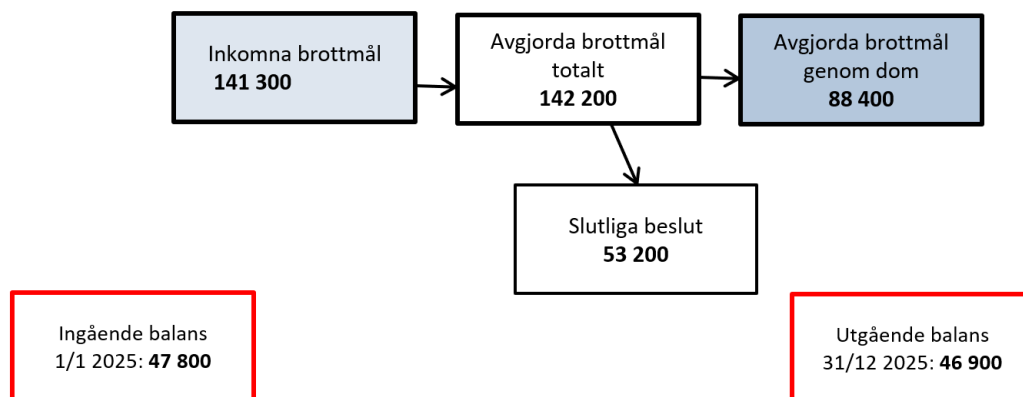
I figur 4 beskrivs översiktligt tingsrätternas verksamhetsvolymerna när det gäller brottmål.

Tingsrätternas utflöde består i huvudsak av domar och slutliga beslut. Det mått som används för att mäta utflödet är antalet avgjorda brottmål.⁵ Ett inkommet brottmål avgörs därför alltid på ett eller annat sätt, vilket gör att inkomna och avgjorda brottmål följs åt väldigt tätt antalsmässigt. Så var även fallet 2025, som framgår av figur 4. Hur brottmålen avgörs och vilket utfallet blir styrs av vilken typ av mål det rör sig om, av hur tidigare led i brottmålsprocessen hanterat ärendet (exempelvis om åtal väckts) och av rådande lagstiftning. Ett brottmål avslutas antingen genom dom eller genom slutligt beslut. De brottmål som avgörs genom dom innehåller i regel en eller flera brottsmisstankar. Efter att ha ökat i andel under de senaste åren har andelen avgjorda brottmål genom dom minskat två år i rad, och slutade 2025 på 62 procent. Resterande brottmål avgörs i allt väsentligt genom slutligt beslut, oftast avskrivningar, och målet registreras då som avgjort. Målen har ofta registrerats utifrån en ansökan om offentlig försvarare eller målsägandebiträde som bifalls eller avslås, men inte följs av en stämningsansökan. Ett slutligt beslut kan också handla om avvisade mål och undanröjande av

⁵ Ett avgjort brottmål kan innehålla inget, ett eller flera domslut. I begreppet avgjorda brottmål ingår även ogillade åtal. Med domslut avses i lagföringsstatistiken en fällande dom mot en tilltalad i tingsrätten. Till det kommer ogillade åtal.

ordningsbot eller strafföreläggande. Dessa mål leder därför aldrig till någon kriminalvårdspåföljd.⁶ De antal mål som anges i balans i figur 4 avser både brottmål med och utan stämningsansökan.

Figur 4. En översiktlig bild av flödet av brottmål vid tingsrätterna 2025

Kriminalvården

Kriminalvårdens huvuduppgift är att verkställa de av domstolarna utdömda påföljderna inom myndighetens anstalts- och frivårdsverksamhet. Utöver det finns Kriminalvården med i tidigare delar av brottmålsprocessen genom till exempel häktesverksamhet, klienttransporter och frivårdens arbete med personutredningar. Personutredningens huvudsakliga syfte är att tjäna som underlag för domstolens påföljdsval.

Inflödet till Kriminalvården består av personer som påbörjat sin verkställighet av kriminalvårdspåföljd. Till dessa hör påbörjade fängelseverkställigheter, påbörjad elektronisk övervakning (EÖ), påbörjad skyddstillsyn, påbörjad villkorlig dom med samhällstjänst och påbörjad ungdomsövervakning. Inflödet styrs till stor del av vilka straff som domstolarna utdömer. Ett domslut med fängelsepåföljd innebär oftast att straffet avtjänas på anstalt. En person som döms till fängelse i högst 18 månader (fram till sista december 2025 var gränsen sex månader) kan dock få avtjäna straffet under EÖ. Detta innebär kortfattat att klienten får en fotboja och ska avtjäna sin fängelsedom i hemmet, och endast får lämna sitt hem för sysselsättning eller annan godkänd aktivitet. Det är Kriminalvården som utreder förutsättningarna för att bevilja EÖ. Under 2025 påbörjade 24 900 verkställigheter inom Kriminalvården, se figur 5.

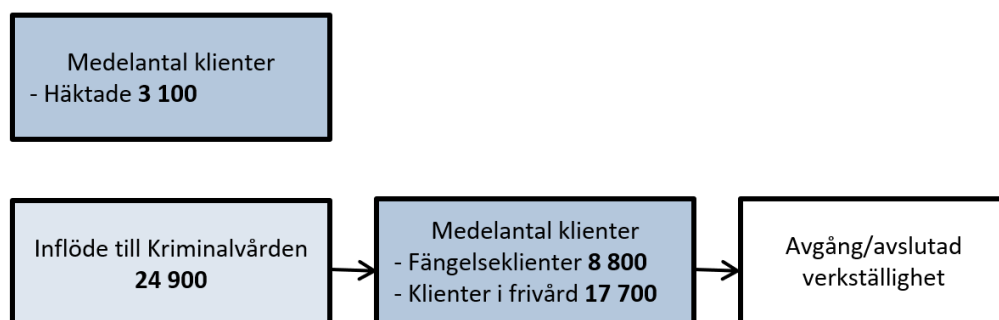
Till skillnad från övriga myndigheter redovisar inte Kriminalvården något utflöde som avgångar eller avslutade verkställigheter. I stället för ett utflödesmått redovisar Kriminalvården i den här rapporten medelantalet klienter. Medelantalet används för att bedöma klientvolymernas resursbehov i Kriminalvården eftersom det visar antalet klienter som Kriminalvården har att hantera i den dagliga driften, vilket ett flödesmått inte gör. Medelantalet klienter i prognoserna kategoriseras som häktade, fängelseklienter och klienter i frivård. Medelantalet häktade är det genomsnittliga antalet häktade personer som är skäligen eller på sannolika skäl misstänkta för brott. De klienter som verkställer fängelsestraff i häkte, så kallade verkställighetsfall, utgör tillsammans med klienter som är inskrivna på anstalt gruppen fängelseklienter i prognoserna.

⁶ I den här rapporten är fokus i huvudsak på de volymer som kan mätas i antal brottmål. Det bör i sammanhanget framhållas att arbetsbelastning och resursbehov inte enbart avgörs av antalet brottmål. Av betydelse är också komplexiteten i och omfattningen av de inkomna brottmålen, liksom naturligtvis utvecklingen av övrig verksamhet vid tingsrätterna, till exempel tvistemål och ärenden.

Medelantalet klienter i frivård är den största delen av klientpopulationen och består av klienter som är dömda till skyddstillsyn, villkorlig dom med samhällstjänst eller ungdomsövervakning, men även klienter som avtjänar fängelsestraff genom EÖ. Frivården hanterar även klienter som har dömts till ett fängelsestraff men som avtjänar delar av straffet utanför anstalt, till exempel de som är villkorligt frigivna med övervakning eller har någon av utslussningsåtgärderna utökad frigång eller halvvägshus.

Kriminalvården omfattade 2025 i genomsnitt 3 100 häktade personer, 8 800 fängelseklienter och 17 700 klienter inom frivården.

Figur 5. En översiktlig bild av inflödet av klienter och medelantal klienter 2025

1.3 Kategorisering av verksamhetsvolymerna

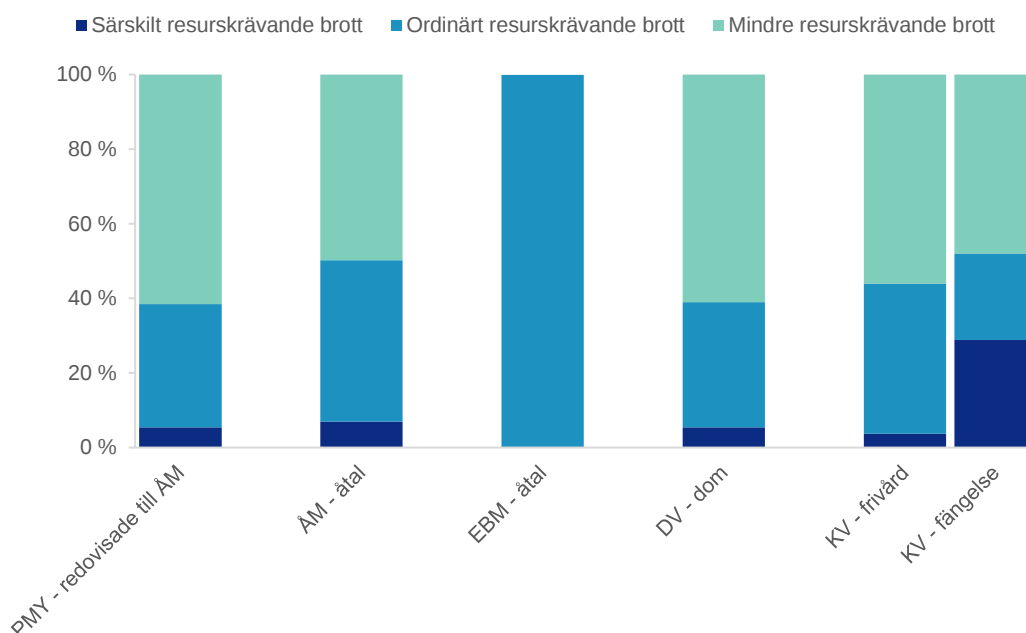
En myndighetsgemensam brottskategorisering används som indelningsgrund för verksamhetsvolymerna. Indelningen baseras på resursåtgång i *hela* brottmålsprocessen. Syftet med den gemensamma indelningen är att förbättra möjligheten till en sammanhållen beskrivning och analys av utvecklingen i brottmålsprocessen och att i större grad kunna belysa volymernas inverkan på resursåtgång i hela processen. De tre brottskategorierna är följande:

- **Särskilt resurskrävande brott:** har relativt små volymer jämfört med de andra kategorierna, men den genomsnittliga resursåtgången per brott är mycket högre. I kategorin ingår brottsgrupperna Allmänfarliga brott, Allvarliga brott mot frihet och frid, Allvarliga narkotikabrott, Grov misshandel, Grovt vapenbrott, Mord, Dråp med mera, Rån och Våldtäkt.
- **Ordinärt resurskrävande brott:** har en resursåtgång som i genomsnitt är högre än mindre resurskrävande brott men lägre än särskilt resurskrävande brott. I kategorin ingår brottsgrupperna Bedrägerier och bidragsbrott, Ekonomiska brott, Misshandel annan än grov, Sexualbrott, ej våldtäkt, Vapenbrott, ej grovt, Övriga brott mot frihet och frid och Övriga brott.
- **Mindre resurskrävande brott:** har i genomsnitt per brott en mycket lägre resursåtgång än brott i de andra kategorierna. I kategorin ingår brottsgrupperna Brott mot knivlagen, Skadegörelsebrott, Tillgreppsbrott, Trafikbrott och Övriga narkotikabrott.

Av figur 6 framgår hur stor andel varje kategori har i de olika delarna av brottmålsprocessen. De särskilt resurskrävande brotten har relativt små volymer ända fram till slutet av brottmålsprocessen. När de hamnat hos Kriminalvården utgör de en klart större andel av den totala volymen än tidigare i processen. De mindre resurskrävande brotten har omvänt stora volymer i de inledande delarna av brottmålsprocessen, för att sedan minska. De ordinärt resurskrävande brotten har däremot en relativt jämnt fördelad volymandel genom hela processen.

Ekobrottsmyndighetens inflöde kategoriseras i princip enbart som ordinärt resurskrävande brott. Det innebär dock inte att myndighetens ärenden är enhetliga i sin omfattning eller att de inte kan vara särskilt resurskrävande. En förklaring till att brottskategoriseringen inte fångar variationen inom ekobrottsligheten är att myndighetens verksamhet inte var en uttalad del av detta uppdrag när översynen gjordes. Det är också svårt att göra en uppdelning av ekobrottens resursåtgång utifrån brottskoder.

Figur 6. Respektive brottskategoris andel av den totala verksamhetsvolymen genom brottmålsprocessen, baserat på utfall 2025

Utgångspunkter för kategoriseringen

Kategorisering är resultatet av en revidering som gjordes inför 2025 års rapport. Nedan sammanfattas det underlag som myndigheterna använt för att bedöma hur resurskrävande olika brott är.

Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har använt olika varianter av ”komplexitetsmått” som ger en indikation på hur resurskrävande ett ärende är. För Polismyndighetens del baseras det bland annat på antal förhör, aktörer, frihetsberövanden, beslag och forensiska undersökningar i ärendet. Ärendet viktas också efter vad brotten kan leda till för påföljd – ju högre upp i straffskalan, desto mer komplext. För Polismyndigheten är de särskilt resurskrävande brotten några enstaka procent av myndighetens volymer, men hanteringen av dem kräver ungefär en tredjedel av myndighetens utredningsresurser. De mindre resurskrävande brotten utgör å andra sidan över hälften av myndighetens volymer, men tar knappt en tredjedel av utredningsresurserna i anspråk. För Åklagarmyndigheten har resursåtgång som underlag för brottskategoriseringen utgått från parametrar som bland annat avser åklagarnas förhandlingstid i domstol, om åklagare varit förundersökningsledare, antal misstänkta personer och steg i åklagarnas handlägningsprocess. De särskilt resurskrävande brotten återfinns i cirka 10 procent av alla avslutade ärenden. Dessa ärenden beräknas ta närmare 40 procent av den totala resursåtgången för ärendehantering i anspråk.

Vid tingsrätterna bedöms huvudförhandlingstiden i brottmål vara den viktigaste indikatorn. Den återspeglar ett antal bakomliggande faktorer som påverkar arbetsbelastningen och komplexiteten i brottmålen, såsom antal parter och ombud, bevisningens omfattning och tolkanvändning. I genomsnitt

avgjordes cirka två tredjedelar av brottmålen med brottsmisstanke efter huvudförhandling 2025, men för de särskilt resurskrävande brotten var andelen hela 98 procent. Även förekomsten av mål med häktade är en användbar indikator. Exempelvis förekom häktning i två tredjedelar av målen som gällde särskilt resurskrävande brott 2024, medan det var extremt ovanligt i mindre resurskrävande brott. Kategorin särskilt resurskrävande brott stod dessutom ensam för hälften av alla mål med häktade.

Kriminalvården har utgått från strafftider och fördelningen mellan olika verkställighetsformer för att uppskatta resursåtgång för olika brottstyper. Fängelseverkställigheternas dygnskostnader är högre än frivårdsverkställigheternas. Därtill ökar antalet vård dygn och andelen som blir häktade med strafftiden. Därför har uppdelningen av brottskategorier gjorts så att brott med kortast genomsnittliga strafftider inom fängelse tillsammans med en stor andel frivårdsverkställigheter sorterades som mindre resurskrävande brott, medan brott med långa genomsnittliga strafftider inom fängelse och låg andel frivårdsverkställigheter sorterades som särskilt resurskrävande. Brotten däremellan sorterades som ordinärt resurskrävande.

Myndigheterna har alltså använt olika metoder för att beräkna resursåtgång för olika brott som i huvudsak gav samma utfall. De brott som var mycket resurskrävande hos en myndighet var det även hos andra, och omvänt. Efter en sammanvägning av myndigheternas beräkningar definierades myndighetsgemensamma brottskategorier som ger en samlad bild om resursåtgång genom hela brottmålsprocessen.

1.4 Metod

Här ges en kortfattad beskrivning av metoderna som använts för att prognostisera verksamhetsvolymerna. Prognostyperna som används i rapporten kan grovt delas in i tre grupper: tidsseriemodeller, beräkningsmodeller och bedömningsprognoser. Valet av prognosmetod bygger främst på dataförutsättningarna för respektive volym som prognostiseras. Tidsseriemodeller och bedömningsjusteringar kan kombineras. Det är aktuellt i de fall där det finns kända omständigheter som bedöms leda till trendbrott eller betydande förändringar av den prognostiserade volymen, men som inte fångas upp av tidsseriemodeller.

För att ge ett bra underlag till prognoserna används vanligtvis de längsta tidsserier som finns tillgängliga. I vissa fall kan det dock vara lämpligt att använda kortare tidsserier, till exempel när något speciellt har inträffat, såsom en lagändring.

I tabell 1 visas vilka prognosvolymerna som redovisas i rapporten. En mer detaljerad redovisning för respektive myndighet finns i bilaga 3.

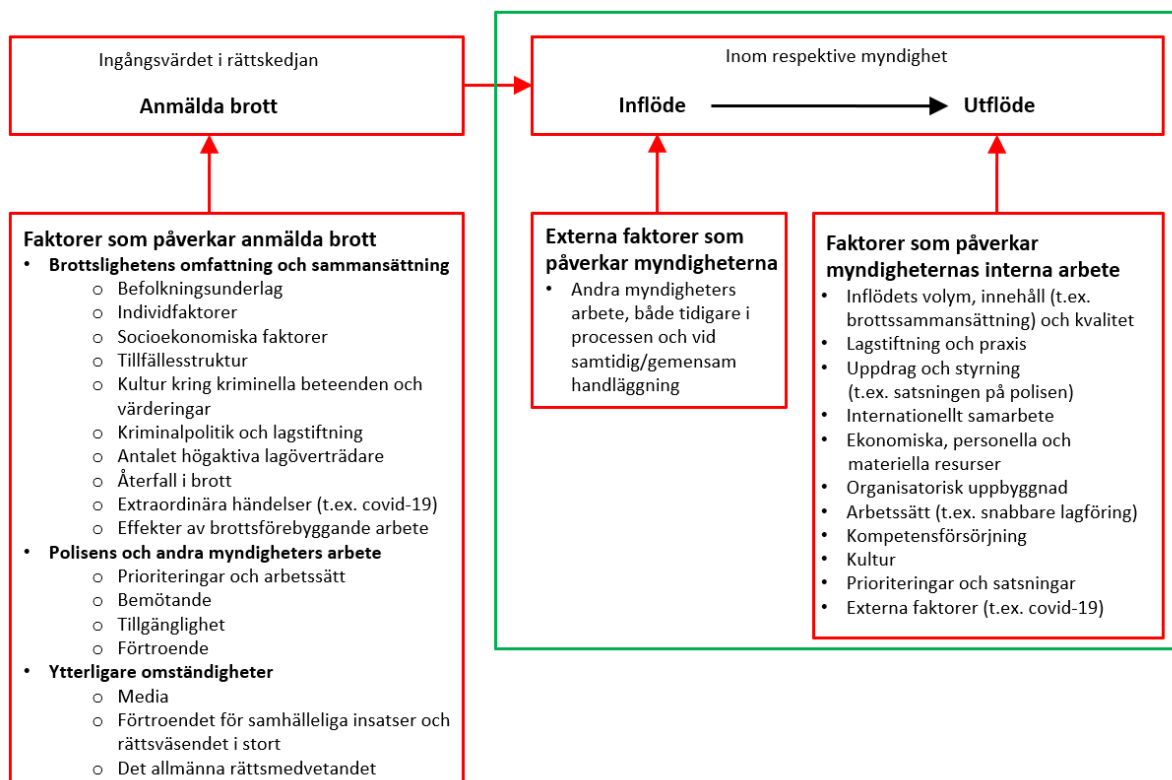
Tabell 1. Prognosvolymen som redovisas i rapporten

Myndighet	Prognosvolym	Totalt	Brottskategori	Brottsgrupp
Polismyndigheten	Inflöde	Ja	Ja	Ja
	Utflöde	Ja	Ja	Ja
Åklagarmyndigheten	Inflöde	Ja	Ja	Ja
	Utflöde	Ja	Ja	Ja
Ekobrottsmyndigheten	Inflöde	Ja	Ja	Nej
	Utflöde	Ja	Ja	Nej
Domstolsverket	Inflöde	Ja	Ja	Nej
	Utflöde	Ja	Ja	Nej
Kriminalvården	Inflöde	Ja	Ja	Nej
	Medelantal	Ja	Nej	Nej

1.5 Påverkansfaktorer

De verksamhetsvolymen som hanteras inom brottmålsprocessen påverkas av en stor mängd olika faktorer. Som presenteras i figur 7 kan faktorerna grupperas i tre områden: 1) faktorer som påverkar vilka och hur många brott som anmäls, 2) arbete som gjorts av de andra myndigheterna i processen, och 3) omständigheter som påverkar myndigheternas interna arbete.

Figur 7. En schematisk översikt över olika typer av påverkansfaktorer i brottmålsprocessen

Att analysera påverkansfaktorer har två huvudsakliga syften. Det ena är möjligheten att öka förståelsen för vad som påverkar volymerna i stort och ge en ökad kännedom om vad som påverkar brottmålsprocessens arbete. Det andra är de statistiska prognosernas oförmåga att förutse trendbrott, vilket motiverar en analys av omvärldsfaktorer för att bedöma om det finns påverkansfaktorer, eller kanske snarare osäkerhetsfaktorer, som kan orsaka ett trendbrott.

Att ta fram en lista på teoretiska påverkansfaktorer är dock betydligt lättare än att identifiera vilka faktorer som i praktiken har betydelse från ett år till ett annat. Svårigheter i att identifiera vilka faktorer som kommer att ha betydelse och svårigheter i att därefter förutse i vilken riktning och hur mycket dessa faktorer kommer att påverka, gör att utföraren sällan kommer närmare än initierade gissningar. Svårigheterna består bland annat i att isolera betydelsen av en påverkansfaktor eftersom en enskild faktor sällan är den enda förklaringen till en förändring av en verksamhetsvolym, och den kan dessutom ofta ge förändringar på flera håll. Vissa faktorer kan myndigheterna själva påverka, medan andra ligger utanför deras kontroll. Det kan konstateras att en hel del av de mindre betydelsefulla påverkansfaktorerna ”tar ut” varandra och att alla påverkansfaktorer som leder till mer successiva förändringar redan finns med i de statistiska framskrivningar som utgör själva prognoserna. Vidare kan påverkansfaktorer förstärka varandra, ibland på sätt som är svåra att förutse. Att bedöma varje påverkansfaktor utifrån om, hur och hur mycket den kan förväntas påverka volymerna är därför i de flesta fall en nästintill omöjlig uppgift. Ett exempel på faktorer som bidrar till osäkerhet i prognoserna är utvecklingen i Ukraina. Ett avslut på kriget bedöms leda till ökad vapentillgång, vilket i sin tur kan bidra till en volymökning av särskilt resurskrävande brott, i synnerhet grovt vapenbrott.

Med detta konstaterat diskuteras i nästa avsnitt två aktuella faktorer som skapar osäkerhet i prognosarbetet: författningsreformer och resursförstärkningar till myndigheterna.

Författningsreformer

Under de senaste åren har det skett reformer och utredningar inom det kriminalpolitiska området, vilket lett till en mängd beslutade och kommande förändringar i lagstiftningen. Därtill pågår ett antal utredningar som också kan komma att påverka volymerna i brottmålsprocessen. De som bedöms få en betydande påverkan i årets prognoser är följande:

- En straffreform (SOU 2025:66).
- Skärpta regler för villkorlig frigivning (prop. 2025/26:34).
- Utökade möjligheter att verkställa fängelsestraff med elektronisk övervakning (prop. 2024/25:202).
- Straffbarhetsålder (SOU 2025:11).
- Administrativa sanktionsavgifter i socialförsäkringen (Ds 2025:8 har remitterats).
- Ett utvidgat straffansvar för försök, förberedelse och stämpling till brott (Lagrådsremiss).

En straffreform (SOU 2025:66) presenterade i juni 2025. Utredningen föreslår reformer som, om de genomförs, får stor påverkan på brottmålsprocessen. Under början av 2026 presenterades en lagrådsremiss som ska omhänderta bland annat skärpning av ett femtiotal straffskalor. Livstids fängelse ska kunna utdömas för vissa fall av upprepade vålds- och sexualbrott och dubbla straff i samband med kriminella nätverk och utvidgning av presumption fört häktning. Reformerna leder till längre strafftider som i sin tur kommer att resultera i fler klienter i Kriminalvården. Lagrådsremissens förslag om ändrade regler för häktning bedöms leda till fler häktningsförhandlingar och förtursmål, längre förhandlingstider samt ett ökat antal häktningar. Detta innebär ett betydande behov av ytterligare resurser och skapar utmaningar i prioriteringen mellan ärenden, vilket i sin tur kan påverka effektiviteten i brottmålsprocessen. Ovanstående delar föreslås träda i kraft 3 juli 2026. Andra reformer från straffreformutredningen som också kommer att påverka brottmålsprocessen är straffmätningen vid flerfaldig brottslighet och tillämpningen av reglerna om förundersökningsbegränsning. Om antalet beslut om förundersökningsbegränsningar minskar med anledning av utredningens förslag, kommer fler brott att utredas med effekter på brottmålsprocessens effektivitet och resursbehov.

Det förslag till förändring av villkorlig frigivning som framställs i Skärpta regler för villkorlig frigivning (prop. 2025/26:34) innebär att villkorlig frigivning blir aktuellt först efter tre fjärdedelar av straffet, istället för som i dag två tredjedelar, för klienter som döms till minst 6 års fängelse. Lagen trädde i kraft 1 januari 2026. I praktiken innebär det för Kriminalvårdens del att fler klienter blir kvar i fängelse under längre tid, vilket påverkar prognosen för medelantal fängelseklienter. Utöver det kommer prøvotiden efter villkorlig frigivning att vara minst två år, i stället för dagens ett år, och den villkorligt frigivna kommer som huvudregel att ställas under övervakning, vilket även kommer att påverka frivårdens arbete. Förändringen kommer också så småningom att gälla samtliga klienter oavsett strafftid, med tidpunkt för ikraftträdande är i nuläget inte beslutad.

Förutsättningarna för Kriminalvården att verkställa fängelsedomar genom elektronisk övervakning förändras genom propositionen Utökade möjligheter att verkställa fängelsestraff med elektronisk övervakning (prop. 2024/25:202). Detta innebär att tillämpningsområdet för verkställighet med elektronisk övervakning i den dömdas bostad utvidgas till att omfatta fängelse i högst ett år och sex månader. Det införs också en ny verkställighetsform för fängelsestraff, elektronisk övervakning i kontrollerat boende, som ska kunna tillämpas på fängelsestraff på högst ett år och sex månader. För kriminalvården innebär förändringen att fler klienter kan avtjäna fängelsestraff med elektronisk övervakning i stället för att placeras på en anstalt. Detta innebär att förflyttning av klienter från fängelseklienter till frivårdsklienter sker i prognoserna. Förändringen trädde i kraft 1 januari 2026, med undantag för verkställighet i kontrollerat boende där förändringen träder i kraft 1 juni 2026.

Under januari 2025 presenterades ett slutbetänkande om skärpta regler för unga lagöverträdare (Straffbarhetsåldern, SOU 2025:11). Utredningens förslag om en särskild, tidsbegränsad reglering om sänkt straffbarhetsålder innebär att ett barn som begår ett brott som omfattas av regleringen efter det att han eller hon har fyllt 14 år kan komma att dömas till en straffrättslig påföljd, på samma sätt som barn som har fyllt 15 år vid brottet. Efter att utredningens förslag lämnats över har regeringen även annonserat att straffbarhetsåldern ska sänkas ytterligare, till 13 år. Sänkningen föreslås vara tidsbegränsad och gälla i fem år. Den avser brott med ett minimistraff på fängelse i fyra år eller mer, samt försök, förberedelse och stämpling till sådana brott. Vidare föreslår utredningen att ungdomspåföljder ska kunna undanröjas i fler fall. Om förslaget genomförs kommer myndigheternas totala ärendevolymer att påverkas i relativt liten utsträckning. Däremot kan konsekvenser för rättsväsendet uppstå, till exempel genom att Åklagarmyndigheten och domstolarna måste avsätta resurser för att hantera fler ärenden som gäller undanröjande av påföljd.

Under prognosperioden bedöms det som sannolikt att regeländringar genomförs kring administrativa sanktionsavgifter i socialförsäkringen och i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:8 och Ds 2025:26). Konsekvensen av detta är att Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Arbetsförmedlingen kommer att hantera vissa bidragsbrott som förut anmäldes hos Polismyndigheten. Detta bedöms ha en inverkan på inflödet till brottmålsprocessen och påverkar därför i huvudsak Polismyndighetens volymer nedåt, men kan även ha marginell effekt på övriga myndigheters volymer.

I oktober 2025 överlämnade regeringen remiss till Lagrådet om ett utvidgat straffansvar för försök, förberedelse och stämpling till brott. De förslag om regeländringar som förs fram i remissen är bland annat ett utökat straffansvar för förberedelse och stämpling till brott så att fler gärningar på planeringsstadiet blir kriminaliserade. Förslaget bedöms därför leda till ökande verksamhetsvolymer. Det är dock inget som beaktas i prognosberäkningarna, eftersom osäkerheten fortsatt är stor kring hur stor effekten blir för de olika myndigheternas volymer.

För främst Kriminalvården innebär ovan nämnda reformer en stor osäkerhet i prognoserna och därigenom det framtida utfallet. I den här rapporten redovisar Kriminalvården bedömningen av verksamhetsvolymerna utifrån de förslag som förväntas träda i kraft under mandatperioden. I andra publikationer från Kriminalvården, exempelvis Kriminalvårdens kapacitetsrapport, redovisas även andra tänkbara scenarier. Det finns även en osäkerhet hos andra myndigheter, men inverkan på verksamhetsvolymerna bedöms inte vara lika stor som för Kriminalvården.

Resursförstärkningar och behoven av tillväxt hos myndigheterna

En ökning av tilldelade medel till rättsväsendet medför en utökning av antalet anställda i de olika myndigheterna. Ett resurstillskott i form av fler anställda kan påverka verksamhetsvolymerna, men effekten beror på hur resurserna används. Sambandet mellan medelstillskott och verksamhetsvolym är därför inte alltid så tydligt. Exempelvis kan ökade resurser till polisens brottsförebyggande arbete leda till minskat inflöde av vissa brott. Fler uniformerade poliser i yttre tjänst kan däremot leda till en ökning av så kallade egeninitierade ärenden där en polis i tjänst upprättar anmälan, såsom innehav och bruk av narkotika. Utvecklingen av volymerna påverkas därmed i hög grad av Polismyndighetens resursallokering och prioriteringar i brottsbekämpningen. Vidare visar den historiska utvecklingen att brotten blir mer komplexa och att det i dag krävs mer resurser för att utreda ett ärende än tidigare.

Utmaningar i kompetensförsörjningen påverkar myndigheternas kapacitet att omhänderta verksamhetsvolymerna. Personaltillväxten medför till exempel att befintlig personal behöver avsätta tid för att överföra kompetens till nyanställda. Dessutom tar det ofta lång tid att erhålla yrkeserfarenhet, särskilt för hantering av ärenden av komplicerad karaktär, som också är brott som prognostiseras öka.

Samtidigt ställer den intensiva reformtakten krav på förändringsarbete inom myndigheterna. Ny lagstiftning som bland annat ger nya verktyg i brottsbekämpningen genererar ett behov av interna utbildningsinsatser, framtagande av metodstöd, nya och uppdaterade arbetsformer samt it-utveckling.

Vidare har domstolarna utmaningar med domarbrist och svårigheter att tillsätta tjänster och Kriminalvården behöver utöka antalet fängelseplatser i rekordsnabb takt för att möta behovet. Det finns därmed risker i den planerade tillväxten som inte är beaktade i prognosberäkningarna men om de realiserar kommer det sannolikt att ha en inverkan på verksamhetsvolymerna. Det finns därmed ett ömsesidigt beroende mellan myndigheterna i rättsväsendet som gör att alla myndigheters kompetens- och lokalförsörjning måste vara i balans för att reformändringar och medelsökningar ska ge önskad effekt i brottmålsprocessen.

1.6 Disposition

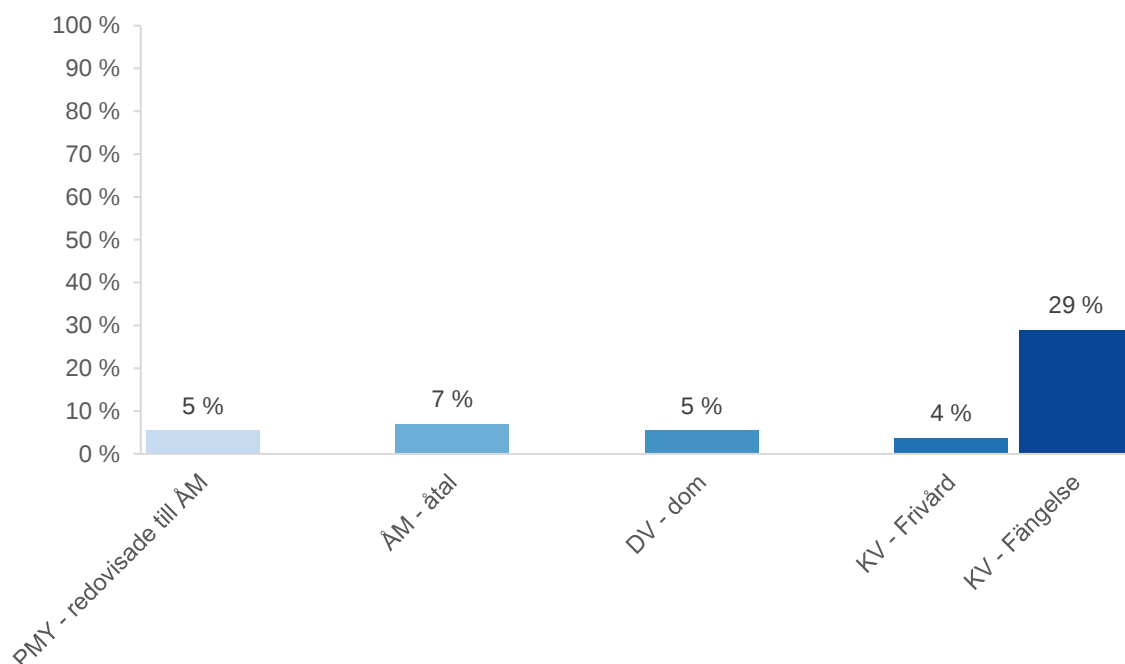
Rapporten är indelad i fyra resultatkapitel (kapitel 2–5) och ett avslutande reflekterande kapitel (kapitel 6). Kapitel 2–5 beskriver den historiska utvecklingen för respektive brottskategori (mindre resurskrävande, ordinärt resurskrävande och särskilt resurskrävande) samt totalprognoserna. Varje kapitel innehåller även prognosuppföljning och prognoserna för de kommande fyra åren. För Kriminalvården omfattar kapitlen om de olika brottskategorierna enbart påbörjade verkställigheter, medan samtliga av Kriminalvårdens prognosvolymerna presenteras i kapitlet över totalprognoser.

I bilagorna återfinns mer detaljerade redogörelser över indelningen i brottskategorier (bilaga 1), historisk utveckling och prognos för samtliga studerade verksamhetsvolymerna (bilaga 2) samt metodgenomgång för respektive myndighet (bilaga 3).

2 Särskilt resurskrävande brott

I det här kapitlet görs en genomgång av den historiska utvecklingen för särskilt resurskrävande brott samt prognoser för den här brottskategorin för perioden 2026–2029. Dessutom redovisas prognosuppföljning där faktiskt utfall för år 2025 jämförs med tidigare prognostiserade verksamhetsvolymerna. Såsom beskrivs i avsnitt 1.3 omfattar särskilt resurskrävande brott sådana brott som har en resursåtgång som i genomsnitt per brott är högre än de andra brottskategorierna. I figur 8 illustreras verksamhetsvolymerna för särskilt resurskrävande brott som en andel av totalvolymerna för vissa av de mått som ingår i den här rapporten. Som framgår av diagrammet utgör särskilt resurskrävande brott en relativt liten andel av de totalt hanterade volymerna, med undantag för slutet av brottmålsprocessen. Trots att den här brottskategorin för flera av de studerade måtten har relativt små verksamhetsvolymerna, är kategorin särskilt intressant eftersom resursåtgången är omfattande. Brotten har dessutom stor samhällspåverkan eftersom de ofta är grova och påverkar upplevd trygghet i betydande grad. Ekobrottsmyndighetens in- och utflöde består endast i enstaka fall av brottsmisstankar i kategorin särskilt resurskrävande brott. Därför kommenteras inte myndighetens volymer i detta kapitel.

Figur 8. Andel särskilt resurskrävande brott av totalvolymen brott genom brottmålsprocessen, baserat på utfall 2025 ⁷

2.1 Historisk utveckling

Verksamhetsvolymerna när det gäller särskilt resurskrävande brott har generellt ökat inom brottmålsprocessen under de senaste tio åren. Omkring åren 2021–2022 minskade dock flera av de studerade volymerna, för att därefter återigen öka.

⁷ Andelsberäkningarna utgår från följande mått: PMY – redovisade till ÅM: Redovisade ärenden till Åklagarmyndigheten, ÅM – åtal: Brottsmisstankar med åtalsbeslut, DV – dom: Avgjorda brottmål med brottsmisstanke vid tingsrätterna, KV – Frivård: Påbörjade verkställigheter inom frivård och KV – Fängelse: Påbörjade verkställigheter inom fängelse.

Antalet inkomna ärenden till Polismyndigheten avviker från den generella utvecklingen genom att de fortsatt minska sedan 2020. Normalt brukar Polismyndighetens utflöde av särskilt resurskrävande brott följa samma utveckling som inflödet. Under de senaste två åren har dock fler ärenden redovisas till åklagare, samtidigt som inkomna ärenden minskar. Detta förklaras av en ökning av andelen ärenden där förundersökning inleds. Bland dessa ärenden redovisas allt fler till åklagare. Denna utveckling talar för att effektiviteten i utredningsverksamheten ökat.

Utflödet från Åklagarmyndigheten, i form av brottsmisstankar med åtalsbeslut, och antal avgjorda brottmål vid tingsrätterna visar en samstämmig utveckling under de senaste åren. Dessa mått har ökat med omkring 17 procent i förhållande till 2022. Domar inom kategorin särskilt resurskrävande brott leder främst till en fängelsepåföljd och i mindre utsträckning till en frivårdspåföljd. Även påbörjade fängelseverkställigheter har en historisk utveckling som avviker genom att antalet årligen har ökat och nästan fördubblats sedan 2015.

Hos flera av myndigheterna är allvarliga narkotikabrott och våldtäkt volymmässigt stora brottsgrupper inom den här kategorin. Utvecklingen av verksamhetsvolymerna inom dessa brottsgrupper får därmed en relativt stor betydelse för hela brottskategorin särskilt resurskrävande brott.

Verksamhetsvolymerna för de brottsgrupper som ingår i särskilt resurskrävande brott har utvecklats i olika riktning under den senaste tioårsperioden, vilket beskrivs i kapitlet. I bilaga 2 redovisas detaljerad statistik som belyser den historiska utvecklingen för särskilt resurskrävande brott fördelat efter brottsgrupper.

Mord, dråp med mera

I brottsgruppen mord, dråp med mera ingår förutom fullbordat mord eller dråp även brottsformerna förberedelse till mord, försök till mord och anstiftan till mord. Mord, dråp med mera tillhör inte någon av de volymmässigt större brottsgrupperna inom brottmålsprocessen. Däremot kräver den här brottsgruppen ofta omfattande resurser av de brottsutredande och lagförande myndigheterna. Det är ungefär fyra gånger så resurskrävande för polisen att utreda mord, dråp med mera som ett genomsnittligt ärende om allmänfarliga brott, som är de näst mest resurskrävande brotten att utreda. För de ärenden som medför fängelsepåföljd är också de genomsnittliga strafftiderna långa, i förhållande till andra brottsgrupper. Det medför att brottsgruppen kräver omfattande resurser även inom Kriminalvården.

Under de senaste tio åren har ärendevolymerna som avser mord, dråp med mera ökat inom brottmålsprocessen. Kring åren 2021–2022 minskade dock flera av de studerade verksamhetsvolymerna, för att därefter åter öka. Påbörjade fängelseverkställigheter är ett undantag där antalet har ökat kontinuerligt under de senaste sex åren och mer än fördubblats under de senaste tio åren. Under år 2023 ökade flera av verksamhetsvolymerna påtagligt, särskilt inflödet till Åklagarmyndigheten. Antalet inkomna brottsmisstankar och även brottsmisstankar med åtalsbeslut har dock minskat under det senaste året. Det finns tecken på att ärenden inom den här brottsgruppen har blivit mer utredningskrävande under de senaste åren. Exempelvis innehåller ärenden med åtalsbeslut fler misstänkta personer och fler brottsmisstankar under de senaste åren i förhållande till 2015–2016.

Allvarliga narkotikabrott

Allvarliga narkotikabrott är en brottsgrupp som uppvisar olika utveckling i olika delar av brottmålsprocessen. Inflödet till Polismyndigheten när det gäller allvarliga narkotikabrott, som är en av myndighetens volymmässigt största brottsgrupper i den här kategorin, har haft en nedåtgående

trend de senaste fem åren. För antal ärenden som Polismyndigheten redovisar till åklagare har dock den tidigare nedåtgående trenden vänt och ökar sedan 2023.

Under den senaste tioårsperioden har utflödet från Åklagarmyndigheten av allvarliga narkotikabrott legat på en relativt stabil nivå, även om en ökning har skett under det senaste året. Vid tingsrätterna har däremot antalet avgjorda brottmål ökat stadigt, och kraftigt, under ett flertal år. Antalet avgjorda brottmål är under 2025 mer än tre gånger fler jämfört med 2015.

Antalet påbörjande fängelseverkställigheter vid Kriminalvården för allvarliga narkotikabrott har en långsiktigt ökande trend, och under 2025 ökade antalet med drygt 20 procent i förhållande till föregående år. Inom kategorin särskilt resurskrävande brott är allvarliga narkotikabrott den brottsgrupp som haft kraftigast ökning sedan 2015, både när det gäller avgjorda brottmål vid tingsrätt och antal påbörjande fängelseverkställigheter.

För flera av myndigheterna i brottmålsprocessen är överlåtelse av narkotika det vanligaste brottet inom denna brottsgrupp.

Våldtäkt

Våldtäkt är den volymmässigt största brottsgruppen i kategorin särskilt resurskrävande brott när det gäller Polis- och Åklagarmyndighetens inflöde samt påbörjade frivårdsverkställigheter.

Våldtäktsärenden kan ofta vara svårutredda på grund av bevisvärigheter, eftersom brotten ofta sker i enskilda rum utan vittnen, vilket leder till att ord står mot ord och att yttre bevisning ofta saknas. Trots att inflödet av våldtäktsbrott är stort är utflödet inte lika stort. Våldtäkt kommer på andra plats efter allvarliga narkotikabrott när det gäller utflödet från både polisen och Åklagarmyndigheten i kategorin särskilt resurskrävande brott.

Ärendevolymer i brottmålsprocessen har en stigande trend sett ur ett långsiktigt perspektiv, även om antalet hanterade ärenden avtog omkring 2022–2023. En förklaring till de ökande ärendevolymer i brottmålsprocessen kan vara den förändrade sexualbrottslagstiftning som genomfördes under 2018, som kommit att kallas för ”samtyckeslagen”. Inflödet av våldtäktsärenden till Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten ligger på ungefär samma nivå 2025 som 2024 medan utflödet har ökat, vilket delvis beror på en ökning av andelen ärenden där förundersökning inleds och som leder till ett redovisat ärende. Både hos tingsrätterna och i kriminalvården ser vi en ökning. Hos tingsrätterna har antal avgjorda brottmål med avseende på våldtäkt en stigande trend och har fördubblats jämfört början av mätperioden. Antalet påbörjade frivårdsverkställigheter har ökat sedan 2019, med undantag för en nedgång under 2023. Även fängelseverkställigheterna har ökat under samma period.

Grov misshandel

I denna brottsgrupp ingår såväl grov misshandel som synnerligen grov misshandel.

Verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen för grov misshandel uppvisar generellt relativt små årliga variationer och en stabil utveckling under de senaste tio åren. Exempelvis har utflödet från Åklagarmyndigheten med avseende på grov misshandel årligen varierat mellan 1 400 och 1 600 brottsmisstankar under perioden 2015–2025. Inflödet till Polismyndigheten har dock haft en svagt nedåtgående trend de senaste fem åren. Vid tingsrätterna är grov misshandel den antalsmässigt största brottsgruppen inom särskilt resurskrävande brott.

Rån

Utvecklingen av verksamhetsvolymerna för rån har varit likartad för myndigheterna. Volymerna ökade generellt fram till 2020, för att därefter minska kraftigt. Till och med 2020 var rån den

volymmässigt största brottsgruppen i kategorin särskilt resurskrävande brott hos Polismyndigheten. Sedan dess har våldtäkt, allvarliga narkotikabrott och allmänfarliga brott gått om. Sedan rekordåret 2020 har inflödet till Polismyndigheten mer än halverats och inflödet till Åklagarmyndigheten har minskat med drygt 45 procent. Utflödet från Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten följer i stort sett inflödets trend, men där har utvecklingen inte varit lika starkt nedåtgående eftersom redovisningsandelen har ökat. Det brott som har minskat mest är rån mot privatperson utomhus utan skjutvapen. Antal avgjorda brottmål som rörde rån var som högst år 2020 men har därefter minskat, och slutade 2025 på de lägsta nivåerna för mätperioden. Antalet påbörjade frivårdsverkställigheter och fängelseverkställigheter fortsätter att minska.

Grovt vapenbrott

Brottskoder som avser grovt vapenbrott infördes vid årsskiftet 2017/2018. Innan 2018 var det inte möjligt för Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten att särredovisa grovt respektive ej grovt vapenbrott via brottskoden. Genom lagändringar under de senaste åren har minimistraffen höjts. De omständigheter som ligger till grund för bedömningen av hur ett vapenbrott ska kvalificeras har också justerats på så sätt att fler vapenbrott numera omfattas av straffbestämmelserna om grovt eller synnerligen grovt brott.

Grovt vapenbrott är en brottsgrupp som fram till 2024 har visat på en tydlig stigande trend för alla myndigheter. Den här utvecklingen har sannolikt berott på att fler brott som tidigare har bedömts som ej grova nu bedöms som grova, samt en ökad förekomst av skjutningar i kriminella miljöer de senaste åren. Nu ser vi för första gången en minskning hos alla myndigheter, även om tingsrätternas volymer är relativt oförändrade under de senaste två åren. Att volymerna nu minskar hos polisen kan bero på att upptäcktsrisken ökat på grund av polisens kraftsamling och att gängkriminella ändrat metod. Våldet uttrycks i större grad genom sprängningar. Detta gör att färre skjutvapen påträffas, vilket bidrar till en minskning av dessa brott. Att sprängningar ökar syns i det senaste årets volymökning av allmänfarliga brott, se nästa avsnitt. De senaste tre åren har antal mål i tingsrätten legat relativt stabilt på höga nivåer. Fram till 2024 har volymerna för påbörjade fängelseverkställigheter haft en tydlig uppåtgående trend, men under 2025 minskade de med 16 procent.

Allmänfarliga brott

Allmänfarliga brott uppvisar en relativt samstämmig utveckling i olika delar av brottmålsprocessen. Antalsmässigt är allmänfarliga brott en av de mindre brottsgrupperna i kategorin särskilt resurskrävande brott. Flera av brotten som ingår i allmänfarliga brott har livstids fängelse i straffskalan, till exempel grov mordbrand, grov allmänfarlig ödeläggelse och grovt sabotage mot blåljusverksamhet. Allmänfarliga brott är den i genomsnitt näst mest resurskrävande brottsgruppen att utreda vid Polismyndigheten.

Utvecklingen av verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen med avseende på allmänfarliga brott var förhållandevis stabil 2015–2019. Under 2020 infördes brottet sabotage mot blåljusverksamhet, vilket delvis kan förklara ökningen av verksamhetsvolymer därefter. Sedan 2020 har det varit en tydligt stigande trend för alla verksamhetsvolymer, med undantag för antalet inkomna ärenden hos polisen där antalet har varit oförändrat under en relativt lång tid. Utflödet från Polismyndigheten har dock ökat under de senaste åren, eftersom andelsmässigt fler ärenden där förundersökning inleds också redovisas till åklagare. Det är främst allmänfarliga brott genom sprängning som ökat sin redovisningsandel och därmed bidragit starkt till trenden.

Inom Åklagarmyndigheten har andelen brottsmisstankar som leder till åtal också en ökande trend, vilket medför en volymökning vid tingsrätterna. Antal avgjorda brottmål vid tingsrätterna har mer än

fördubblats under de senaste tio åren och antalet påbörjade fängelseverkställigheter inom Kriminalvården har ökat påtagligt sedan 2022, men är i stort oförändrad 2025 jämfört med 2024.

Allvarliga brott mot frihet och frid

För allvarliga brott mot frihet och frid är utvecklingen av volymerna inte entydig för de olika myndigheterna. Både inflödet till och utflödet från Polismyndigheten har under en längre tid haft en stadigt nedåtgående trend. Det är grov fridskränkning som främst bidrar till den här trenden, där både inflödet och utflödet minskat kraftigt de senaste fem åren. Även vid Åklagarmyndigheten har inflödet av allvarliga brott mot frihet och frid minskat påtagligt sedan 2020. Andelen inkomna brottsmisstankar som går vidare till åtalsbeslut är förhållandevis låg, men har däremot ökat under de senaste åren. Detta medför att antal brottsmisstankar med åtalsbeslut ligger på en relativt stabil nivå under de senaste tio åren, trots inflödesminskningen hos Åklagarmyndigheten. Även verksamhetsvolymerna vid tingsrätterna uppvisar relativt små förändringar över tid, dock syntes en kraftig ökning 2025.

För flera av myndigheterna hör olaga frihetsberövande, grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning till de vanligaste brotten inom brottsgruppen allvarliga brott mot frihet och frid.

2.2 Prognosuppföljning

För år 2025 prognostiserades oförändrade eller försiktiga ökning av verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen (mellan 0 och 6 procent) för särskilt resurskrävande brott, i förhållande till utfallet 2024. Här utgjorde Polismyndighetens utflöde ett undantag genom att en marginell volymminskning prognostiserades. Även påbörjade frivårdsverkställigheter inom Kriminalvården avvek från den övergripande bilden, genom att en relativt påtaglig volymökning prognostiserades (+17 procent). Volymerna är dock relativt små för påbörjade frivårdsverkställigheter, eftersom de vanligaste verkställigheterna inom Kriminalvården för särskilt resurskrävande brott är fängelseverkställigheter. Vid en jämförelse mellan det faktiska utfallet för år 2024 och 2025 kan man konstatera att flera av verksamhetsvolymerna också ökade. Här utgör inflödet till Polismyndigheten ett undantag, där volymerna för särskilt resurskrävande brott minskade något. Utflödet från Polismyndigheten, inflödet till Åklagarmyndigheten och antal påbörjade frivårdsverkställigheter förändrades i marginell omfattning.

För särskilt resurskrävande brott hos Polismyndigheten prognostiserades för 2025 ett oförändrat inflöde. Enligt utfallet för 2025 har antalet inkomna ärenden minskat med 5 procent. En förklaring till avviken är en stor och oväntad minskning av grova vapenbrott. Polismyndigheten prognostiserade en minskning av utflödet med 3 procent jämfört med 2024, men antalet redovisade ärenden var oförändrat 2025 jämfört med 2024. Orsaken till att prognosen var lägre än utfallet är att redovisningsandelen för särskilt resurskrävande brott varit högre än väntat.

Åklagarmyndigheten prognostiserade en ökning med 2 procent för inflödet av särskilt resurskrävande brott under 2025 i förhållande till 2024. När det faktiska utfallet för 2025 jämförs med 2024 kan det konstateras att antalet inkomna brottsmisstankar i princip är oförändrat. Den främsta orsaken till differensen mellan prognosen och det faktiska utfallet är att prognosen överskattade verksamhetsvolymen för grovt vapenbrott. För brottsmisstankar med åtalsbeslut prognostiserades grovt sett oförändrade verksamhetsvolym under 2025 i förhållande till 2024. När det faktiska utfallet för 2025 jämförs med 2024 har utflödet av brottsmisstankar från Åklagarmyndigheten ökat med cirka 3 procent. Den huvudsakliga anledningen till prognosavvikelsen är att verksamhetsvolymerna för våldtäkt och allvarliga narkotikabrott underskattades i prognoserna.

För särskilt resurskrävande brott hos tingsrätterna prognostiserades för 2025 en ökning av avgjorda brottmål med 3 procent jämfört med 2024. När årsutfallet för 2025 jämförs med 2024 kan det konstateras att antalet avgjorda mål har ökat i linje med prognosen, 4 procent.

Kriminalvården prognostiserade att antalet påbörjade fängelseverkställigheter med avseende på särskilt resurskrävande brott skulle öka med 6 procent under 2025. Utfallet för 2025 visar att volymerna ökade med 3 procent. För påbörjade frivårdsverkställigheter prognostiserades en ökning med 17 procent mellan 2024 och 2025, men volymen minskade med 6 procent. Avvikelsen kan förklaras av att volymerna för ungdomsovervakning, en relativt ny påföljd, inte nådde upp till de prognostiserade volymerna.

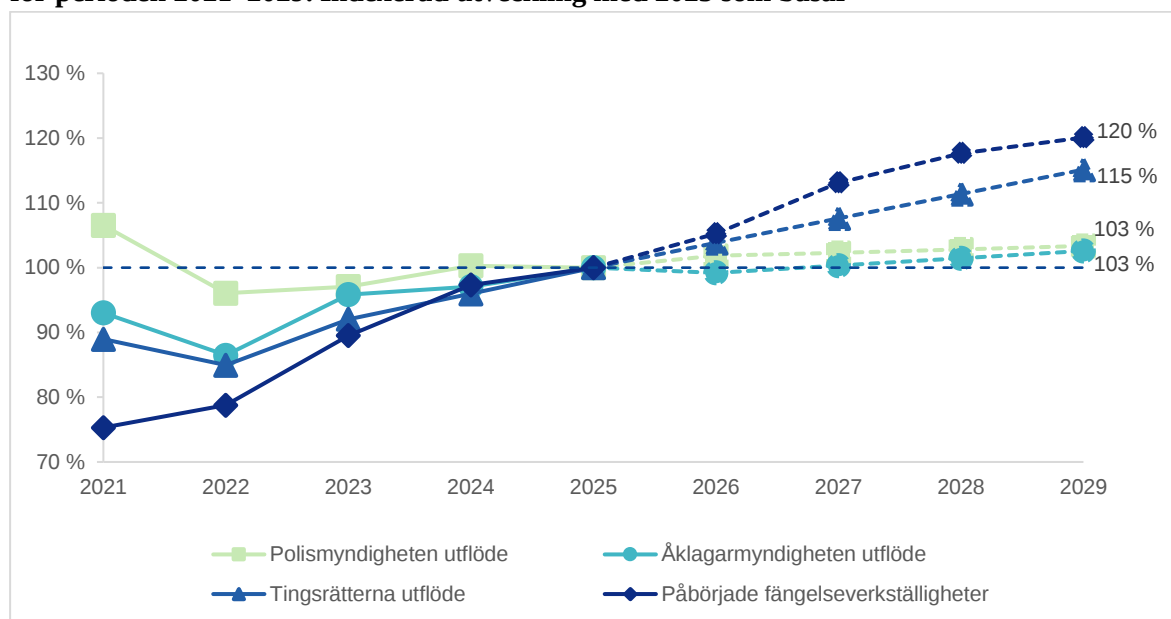
Tabell 2. Uppföljning av föregående års prognos för 2025 med avseende på särskilt resurskrävande brott

Särskilt resurskrävande brott	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Utfall 2025 jfr Prognos 2025
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	30 940	29 260	30 900	-5 %
Redovisade ärenden till åklagare	7 987	7 964	7 800	+2 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	36 077	36 066	36 700	-2 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	11 885	12 242	11 900	+3 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	4 450	4 600	4 700	-2 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	4 563	4 759	4 700	+1 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	480	452	560	-19 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	3 576	3 674	3 800	-3 %

2.3 Prognos

Under de senaste tre åren har verksamhetsvolymerna för särskilt resurskrävande brott utvecklats i olika riktningar inom brottmålsprocessen, vilket beskrivs i avsnitt 2.1 och illustreras i figur 9. I början av brottmålsprocessen har volymerna minskat eller varit relativt oförändrade. Vid Polismyndigheten har inflödet av ärenden minskat, medan inflödet av brottsmisstankar vid Åklagarmyndigheten legat på en relativt stabil nivå under perioden 2022–2025. För efterföljande led, vid tingsrätterna och Kriminalvården, ökar verksamhetsvolymerna, särskilt för påbörjade fängelseverkställigheter. Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för respektive myndighets prognos av verksamhetsvolymerna.

Figur 9. Utfall och prognos för respektive myndighets utflöde av särskilt resurskrävande brott, för perioden 2021–2029. Indexerad utveckling med 2025 som basår

Inflödet av särskilt resurskrävande brottsärenden till Polismyndigheten beräknas ha en nedåtgående trend under 2026–2029 och prognostiseras minska med 6 procent under perioden 2025–2029, se tabell 3. Den nedåtgående trenden förklaras främst av ett minskat inflöde av rån och allvarliga brott mot frihet och frid. Däremot väntas ett ökat inflöde av våldtäkter och grova vapenbrott. Övriga brottsgrupper i denna kategori beräknas ha i huvudsak oförändrat inflöde under prognosperioden.

För antalet ärenden som redovisas till åklagare prognostiseras en svagt uppåtgående trend, där ärendena beräknas öka med 3 procent mellan 2025 och 2029. Allmänfarliga brott förväntas öka med 18 procent, trots ett prognostiserat oförändrat inflöde. Detta förklaras bland annat av en förändrad sammansättning av brott, där sprängningar – som har en hög redovisningsandel – bedöms öka, vilket bidrar till det ökade utflödet. Även våldtäkt beräknas öka i större omfattning än den prognostiserade inflödesökningen. Allvarliga brott mot frihet och frid och rån beräknas minska, men i mindre omfattning än den prognostiserade inflödesminskningen. För mord och dråp och allvarliga narkotikabrott prognostiseras små förändringar av utflödet från Polismyndigheten.

Som framgår av tabell 3 beräknas inflödet av brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten öka med cirka 4 procent mellan 2025 och 2029. Grovt vapenbrott, allmänfarliga brott och våldtäkt har haft en stigande trend under det senaste decenniet, och denna utveckling förväntas fortsätta. Dessa förväntade volymförändringar överensstämmer även med den prognostiserade ökningen av redovisade ärenden från Polismyndigheten. Däremot bedöms inflödet av brottsmisstankar som avser rån minska. För mord och dråp med mera, allvarliga brott mot frihet och frid, allvarliga narkotikabrott samt grov misshandel prognostiseras små förändringar av inflödesvolymerna under prognosperioden.

Antal brottsmisstankar med åtalsbeslut beräknas öka med cirka 3 procent under prognosperioden. Den största ökningen väntas för grovt vapenbrott, följt av allmänfarliga brott och våldtäkt. Dessa prognostiserade volymökningar av utflödet från Åklagarmyndigheten överensstämmer väl med inflödesprognosen. För allvarliga brott mot frihet och frid, mord och dråp med mera, grov misshandel

och rån visar prognosen små förändringar av utflödet från Åklagarmyndigheten. Allvarliga narkotikabrott prognostiseras däremot minska.

Inflödet av brottmål till tingsrätterna har ökat tre år i rad och beräknas fortsätta öka åren 2026–2029 med runt 3 procent per år. Totalt prognostiseras inflödet öka med cirka 13 procent mellan 2025 och 2029. Även antalet avgjorda brottmål har ökat de senaste åren, och utvecklingen bedöms fortsätta med en årlig ökning på drygt 3 procent – något lägre än de tre senaste årens takt. Även om ökningen i antal är relativt måttlig, innebär prognosen en tydligt ökad arbetsbörda för tingsrätterna eftersom dessa mål är resurskrävande, bland annat på grund av långa huvudförhandlingar, hög andel häktade och förekomst av hemliga tvångsmedel.

Antalet påbörjade fängelseverkställigheter beräknas öka med cirka 20 procent mellan 2025 och 2029, med en kraftigare ökning i början på perioden. För påbörjade fängelseverkställigheter är särskilt resurskrävande brott den brottskategorin med störst procentuell ökning under prognosperioden. En förklaring till detta är att lagändringar har stor påverkan på denna brottskategori. Antalet påbörjade frivårdsverkställigheter prognostiseras minska med 12 procent under perioden 2025–2029. För brottskategorin särskilt resurskrävande brott är dock volymerna relativt små för frivårdsverkställigheter i förhållande till fängelseverkställigheter, se tabell 3.

Tabell 3. Utfall och prognos för särskilt resurskrävande brott, perioden 2022–2029*

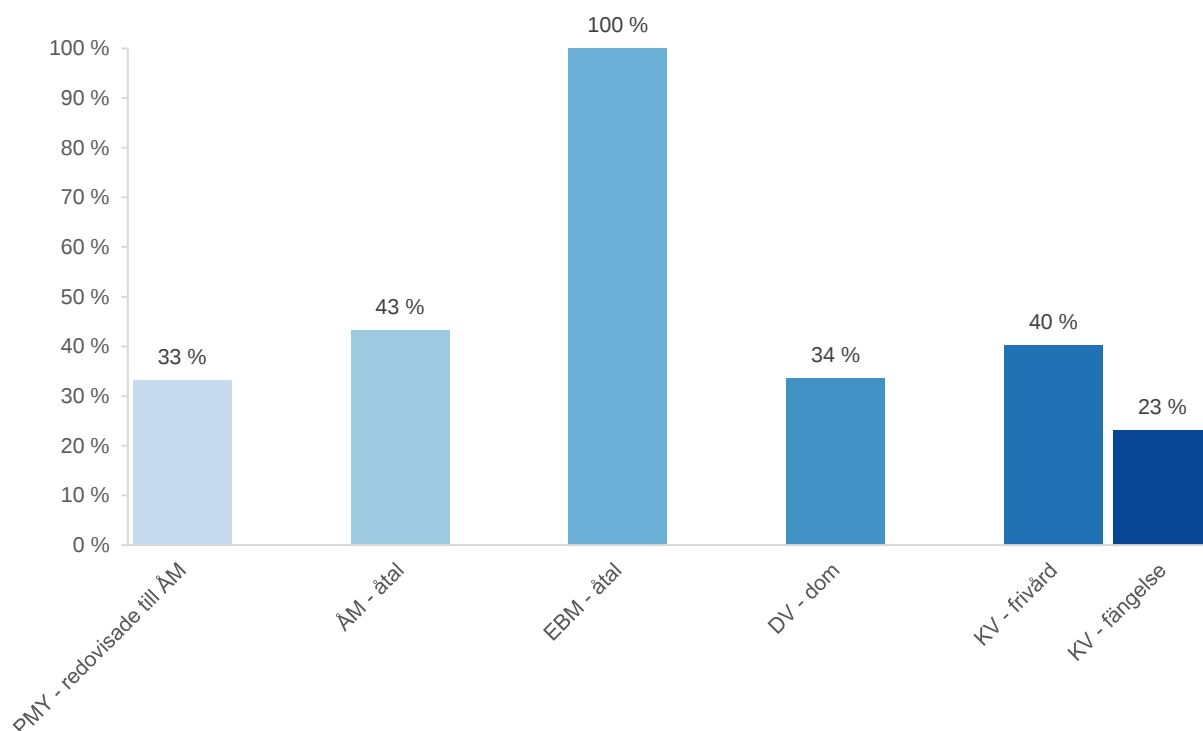
Särskilt resurskrävande brott	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Utveckling 2025–2026	Utveckling 2025–2029
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	33 214	33 837	30 940	29 260	29 150	28 603	28 081	27 568		
Förändring i antal		623	-2 897	-1 680	-110	-547	-522	-513	-110	-1 692
Förändring i procent		+1,9 %	-8,6 %	-5,4 %	-0,4 %	-1,9 %	-1,8 %	-1,8 %	-0,4 %	-5,8 %
Ärenden redovisade till åklagare	7 650	7 731	7 987	7 964	8 111	8 146	8 188	8 231		
Förändring i antal		81	256	-23	147	35	42	43	147	267
Förändring i procent		+1,1 %	+3,3 %	-0,3 %	+1,8 %	+0,4 %	+0,5 %	+0,5 %	+1,8 %	+3,4 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	34 629	36 828	36 077	36 066	36 087	36 515	36 936	37 332		
Förändring i antal		2 199	-751	-11	21	428	421	396	21	1 266
Förändring i procent		+6,4 %	-2,0 %	-0,0 %	+0,1 %	+1,2 %	+1,2 %	+1,1 %	+0,1 %	+3,5 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	10 588	11 733	11 885	12 242	12 143	12 282	12 420	12 558		
Förändring i antal		1 145	152	357	-99	139	138	138	-99	316
Förändring i procent		+10,8 %	+1,3 %	+3,0 %	-0,8 %	+1,1 %	+1,1 %	+1,1 %	-0,8 %	+2,6 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	4 165	4 506	4 555	4 818	4 950	5 100	5 300	5 450		
Förändring i antal		341	49	263	132	150	200	150	132	632
Förändring i procent		+8,2 %	+1,1 %	+5,8 %	+2,7 %	+3,0 %	+3,9 %	+2,8 %	+2,7 %	+13,1 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	4 037	4 374	4 560	4 752	4 934	5 113	5 292	5 471		
Förändring i antal		337	186	192	182	179	179	179	182	719
Förändring i procent		+8,3 %	+4,3 %	+4,2 %	+3,8 %	+3,6 %	+3,5 %	+3,4 %	+3,8 %	+15,1 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	412	408	480	452	438	403	398	397		
Förändring i antal		-4	72	-28	-14	-35	-5	-1	-14	-55
Förändring i procent		-1,0 %	+17,6 %	-5,8 %	-3,1 %	-8,0 %	-1,2 %	-0,3 %	-3,1 %	-12,2 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	2 894	3 289	3 576	3 674	3 867	4 155	4 322	4 412		
Förändring i antal		395	287	98	193	288	167	90	193	738
Förändring i procent		+13,6 %	+8,7 %	+2,7 %	+5,3 %	+7,4 %	+4,0 %	+2,1 %	+5,3 %	+20,1 %

* Ekobrottsmyndigheten handlägger endast i enstaka fall brottsmisstankar i kategorin särskilt resurskrävande brott. Dessa framgår inte i tabellen ovan.

3 Ordinärt resurskrävande brott

I det här kapitlet görs en genomgång av den historiska utvecklingen när det gäller ordinärt resurskrävande brott samt prognoser för perioden 2026–2029. Såsom beskrivs i kapitel 1 omfattar ordinärt resurskrävande brott sådana brott som har en resursåtgång som i genomsnitt är högre än mindre resurskrävande brott, men lägre än särskilt resurskrävande brott. I figur 10 illustreras verksamhetsvolymerna med avseende på ordinärt resurskrävande brott som en andel av totalvolymerna för de mått som ingår i den här rapporten.

Figur 10. Andel ordinärt resurskrävande brott av totalvolymen brott genom brottmålsprocessen, baserat på utfall 2025

3.1 Historisk utveckling

Verksamhetsvolymerna av ordinärt resurskrävande brott i brottmålsprocessen förändrades relativt lite under ett flertal år. Under de 2–3 senaste åren syns dock en ganska tydlig ökning till följd av ökningsfrämst inom brottsgrupperna bedrägerier och bidragsbrott samt ekonomiska brott. Inom brottskategorin finns ett antal volymmässigt stora brottsgrupper, såsom bedrägerier och bidragsbrott samt övriga brott mot frihet och frid.

Inflödet av de ordinärt resurskrävande brotten har vid Polismyndigheten under en längre tid haft en uppåtgående trend med en särskilt brant uppgång under 2023. Ökningen har fortsatt 2024–2025, om än inte lika kraftigt. Med undantag för 2021 och 2022 har antalet redovisade ärenden till Åklagarmyndigheten ökat sedan 2017. Ökningen var särskilt tydlig under 2024. Den uppåtgående trenden har fortsatt under 2025, om än inte lika kraftigt som 2024.

Vid Åklagarmyndigheten svarar brottskategorin ordinärt resurskrävande brott för 55 procent av det totala inflödet. Liksom för Polismyndigheten ökade såväl inflödet som utflödet av ärendevolymerna hos Åklagarmyndigheten under de senaste åren. Även hos Ekobrottsmyndigheten, där brottskategorin utgör i princip hela inflödet, har både in- och utflöde ökat påtagligt de senaste åren.

Inflödet av mål vid tingsrätterna med förekomst av brottsmisstanke som rör ordinärt resurskrävande brott ökade mellan åren 2017 och 2020. Därefter låg inflödet stabilt för att öka kraftigt 2023–2025, något som även gäller antal avgjorda mål. Vid tingsrätterna innehåller brottskategorin inga dominerande brottsgrupper antalsmässigt, utan den består av ett flertal jämnstora brottsgrupper.

Brottskategorin ordinärt resurskrävande brott svarar hos Kriminalvården för omkring en tredjedel av påbörjade verkställigheter. Omkring två tredjedelar av verkställigheterna är inom frivården och en tredjedel inom fängelse. Sedan 2021 syns en tydlig ökning årligen både för frivård och fängelse. Misshandel annan än grov, ekonomiska brott och övriga brott är de dominerande brottsgrupperna inom kategorin ordinärt resurskrävande brott hos Kriminalvården.

I bilaga 2 redovisas detaljerad statistik som belyser den historiska utvecklingen för ordinärt resurskrävande brott fördelat efter brottsgrupper.

Bedrägerier och bidragsbrott

När det gäller brottsgruppen bedrägerier och bidragsbrott är trenden inom stora delar av brottmålsprocessen ökande de senaste åren. Vid Polismyndigheten är brottsgruppen den största inom brottskategorin ordinärt resurskrävande brott med avseende på inflödet. Inflödet ökade kraftigt 2023 för att under 2024–2025 minska något, vilket kan förklaras av den pågående kraftsamlingen kring brottsförebyggande åtgärder, bland annat utökat samarbete med bankerna som bidragit till att brottsvinsterna minskat. Vid Åklagarmyndigheten är bedrägerier och bidragsbrott den största brottsgruppen inom ordinärt resurskrävande brott sett till utflöde. En starkt bidragande orsak är att andelen av de inkomna brottsmisstankar som leder fram till åtalsbeslut är förhållandevis hög. För brottsgruppen bedrägerier och bidragsbrott förekommer det att enstaka ärenden kan innehålla ett stort antal brottsmisstankar, vilket påverkar verksamhetsvolymerna hos Åklagarmyndigheten som utgår från brottsmisstankar. Inflödet har legat relativt stabilt de senaste åren, medan utflödet har ökat. Även till Ekobrottsmyndigheten inkommer en mindre mängd brottsmisstankar i denna brottsgrupp, främst bedrägerier.

In- och utflödet av bedrägerier och bidragsbrott vid tingsrätterna uppvisar en stigande trend de senaste åren, och både in- och utflöde är på de högsta nivåerna för mätperioden 2025. Antalet mål har mer än fördubblats jämfört med början av mätperioden, men är fortsatt inte någon av de största brottsgrupperna inom brottskategorin. Antalet mål som rör bidragsbrott är numera fler än bedrägerier och är den brottstyp som stått för den kraftigare ökningen av de två vid tingsrätt. Hos Kriminalvården är bedrägerier och bidragsbrott en relativt liten brottsgrupp. Utvecklingen har länge varit relativt stabil, men en ökning kan ses de två senaste åren.

Ekonomiska brott⁸

När det gäller ekonomiska brott syns en ökning av volymerna genom hela brottmålsprocessen, inte minst de senaste åren. Främst är det en kraftig ökning av penningtvättsbrott som påverkat

⁸ Den här brottsgruppen innehåller exempelvis penningtvättsbrott, bokföringsbrott, skattebrott, häleriförseelse och utpressning.

utvecklingen. Vid Polismyndigheten ökade in- och utflödet de senaste åren, även om volymer planat ut under 2025. Såväl inflödet till som utflödet från Åklagarmyndigheten, vilka ökade kraftigt under 2024, har minskat under 2025. Andelen av de inkomna brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten som leder fram till åtalsbeslut är förhållandevis hög inom denna brottsgrupp. Inflödet till Ekobrottsmyndigheten består nästan enbart av brottsgruppen ekonomiska brott. In- och utflödet har där åter ökat de tre senaste åren, efter att tidigare ha haft en nedåtgående trend. En förskjutning har skett av inflödet i och med att bokföringsbrott ökat kraftigt i antal, medan skattebrott inte ökat på samma sätt. Utflödet i form av åtal har dock ökat kraftigt för båda dessa rubriceringar. Det ökade inflödet speglar bland annat det ökande antalet konkurser under perioden. Den ökade lagföringen av skattebrott har i stället sin bakgrund i en ökad lagföringsandel. En stigande trend kan även iakttas vid tingsrätterna både för in- och utflöde. Ökningen har tilltagit de senaste 2–3 åren, främst till följd av en kraftig ökning av mål som rör penningtvätt. Antal mål har därmed tredubblats jämfört början av mätperioden. Utvecklingen vid övriga myndigheter avspeglas hos Kriminalvården. Även här syns en kraftig ökning av antalet verkställigheter de senaste åren. Hos frivården syns en fördubbling jämfört med början av mätperioden, och även antal fängelseverkställigheter har ökat markant.

Misshandel annan än grov

Utvecklingen för brottsgruppen misshandel annan än grov har varit förhållandevis samstämmig vid Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten respektive tingsrätterna. Såväl inflödet som utflödet vid myndigheterna låg länge relativt stabilt men har under åren 2023–2025 ökat något. Hos Kriminalvården är brottsgruppen den volymmässigt största inom brottskategorin ordinärt resurskrävande med avseende på frivård, trots en viss minskning under ett antal år. Det tre senaste åren syns dock en ökning för misshandel med frivårdspåföljd. För fängelse låg antalet stabilt fram till 2022, men har därefter legat på höga nivåer sett till mätperioden.

Sexualbrott, ej våldtäkt

Utvecklingen av brottsgruppen sexualbrott, ej våldtäkt är inte helt entydig i brottmålsprocessen. Inflödet och utflödet vid Polismyndigheten har i stort följt samma utveckling under de senaste tio åren med en ökning fram till och med 2021, för att därefter minska. Under 2024–2025 ökade dock såväl in- som utflödet. Ökningen var särskilt kraftig i utflödet, till de högsta nivåerna för mätperioden, vilket förklaras av en ökad redovisningsandel. Vid Åklagarmyndigheten har inflödet haft en ökande trend fram till 2021. Därefter skedde en minskning men under 2024–2025 syns åter en ökning, vilket även avspeglas i utvecklingen för utflödet.

Brottsgruppen sexualbrott, ej våldtäkt är en av de mindre brottsgrupperna inom ordinärt resurskrävande brott vid tingsrätterna. Det trots att brottsgruppen har en stigande trend både sett till in- och utflöde, och antal mål har mer än fördubblats jämfört början av mätperioden. Även hos Kriminalvården är brottsgruppen liten. Det syns en svagt uppåtgående trend när det gäller påbörjade fängelseverkställigheter, medan antalet påbörjade frivårdsverkställigheter inte förändrats i någon större utsträckning, även om volymerna har varierat mellan åren.

Vapenbrott, ej grovt

Brottsgruppen vapenbrott, ej grovt är den minsta vid merparten av myndigheterna. Vid Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och tingsrätterna har utflödena haft en vikande trend, sannolikt delvis orsakat av en förskjutning till förmån för brottsgruppen grovt vapenbrott. Den nedåtgående trenden har dock avstannat de senaste åren. Vid Kriminalvården skedde en ökning 2019 och antalet låg under några år på högre volymer än åren dessförinnan. Under de senaste åren syns en återgång till lägre volymer igen, även om antalet fängelseklienter åter tagit ett kliv upp under 2025.

Övriga brott mot frihet och frid

Utvecklingen av brottsgruppen övriga brott mot frihet och frid har varit relativt likartad för myndigheterna. Trenden är en ökning av volymerna under senare hälften av mätperioden. Inom brottsgruppen ryms bland annat brott som ofredande, olaga hot och barnfridsbrott.

Hos Polismyndigheten har brottsgruppen det volymmässigt näst största inflödet inom ordinärt resurskrävande brott. Redovisningsandelen är dock lägst för dessa brott, och utflödet är därför inte lika stort. Både in- och utflödet uppvisar de högsta volymerna för mätperioden 2025. Det är främst ofredandebrott som bidrar till ökningen och toppnoteringen 2025. Inflödet till Åklagarmyndigheten av övriga brott mot frihet och frid är den volymmässigt största brottsgruppen inom brottskategorin. Inflödet har en ökande trend sedan 2021 och ökningen är särskilt påtaglig under de senaste två åren. En förklaring till det är att barnfridsbrottet infördes under 2021. Andelen av de inkomna brottsmisstankar som leder fram till åtalsbeslut är förhållandevis låg inom denna brottsgrupp. Utflödet från Åklagarmyndigheten har dock ökat de senaste åren.

Vid tingsrätterna syns en stigande trend för in- och utflödet för övriga brott mot frihet sedan 2020. År 2025 var antal mål de högsta under mätperioden. Vid Kriminalvården syns när det gäller övriga brott mot frihet och frid ett trendbrott omkring 2022 när volymerna började öka kraftigt, främst inom anstalt men även inom frivården. Antalet påbörjade frivårdsverkställigheter har fördubblats och fängelseverkställigheter tredubblats jämfört med början av mätperioden.

Övriga brott

Brottsgruppen övriga brott tillhör den största inom ordinärt resurskrävande brott vid flertalet av myndigheterna i brottmålsprocessen. Brottsgruppen innehåller en stor variation av brott där olika brott mot tjänsteman, övergrepp i rättsak, våldsamt motstånd och barnpornografibrott är några av dem med högst volymer. Volymerna har i huvudsak ökat i brottmålsprocessen under senare år.

Vid Polismyndigheten har både inflödet och utflödet haft en ökande trend under en längre period. Under 2023 ökade inflödet särskilt kraftigt. Bakom ökningen låg barnpornografibrott som förklaras av en nationell insats under 2023 i syfte att omhänderta stora mängder tips som ackumulerats under några år. Inflödet för brottsgruppen har dock fortsatt ligga på höga nivåer efter den ökningen, och både in- och utflöde uppvisade högsta nivåerna för mätperioden 2025. Motsvarande utvecklingen går inte att se vid Åklagarmyndigheten där både in- och utflöde under det senaste året är i nivå med 2015.

Inflödet och utflödet vid tingsrätterna har ökat under mätperioden. Ökningen är dock relativt modest jämfört med flertalet av de övriga brottsgrupperna inom kategorin ordinärt resurskrävande brott. År 2025 syns de högsta nivåerna hittills av övriga brott. Vid Kriminalvården minskade antalet påbörjade frivårdsverkställigheter fram till 2020. Därefter skedde en viss ökning, och de senaste åren har antalet varit stabilt för brottsgruppen. Antalet påbörjade fängelseverkställigheter har ökat de senaste fem åren från att tidigare ha varit i en nedåtgående trend. Övriga brott är den enda brottsgrupp inom ordinärt resurskrävande brott som var på en lägre nivå 2025 än 2015.

3.2 Prognosuppföljning

Så som redovisats i föregående avsnitt har volymerna för ordinärt resurskrävande brott ökat vid samtliga myndigheter sedan 2022. För år 2025 prognostiserades fortsatta ökningar av verksamhetsvolymerna för ordinärt resurskrävande brott hos Åklagarmyndigheten och tingsrätterna. Samtidigt prognostiserade Polismyndigheten ett i princip oförändrat in- och utflöde, och Kriminalvården räknade med minskande antal verkställigheter.

Efter att in- och utflöde från Polismyndigheten med avseende på ordinärt resurskrävande brott ökat 2023–2024 prognostiserades ett oförändrat in- och utflöde 2025. Utfallet visar att inkomna ärenden utvecklats i linje med prognos, medan utflödet fortsatt öka, med 6 procent. Detta förklaras främst av att antalet redovisade ärenden om sexualbrott, ej våldtäkt, och övriga brott mot frihet och frid har varit högre än vad som prognostiserats.

Åklagarmyndighetens prognos var en ökning med 3 procent både av in- och utflöde av ordinärt resurskrävande brott. När det faktiska utfallet för 2025 jämförs med 2024 kan det konstateras att antalet inkomna brottsmisstankar har ökat mer än beräknas, medan brottsmisstankar med åtalsbeslut ökade i enlighet med prognosen. För inflödet är den främsta orsaken till differensen mellan prognosen och det faktiska utfallet att prognosen underskattande verksamhetsvolymen för övriga brott mot frihet och frid samt övriga brott.

För ordinärt resurskrävande brott hos tingsrätterna prognostiserades⁹ för 2025 en ökning både av inkomna och avgjorda brottmål, vilket var fallet 2023–2024. Utfallet visar också på en fortsatt ökning, dock var ökningen något kraftigare än beräknat. Starkt bidragande till diskrepansen var det faktum att samtliga av de antalsmässigt största brottsgrupperna inom brottskategorin ökade 2025, inte minst ekonomiska brott som steg med närmare 25 procent.

Kriminalvården prognostiserade att antalet påbörjade fängelseverkställigheter skulle minska med 6 procent under 2025. Utfallet för 2025 visar dock på en mycket kraftig ökning till de högsta nivåerna under de senaste tio åren. Uppgången av fängelseverkställigheter har skett inom alla brottsgruppen och betydligt högre än vad som prognostiserats. Frivårdsverkställigheterna beräknades också minska, men även här syns en ökning, om än inte lika kraftig som för fängelseverkställigheterna. Värt att nämna är dock att inom frivårdsverkställigheter sticker ekonomiska brott och övriga brott mot frihet och frid ut.

Tabell 4. Uppföljning av föregående års prognos för 2025 med avseende på ordinärt resurskrävande brott

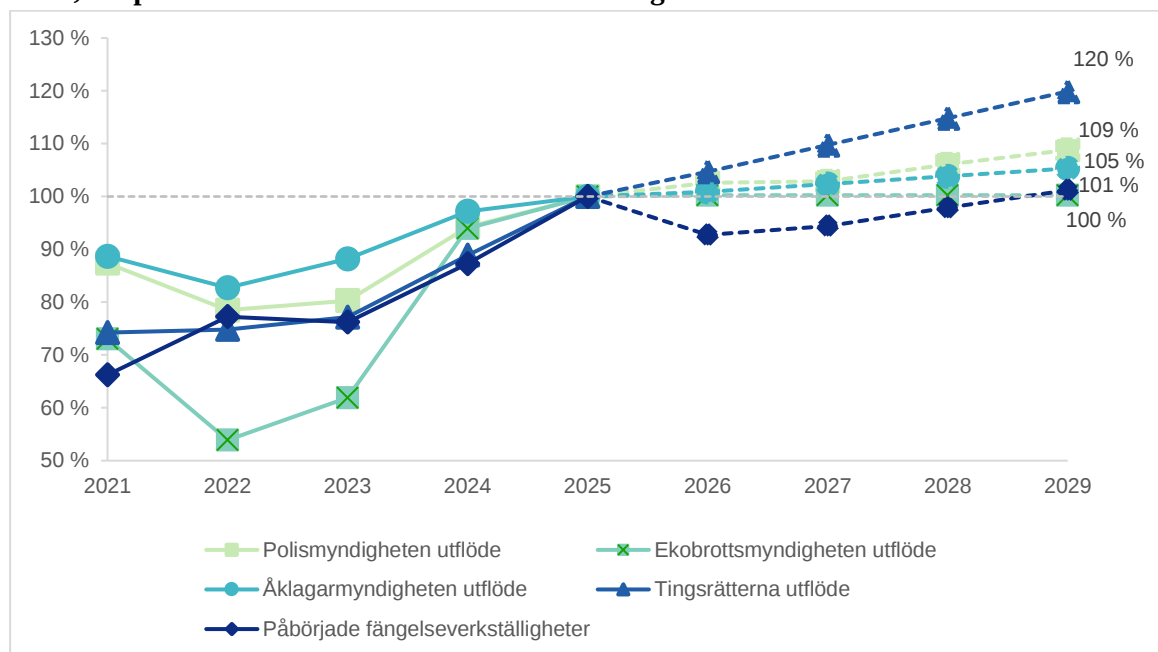
Ordinärt resurskrävande brott	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Utfall 2025 jfr Prognos 2025
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	470 960	476 623	473 100	+1 %
Redovisade ärenden till åklagare	45 990	48 810	45 900	+6 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	212 451	224 989	218 100	+3 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	73 662	75 795	76 000	-0 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	28 700	30 000	29 800	+1 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	27 628	30 836	29 500	+5 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	4 484	4 903	4 400	+11 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	2 572	2 947	2 400	+23 %

⁹ I årets rapport utgår brottskategoriseringen vid tingsrätterna från att den mest resurskrävande brottsmisstanken i målet styr vilken brottskategori målet tillhör. Det gör att ett mål endast kan tillhöra en brottskategori till skillnad från tidigare rapporter. Prognosuppföljningen här görs på prognosen från föregående års rapport, dvs. med en annan indelning än i årets rapport.

3.3 Prognos

Inflödet av verksamhetsvolymerna som avser ordinärt resurskrävande brott har de tre senaste åren generellt ökat inom brottmålsprocessen, vilket beskrivs i avsnitt 3.1. Faktum är att samtliga myndigheter under 2025 uppvisar de högsta nivåerna som noterats under den senaste tioårsperioden. Utflödet uppvisar samma mönster som inflödet med för flertalet av myndigheterna historiskt höga nivåer 2025. Under perioden 2026–2029 prognostiseras en utveckling av verksamhetsvolymerna som stämmer väl överens med de senaste årens utveckling. Det betyder att fortsatta ökningar av ordinärt resurskrävande brott prognostiseras för både in- och utflöde vid samtliga myndigheter, bortsett från Ekobrottsmyndighetens utflöde. Särskilt tydliga volymökningar tros ske vid tingsrätterna vad det gäller påbörjade fängelseverkställigheter vid Kriminalvården. I det här avsnittet följer en mer detaljerad redogörelse för respektive myndighets prognos av verksamhetsvolymerna.

Figur 11. Utfall och prognos för respektive myndighets utflöde av ordinärt resurskrävande brott, för perioden 2021–2029. Indexerad utveckling med 2025 som basår

Inflödet av ordinärt resurskrävande brottsärenden till Polismyndigheten prognostiseras fortsätta öka de kommande åren, med 2 procent 2029 jämfört med 2025, se tabell 5. Den prognostiserade utvecklingen skiljer sig dock åt mellan brottsgrupperna och det är främst övriga brott mot frihet och frid samt övriga brott som bedöms bidra till den fortsatta ökningen. Inom övriga brott mot frihet och frid ingår bland annat ofredande som ökat mycket senaste åren. Även regeländringen om stärkt skydd för offentliganställda som trädde i kraft i juli 2025 påverkar inflödet av övriga brott uppåt.¹⁰ Inflödet av sexualbrott (ej våldtäkt) tros också bibehålla den historiska trenden och fortsätta öka. Bedrägerier och bidragsbrott, som är den antalsmässigt största brottstypen med avseende på inflödet inom ordinärt resurskrävande brott hos Polismyndigheten, prognostiseras minska något de kommande åren. Det förklaras av att prognosen beaktar regelförslag om administrativa sanktioner i socialförsäkringen samt i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen som antas träda i kraft under prognosperioden. Det bedöms leda till ett lägre inflöde av bidragsbrott till Polismyndigheten,

¹⁰ Prop. 2024/25:141 ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier m.m.

eftersom Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Pensionsmyndigheten kommer kunna utreda och belägga dessa brott med sanktion själva.¹¹

Vad det gäller antalet redovisade ärenden prognostiseras de också ha en uppåtgående trend de kommande åren och öka med närmare 9 procent fram till 2029. I likhet med inflödet är det övriga brott mot frihet och frid samt övriga brott som främst bidrar till ökningen. Ökningen av utflödet i slutet av prognosperioden för ordinärt resurskrävande brott förklaras även av att prognosen beaktat straffreformutredningen där regeländringar antas påverka polisens möjlighet att fatta beslut om förundersökningsbegränsning. För ordinärt resurskrävande brott bedöms detta leda till en ökning av antalet redovisade ärenden till åklagare i slutet av prognosperioden.¹²

Åklagarmyndigheten bedömer att antalet inkommande brottsmisstankar för ordinärt resurskrävande brott fortsatt kommer att öka de kommande åren, med 7 procent, från de relativt höga nivåerna 2025. Den största procentuella ökningen väntas för misshandel annan än grov, sexualbrott, ej våldtäkt samt den antalsmässigt största brottstypen, övriga brott mot frihet och frid. Minskning prognostiseras främst för vapenbrott, ej grovt, medan övriga brottstyper prognostiseras förändras marginellt.

För brottsmisstankar som leder till åtal beräknar Åklagarmyndigheten en kontinuerlig årlig ökning, och 2029 bedöms utflödet vara drygt 5 procent högre än 2025. Precis som för inflödet prognostiseras en minskning av vapenbrott, ej grovt, medan framför allt sexualbrott, ej våldtäkt, misshandel annan än grov samt övriga brott mot frihet och frid bedöms öka.

Till Ekobrottsmyndigheten beräknas inflödet av brottsmisstankar inom ordinärt resurskrävande brott, vilka för myndigheten nästan enbart består av ekonomiska brott, öka med endast 1 procent mellan 2025 och 2029. Ekobrottsmyndighetens inflöde består till stor del av anmälningar från konkursförvaltare vars utveckling brukar följa den generella utvecklingen av konkurser, med viss eftersläpning. De senaste årens stora ökning av konkurser tycks nu mattas av. Samtidigt talar utvecklingen av brottsligheten på områden som arbetslivskriminalitet och välfärdsbrott tillsammans med ett utvecklat samhälleligt fokus på att upptäcka och motarbeta denna typ av brottslighet för ett ökat inflöde från andra aktörer.

Utflödet av brottsmisstankar med åtalsbeslut från Ekobrottsmyndigheten beräknas vara oförändrat under prognosperioden, en förändring jämfört med de förhållandevis stora ökningarna fram till 2025. En bidragande faktor är att utvecklingen går mot mer renodlade utredningar i syfte att uppnå högre processeffektivitet, vilket leder till att i genomsnitt färre brottsmisstankar per person lagförs. Om de förslag i straffreformutredningen som påverkar möjlighet att förundersökningsbegränsa utredningarna införs kan ett ökat antal åtalsbeslut antas för Ekobrottsmyndigheten. På grund av de stora osäkerheterna har denna effekt dock inte tagits med i prognosen.

Antal inkomna brottmål med brottsmisstanke som avser ordinärt resurskrävande brott är den brottskategori som ökat kraftigast vid tingsrätterna de senaste åren, och ökningen kan ses för samtliga brottstyper. Ökningen prognostiseras fortsätta för brottskategorin de kommande åren, med en ökningstakt om drygt 4 procent per år.

¹¹ Administrativa sanktioner i socialförsäkringen och i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:8 och Ds 2025:26).

¹² En straffreform (SOU 2025:66).

Även antalet avgjorda brottmål som innehåller brottsmisstanke med avseende på ordinärt resurskrävande brott tros fortsätta öka de kommande åren, det med en ökningstakt om knappt 5 procent per år. Förändringarna mellan åren har historiskt varierat mycket, och de två senaste åren har uppvisat en mycket kraftig ökning där bland annat mål innehållande brottsmisstankar om penningtvätt och bokföringsbrott fördubblats, och mål som rör misshandel åter ökat tydligt.

Ordinärt resurskrävande brott för påbörjade fängelseverkställighet har ökat mycket kraftigt hos Kriminalvården de två senaste åren. Prognosen visar på en svag ökning, men med minskade volymer under det första prognosåret. Ordinärt resurskrävande brott förväntas inte öka i samma utsträckning som särskilt resurskrävande brott, vilket främst beror på att de inte påverkas i samma utsträckning av pågående reformarbete inom kriminalpolitiken

Även frivården har ökat de senaste åren och prognostiseras fortsätta öka för ordinärt resurskrävande brott. Ökningen kommer att ske 2027 med koppling till reformeffekter som främst får genomslag för ungdomsövervakning. Exempelvis kommer avskaffande av straffreduktionen för unga innebära längre strafftider och att fler kommer att dömas till ungdomsövervakning.

Tabell 5. Utfall och prognos för ordinärt resurskrävande brott, perioden 2022–2029

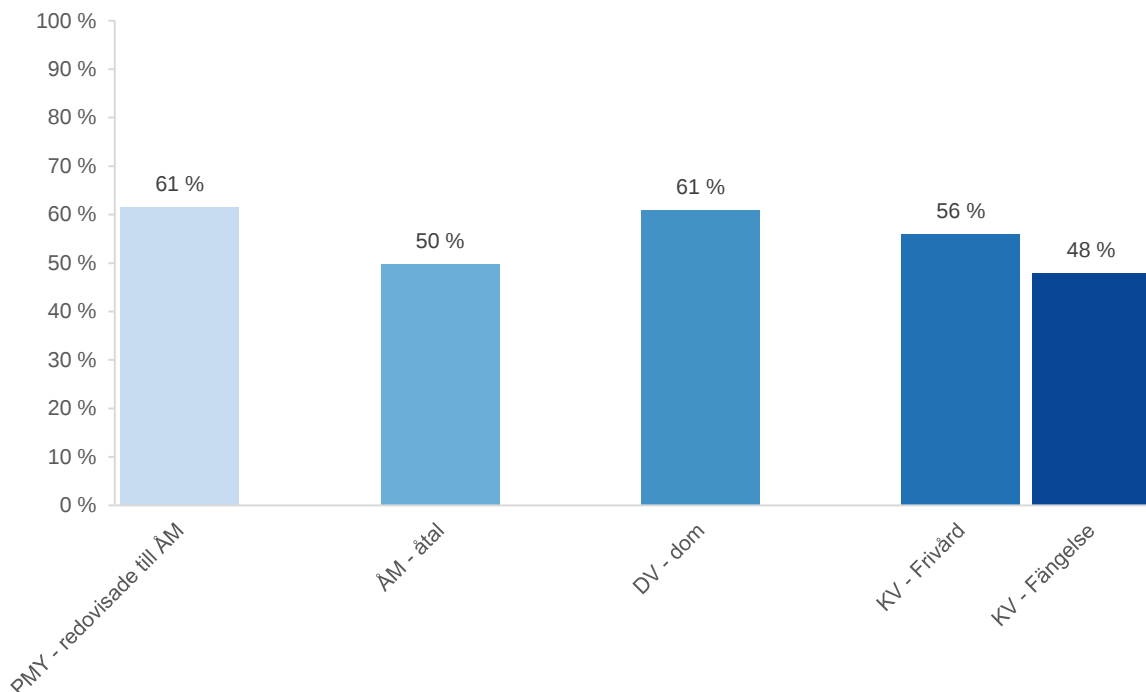
Ordinärt resurskrävande brott	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Utveckling 2025–2026	Utveckling 2025–2029
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	410 140	461 815	470 960	476 623	477 111	478 333	481 875	485 425		
Förändring i antal		51 675	9 145	5 663	488	1 222	3 542	3 550	488	8 802
Förändring i procent		+12,6 %	+2,0 %	+1,2 %	+0,1 %	+0,3 %	+0,7 %	+0,7 %	+0,1 %	+1,8 %
Ärenden redovisade till åklagare	38 319	39 182	45 990	48 810	50 071	50 218	51 778	53 110		
Förändring i antal		863	6 808	2 820	1 261	147	1 560	1 332	1 261	4 300
Förändring i procent		+2,3 %	+17,4 %	+6,1 %	+2,6 %	+0,3 %	+3,1 %	+2,6 %	+2,6 %	+8,8 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	192 784	198 122	212 451	224 989	229 047	233 117	236 846	240 536		
Förändring i antal		5 338	14 329	12 538	4 058	4 070	3 729	3 690	4 058	15 547
Förändring i procent		+2,8 %	+7,2 %	+5,9 %	+1,8 %	+1,8 %	+1,6 %	+1,6 %	+1,8 %	+6,9 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut ÅM	62 707	66 836	73 662	75 795	76 470	77 587	78 703	79 819		
Förändring i antal		4 129	6 826	2 133	675	1 117	1 116	1 116	675	4 024
Förändring i procent		+6,6 %	+10,2 %	+2,9 %	+0,9 %	+1,5 %	+1,4 %	+1,4 %	+0,9 %	+5,3 %
Inkomna brottsmisstankar till Ekobrottsmyndigheten	35 310	40 911	48 206	50 648	51 500	51 400	51 300	51 200		
Förändring i antal		5 601	7 295	2 442	852	-100	-100	-100	852	552
Förändring i procent		+15,9 %	+17,8 %	+5,1 %	+1,7 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	+1,7 %	+1,1 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut EBM	3 118	3 583	5 435	5 786	5 800	5 800	5 800	5 800		
Förändring i antal		465	1 852	351	14	0	0	0	14	14
Förändring i procent		+14,9 %	+51,7 %	+6,5 %	+0,2 %	+0,0 %	+0,0 %	+0,0 %	+0,2 %	+0,2 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	21 865	23 444	27 500	31 250	32 500	34 000	35 500	37 000		
Förändring i antal		1 579	4 056	3 750	1 250	1 500	1 500	1 500	1 250	5 750
Förändring i procent		+7,2 %	+17,3 %	+13,6 %	+4,0 %	+4,6 %	+4,4 %	+4,2 %	+4,0 %	+18,4 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	22 159	22 849	26 323	29 611	31 000	32 500	34 000	35 500		
Förändring i antal		690	3 474	3 288	1 389	1 500	1 500	1 500	1 389	5 889
Förändring i procent		+3,1 %	+15,2 %	+12,5 %	+4,7 %	+4,8 %	+4,6 %	+4,4 %	+4,7 %	+19,9 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	3 828	4 131	4 484	4 903	4 838	5 055	5 041	4 991		
Förändring i antal		303	353	419	-65	217	-14	-50	-65	88
Förändring i procent		+7,9 %	+8,5 %	+9,3 %	-1,3 %	+4,5 %	-0,3 %	-1,0 %	-1,3 %	+1,8 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	2 277	2 246	2 572	2 947	2 733	2 782	2 885	2 982		
Förändring i antal		-31	326	375	-214	49	103	97	-214	35
Förändring i procent		-1,4 %	+14,5 %	+14,6 %	-7,3 %	+1,8 %	+3,7 %	+3,4 %	-7,3 %	+1,2 %

4 Mindre resurskrävande brott

I det här kapitlet görs en genomgång av den historiska utvecklingen för mindre resurskrävande brott samt prognoser för den här brottskategorin för perioden 2026–2029. Mindre resurskrävande brott är sådana vars hantering i brottmålsprocessen i genomsnitt per brott har en resursåtgång som är lägre än de andra brottskategorierna. I figur 12 illustreras verksamhetsvolymerna för mindre resurskrävande brott som en andel av totalvolymerna för de mått som ingår i den här rapporten. Till skillnad från särskilt resurskrävande brott utgör mindre resurskrävande brott en relativt stor andel av de totalt hanterade volymerna.

Ekobrottsmyndighetens in- och utflöde består endast av enstaka fall av brottsmisstankar i kategorin mindre resurskrävande brott. Därför kommenteras inte myndighetens volymer i detta avsnitt.

Figur 12. Andel mindre resurskrävande brott av totalvolymen brott genom brottmålsprocessen, baserat på utfall 2025

4.1 Historisk utveckling

Verksamhetsvolymerna för mindre resurskrävande brott har delvis utvecklats i olika riktningar inom brottmålsprocessen under de senaste tio åren, vilket bland annat framgår av tabell 13 i bilaga 2.

För Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten har både in- och utflödet haft en nedåtgående trend sedan 2020. Utflödet har dock sedan 2024 planat ut något för Polismyndigheten. Åklagarmyndigheten visar samtidigt ett stabiliserat inflöde och ett svagt ökande utflöde. Volymerna hos tingsrätterna har ökat under merparten av åren, även om antal mål förändrats relativt lite antalsmässigt de senaste åren. För både in- och utflöde var antalet 2025 det högsta under hela mätperioden. En förklaring till ökningen är effekten av snabbare lagföring som resulterat i att tingsrätterna i större grad håller isär olika brottsmisstankar, vilket ger fler registrerade mål. Inom Kriminalvården har antalet påbörjade verkställigheter varierat sett över tid, men har sedan 2021 ökat med 28 procent för fängelseverkställigheter. Antalet verkställigheter inom frivården minskade 2025 i förhållande till 2023 och 2024.

Även verksamhetsvolymerna för de brottsgrupper som ingår i mindre resurskrävande brott har utvecklats i olika riktning under de senaste åren. Inom alla myndigheterna är övriga narkotikabrott och trafikbrott volymmässigt stora brottsgrupper inom den här brottskategorin. Utvecklingen inom dessa brottsgrupper får därmed en relativt stor betydelse för hela brottskategorin.

Brott mot knivlagen

Brott mot knivlagen är en av de volymmässigt mindre brottsgrupperna inom brottskategorin. Polisen upptäcker många av dessa brott, vilket ger ett gott bevisläge och de kan i hög grad hanteras inom snabbare lagföring. Dessa brott hanteras därför i regel skyndsamt i brottmålsprocessen.¹³ En hög andel av brottsmisstankarna resulterar därmed i åtal.

Bortsett från Kriminalvården har samtliga myndigheter haft liknande trend med stigande volymer fram till 2020–2021, för att därefter plana ut eller minska. Antalet fängelsepåföljder har ökat kraftigt sedan 2023, bland annat till följd av att straffen för brott mot knivlagen skärptes den 1 juli 2022. Även påföljder kopplat till frivården har ökat kraftigt.

Skadegörelsebrott

Skadegörelsebrott är en av de brottsgrupper som har bland de högsta inflödena¹⁴ hos Polismyndigheten, men endast knappt 2 procent av dessa ärenden redovisas till åklagare. Den låga redovisningsandelen förklaras i hög grad av det svaga bevisläget och att ärendena inte går att utreda eller skulle kräva utredningsresurser som inte står i proportion till brottens allvarlighetsgrad.

Eftersom Polismyndighetens utflöde av dessa brott är relativt liten är skadegörelsebrott bland de volymmässigt mindre brottsgrupperna i brottmålsprocessen. Polismyndighetens utflöde har sedan 2015 varit svagt minskande, även om det under enstaka år har skett ökningar. För Åklagarmyndigheten och tingsrätterna har verksamhetsvolymerna legat förhållandevis stabilt under de senaste åren. Antalet verkställigheter inom Kriminalvården har sedan 2015 varierat men har ökat under de senaste tre åren, och utfallet 2025 är det högsta under perioden 2015–2025 både när det gäller frivårdsverkställighet och fängelseverkställighet.

Tillgreppsbrott

Brottsgruppen tillgreppsbrott består till stor del av brottstyperna inbrott, stöld, tillgrepp av fortskaffningsmedel och tillgrepp i butik.

Tillgreppsbrott har det högsta inflödet av alla brottsgrupper hos Polismyndigheten, men andelen ärenden som redovisas till åklagare är låg, om än något högre än för skadegörelsebrott. Många ärenden läggs ner på grund av svårigheter att utreda dem eller för att de skulle kräva utredningsresurser som inte står i proportion till brottens allvarlighetsgrad. Polismyndighetens volymer av tillgreppsbrott har minskat under en längre tid. Trenden blir ännu tydligare när tillgreppsbrott i butik¹⁵ exkluderas. Inflödet av tillgreppsbrott i butik har varit oförändrat sedan 2019, även om antalet var något högre 2023. Något som kan förklara det minskade inflödet av tillgreppsbrott som inte sker i butik är polisens intensifierade arbete mot internationella brottsnätverk som specialiserat sig på vissa tillgreppsbrott.

¹³ Till exempel redovisades drygt två tredjedelar av ärendena till åklagare, och hos Åklagarmyndigheten är andelen som går till åtal hög.

¹⁴ Majoriteten av inflödet består av skadegörelse genom klotter och skadegörelse mot offentlig verksamhet (stat, kommun, region).

¹⁵ Stöld utan inbrott från butik, även i anslutning till bensinstation, varuhus, kommersiell utställningslokal.

Effekten av det arbetet syns främst under de två senaste åren då inflödet minskat särskilt kraftigt. Antalet internationella brottsaktörer som avvisats från Sverige med återreseförbud under 2025 var cirka 400, vilket är en ökning jämfört med 2024.

Den nedåtgående trenden hos Polismyndigheten bidrar även till utvecklingen senare i brottmålsprocessen. I ett längre tidsperspektiv ser samtliga myndigheter en vikande trend i sina volymer av tillgreppsbrott. I de senare delarna av brottmålsprocessen är tillgrepp i butik eller ringa stöld de vanligaste tillgreppsbrotten, och dessa handläggs ofta inom snabbare lagföring.

Antalet påbörjade verkställigheter i Kriminalvården har fram till 2021 minskat i antal för att därefter plana ut.

Trafikbrott¹⁶

Trafikbrott är volymmässigt en av de större brottsgrupperna i brottmålsprocessen. En stor andel av dessa brott hanteras inom snabbare lagföring.

För ett flertal av trafikbrotten görs vanligtvis en brottsanmälan i samband med att polisen gör ett ingripande. Då finns oftast en misstänkt person som kan knytas till brottet, och bevisläget för dessa brott är därav vanligen mycket bra. Det handlar framför allt om rattfylleri, olovlig körning, vårdslöshet i trafik, hastighetsöverträdelser och brott mot trafikförordningen. Mer än hälften av de inkomna ärendena till Polismyndigheten inom brottsgruppen är smitningsbrott, det vill säga smitning vid trafikolycka och smitning vid parkeringsskada. För dessa brott är bevisläget sämre än för övriga trafikbrott, varför andelen ärenden som redovisas till åklagare är mycket lägre än för trafikbrotten som polisen upptäcker.

Verksamhetsvolymerna som avser trafikbrott har delvis utvecklats i olika riktning under de senaste åren. För Polismyndigheten har inflödet och utflödet i huvudsak haft en nedåtgående trend, vilket främst förklaras av en minskning av ärenden om olovlig körning. För Åklagarmyndigheten var trenden för både inflöde och utflöde starkt nedåtgående under åren 2020–2023. Därefter har minskningen planat ut för utflödet, medan inflödet har minskat. Vid tingsrätterna hade utflödet en viss stigande trend fram till 2021–2022, men har därefter minskat svagt. Inom Kriminalvården återfinns merparten av verkställigheterna inom frivården där utvecklingen under de senaste åren varit relativt oförändrad.

Övriga narkotikabrott

Övriga narkotikabrott är volymmässigt en av de större brottsgrupperna i brottmålsprocessen. För Åklagarmyndigheten och vid tingsrätterna är det den största brottsgruppen sett till utflödet¹⁷ och för Kriminalvården den brottsgrupp med flest påbörjade verkställigheter.

Brottsgruppen består volymmässigt till stor del av brotten innehav av narkotika och eget bruk av narkotika. I likhet med trafikbrott och brott mot knivlagen upptäcks dessa brott till stor del av polisen, vilket bidrar till att bevisläget oftast är mycket bra. En stor andel av dessa brott hanteras inom snabbare lagföring.

¹⁶ Trafikbrott avslutas i ungefär 85 procent av fallen genom att Polismyndigheten utfärdar en ordningsbot direkt på plats. Övriga trafikbrott registreras som ett inkommet ärende och hanteras i den brottmålsprocess som är föremål för den här rapporten.

¹⁷ För Domstolsverket är det så trots att många brottsmisstankar inom övriga narkotikabrott stannar hos Åklagarmyndigheten i form av ett utfärdat strafföreläggande.

Verksamhetsvolymerna för övriga narkotikabrott ökade generellt i brottmålsprocessen fram till 2020 och har därefter delvis utvecklats i olika riktning. För Polismyndigheten har inflödet i stort varit oförändrat, samtidigt som utflödet haft en svagt nedåtgående trend. Under 2024 skedde dock ett trendbrott när både inflödet och utflödet ökade. Ökningen förklaras till stor del av förändringen i postlagen som trädde i kraft under 2023 och innebär att de som bedriver postverksamhet inte längre är bundna av tystnadsplikt för försändelser som misstänks innehålla narkotika.¹⁸ Under 2025 har inflödet minskat jämfört med 2024, men är fortsatt på högre nivåer än tidigare. Utflödet har däremot fortsatt att öka. För Åklagarmyndigheten har både inflödet och utflödet minskat 2021–2023, men har därefter ökat. Vid tingsrätterna har utflödet fortsatt att öka även de senaste åren och antalet avgjorda brottmål har mer än fördubblats jämfört början av mätperioden. Antalet påbörjade fängelseverkställigheter har ökat stadigt medan volymerna inom frivården, med undantag för en topp 2021, varit relativt oförändrade sedan 2019.

4.2 Prognosuppföljning

För år 2025 prognostiserades oförändrade eller svaga minskningar av verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen för mindre resurskrävande brott, i förhållande till utfallet 2024. Här avvek påbörjade frivårdsverkställigheter något genom att en svag ökning prognostiserades.

Polismyndigheten prognostiserade en minskning av sina verksamhetsvolymerna för 2025 jämfört med 2024. Utfallet för 2025 har också minskat, men inflödet minskade i större omfattning än vad som prognostiserats. Det kan delvis förklaras av polisens proaktiva arbete med att identifiera och avvisa internationella brottsaktörer som står för en stor andel av vissa tillgreppsbrott. Det verkar ha haft en starkare effekt på inflödet än beräknat.

Åklagarmyndigheten prognostiserade en minskning med 3 procent av inflödet och 1 procent av utflödet för mindre resurskrävande brott. När det faktiska utfallet för 2025 jämförs med 2024 kan det konstateras att antalet inkomna brottsmisstankar ligger i nivå med 2024, medan antalet brottsmisstankar med åtalsbeslut har ökat med knappt 2 procent. Den huvudsakliga anledningen till prognosavvikelsen är att verksamhetsvolymerna för övriga narkotikabrott underskattades i prognoserna.

Domstolsverkets prognostiserade¹⁹ en liten minskning av inflödet till tingsrätterna och ett oförändrat utflöde för 2025 jämfört med året innan. Utfallet för 2025 var i nivå med prognosen. Utfallet styrs främst av de volymmässigt stora brottsgrupperna trafikbrott och övriga narkotikabrott, där den förstnämnda legat antalsmässigt stabilt senaste åren, så även 2025, medan narkotikabrotten ökat. Till det kommer en minskning av mål som rör tillgreppsbrott.

Kriminalvården prognostiserade en marginell minskning av påbörjade fängelseverkställigheter 2025 jämfört med 2024, och en svag ökning av frivårdsverkställigheter. Utfallet för 2025 blev dock det motsatta, fängelseverkställigheterna har ökat jämfört med 2024 och frivårdsverkställigheter har minskat. En förklaring är ökningen av övriga narkotikabrott, vilken delvis beror på lagändring som gav myndigheterna större möjlighet att ingripa mot narkotikahantering i postflödet.

¹⁸5 kap. 6 § postlagen (2010:1045).

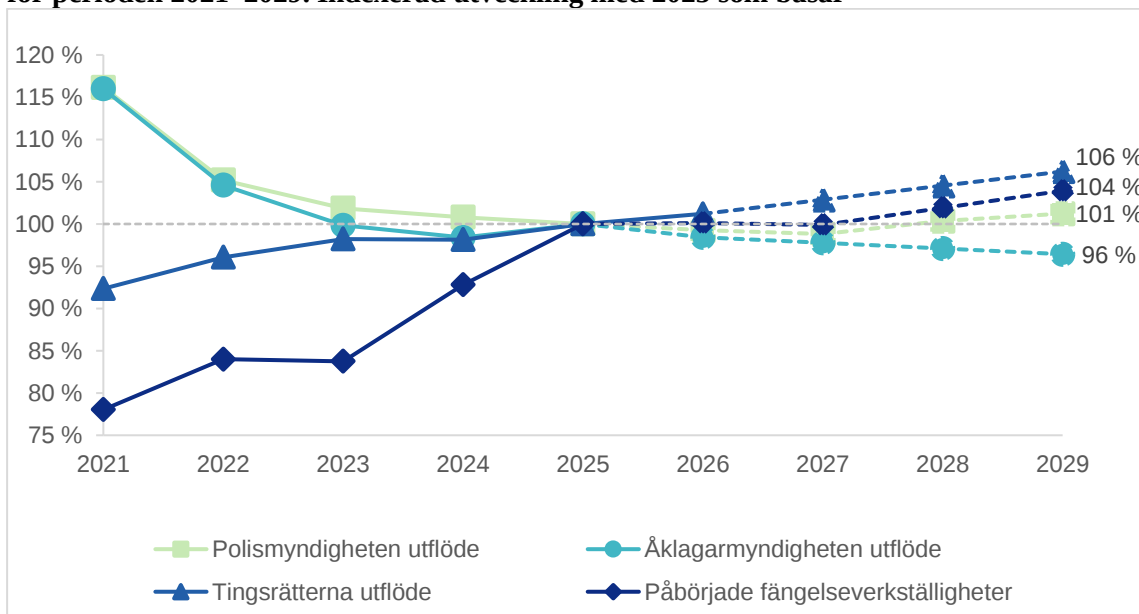
¹⁹I årets rapport utgår brottskategoriseringen vid tingsrätterna från att den mest resurskrävande brottsmisstanken i målet styr vilken brottskategori målet tillhör. Det gör att ett mål endast kan tillhöra en brottskategori till skillnad från tidigare rapporter. Prognosuppföljningen här görs på prognosen från föregående års rapport, dvs. med en annan indelning än i årets rapport.

Tabell 6. Uppföljning av föregående års prognos för 2025 med avseende på mindre resurskrävande brott

Mindre resurskrävande brott	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Utfall 2025 jfr Prognos 2025
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	730 231	656 143	698 700	-6 %
Redovisade ärenden till åklagare	91 399	90 678	89 900	+1 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	151 966	151 339	147 900	+2 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	85 994	87 392	84 900	+3 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	59 000	57 500	57 000	+1 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	59 657	60 615	59 700	+2 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	7 014	6 816	7 300	-7 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	5 664	6 103	5 600	+9 %

4.3 Prognos

De olika myndigheternas verksamhetsvolymerna för mindre resurskrävande brott har under de senaste fem åren haft en utveckling som skiljer sig åt, vilket framgår av figur 13. Dessa skillnader går även att se i prognosen för de olika volymerna. Kriminalvården prognostiserar fortsatt ökning av sina volymer. Detsamma gäller brottmål vid tingsrätterna. Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten, som haft en historiskt nedåtgående trend, prognostiserar fortsatta inflödesminskningar, men medan Åklagarmyndighetens prognos visar fortsatta utflödesminskningar så förväntar sig Polismyndigheten en marginell ökning under prognosperioden. I avsnittet följer en mer detaljerad redogörelse för de olika verksamhetsvolymernas prognoser.

Figur 13. Utfall och prognos för respektive myndighets utflöde av mindre resurskrävande brott, för perioden 2021–2029. Indexerad utveckling med 2025 som basår

Inflödet av de mindre resurskrävande brottsärendena till Polismyndigheten prognostiseras minska de kommande åren, med 10 procent 2029 jämfört med 2025, se tabell 7. Det är den nedåtgående trenden inom tillgreppsbrott som får det starkaste genomslaget för prognosen och resulterar i att kategorin förväntas ha en nedåtgående trend under prognosperioden. Även brott mot knivlagen beräknas minska, medan trafikbrott och övriga narkotikabrott tros öka. Inflödet för skadegörelsebrott beräknas vara oförändrat. Ökningen för övriga narkotikabrott är i linje med att Polismyndigheten framöver kommer att fortsätta att prioritera att öka antalet uniformerade poliser i yttre tjänst, vilket bedöms bidra till fler upptäckta narkotikabrott.

Polismyndighetens utflöde prognostiseras öka marginellt under prognosperioden. Samtliga brottsgrupper förutom tillgreppsbrott beräknas bidra till ökningen. Orsaken till att prognosen för utflödet ökar samtidigt som inflödet minskar förklaras främst av att prognosen beaktat straffreformen. Den antas träda i kraft under andra halvan av prognosperioden och bedöms leda till fler redovisade ärenden, eftersom det i reformen finns förslag som bidrar till att färre ärenden förundersökningsbegränsas och i stället redovisas till åklagare.

Inflödet av mindre resurskrävande brott till Åklagarmyndigheten beräknas minska med 7 procent mellan 2025 och 2029, vilket är en större nedgång än de senaste tre åren. I likhet med Polismyndighetens prognos förklaras det främst av prognostiserade minskningar av tillgreppsbrott, men även att skadegörelsebrotten väntas gå ner. För övriga brottsgrupper prognostiseras små förändringar av verksamhetsvolymerna.

Prognosen för Åklagarmyndighetens utflöde av mindre resurskrävande brott bedöms också minska, men i begränsad omfattning. Störst nedgång prognostiseras för tillgreppsbrott, följt av skadegörelsebrott. Däremot prognostiseras övriga narkotikabrott öka med ca 6 procent mellan 2025 och 2029.

Ökningstakten för inkomna brottmål till tingsrätterna som innehåller brottsmisstanke om mindre resurskrävande brott har avtagit något de senaste åren. Ökningen tidigare år förklaras delvis av det successiva införandet av snabbare lagföring hos tingsrätterna. Eftersom många av målen inom brottskategorin hanteras inom snabbare lagföring, och samtliga tingsrätter numera är verksamma inom snabbare lagföring, antas en ytterligare effekt i form av ökat målinflöde utebli. Det finns dock en ambition från Polismyndigheten att ytterligare öka antal ärenden hanterade inom snabbare lagföring, något som kan bidra till ökat antal mål i tingsrätt inom brottskategorin. Inflödet bedöms fortsätta öka, med drygt 10 procent mellan 2025 och 2029. Prognosens utveckling av inflödet beror i hög grad på utvecklingen inom trafikbrott och övriga narkotikabrott, som är dominerande inom brottskategorin. Antalet inkomna mål till tingsrätterna för dessa brott styrs mycket av myndigheterna tidigare i brottmålsprocessen, inte minst Polismyndighetens inriktning och ambition.

Antal avgjorda brottmål som rör mindre resurskrävande brott vid tingsrätterna har, bortsett från 2024, ökat för varje år sedan 2017, en utveckling som snabbare lagföring bidragit till. Prognosen pekar mot en fortsatt ökning de närmsta åren, precis som för inflödet inom brottskategorin, dock måttliga 1–2 procent per år.

Kriminalvården prognostiserar en ökning av både fängelse och verkställigheter inom frivården. Påbörjade fängelseverkställigheter beräknas öka med 4 procent mellan 2025 och 2029. Ökningen sker framförallt i slutet av perioden och förväntas inte öka i samma utsträckning som särskilt resurskrävande brott, vilket främst beror på att de inte påverkas i samma utsträckning av pågående reformarbete inom kriminalpolitiken.

Påbörjade verkställigheter inom frivården prognostiseras öka med 5 procent, och ökningen beräknas ske första året. Det är framför allt villkorlig dom med samhällstjänst och IÖV som förväntas öka, medan skyddstillsyn bedöms minska.

Tabell 7. Utfall och prognos för mindre resurskrävande brott, perioden 2022–2029*

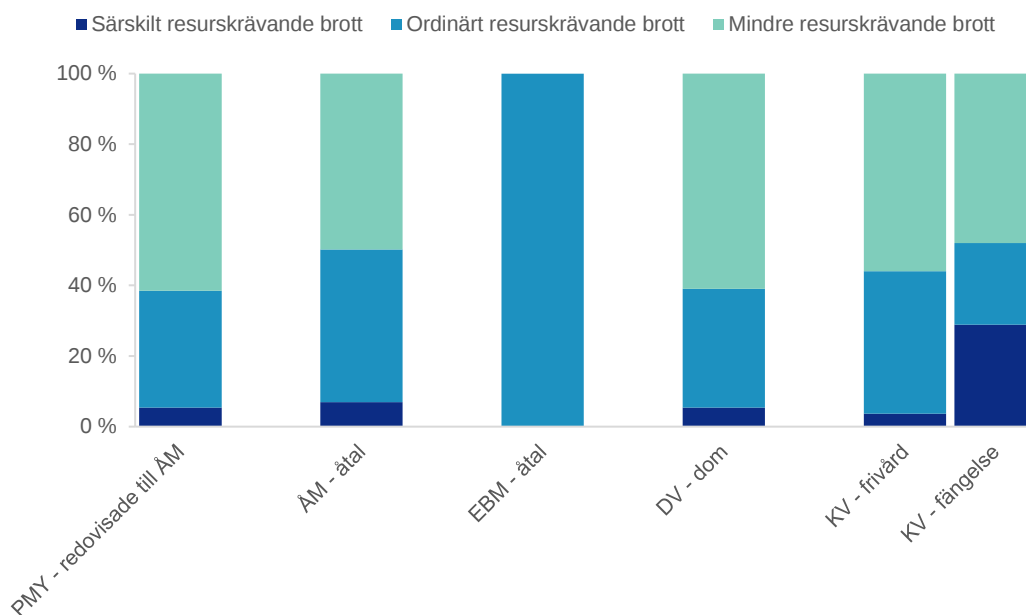
Mindre resurskrävande brott	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Utveckling 2025–2026	Utveckling 2025–2029
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	766 599	758 871	730 231	656 143	645 979	627 571	608 750	589 922		
Förändring i antal		-7 728	-28 640	-74 088	-10 164	-18 408	-18 821	-18 828	-10 164	-66 221
Förändring i procent		-1,0 %	-3,8 %	-10,1 %	-1,5 %	-2,8 %	-3,0 %	-3,1 %	-1,5 %	-10,1 %
Ärenden redovisade till åklagare	95 384	92 364	91 399	90 678	90 018	89 602	91 003	91 793		
Förändring i antal		-3 020	-965	-721	-660	-416	1 401	790	-660	1 115
Förändring i procent		-3,2 %	-1,0 %	-0,8 %	-0,7 %	-0,5 %	+1,6 %	+0,9 %	-0,7 %	+1,2 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	162 599	153 431	151 966	151 339	148 960	146 236	143 327	140 418		
Förändring i antal		-9 168	-1 465	-627	-2 379	-2 724	-2 909	-2 909	-2 379	-10 921
Förändring i procent		-5,6 %	-1,0 %	-0,4 %	-1,6 %	-1,8 %	-2,0 %	-2,0 %	-1,6 %	-7,2 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	91 398	87 238	85 994	87 392	86 015	85 448	84 858	84 268		
Förändring i antal		-4 160	-1 244	1 398	-1 377	-567	-590	-590	-1 377	-3 124
Förändring i procent		-4,6 %	-1,4 %	+1,6 %	-1,6 %	-0,7 %	-0,7 %	-0,7 %	-1,6 %	-3,6 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	50 564	50 573	52 400	53 400	54 778	56 210	57 641	59 073		
Förändring i antal		9	1 827	1 000	1 378	1 432	1 431	1 432	1 378	5 673
Förändring i procent		+0,0 %	+3,6 %	+1,9 %	+2,6 %	+2,6 %	+2,5 %	+2,5 %	+2,6 %	+10,6 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	51 594	52 753	52 712	53 703	54 346	55 243	56 140	57 037		
Förändring i antal		1 159	-41	991	643	897	897	897	643	3 334
Förändring i procent		+2,2 %	-0,1 %	+1,9 %	+1,2 %	+1,7 %	+1,6 %	+1,6 %	+1,2 %	+6,2 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	6 247	6 933	7 014	6 816	7 156	7 187	7 180	7 167		
Förändring i antal		686	81	-198	340	31	-7	-13	340	351
Förändring i procent		+11,0 %	+1,2 %	-2,8 %	+5,0 %	+0,4 %	-0,1 %	-0,2 %	+5,0 %	+5,1 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	5 127	5 112	5 664	6 103	6 110	6 096	6 219	6 343		
Förändring i antal		-15	552	439	7	-14	123	124	7	240
Förändring i procent		-0,3 %	+10,8 %	+7,8 %	+0,1 %	-0,2 %	+2,0 %	+2,0 %	+0,1 %	+3,9 %

* Ekobrottsmyndigheten handlägger endast i enstaka fall brottsmisstankar i kategorin mindre resurskrävande brott. Dessa framgår inte i tabellen ovan.

5 Totala verksamhetsvolym

Totala verksamhetsvolym består inom Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Domstolsverket av en summering av verksamhetsvolym för de tre brottskategorierna både för historisk utveckling och prognoser. Dock består Ekobrottsmyndighetens totalvolym till allra största delen av brott inom kategorin ordinärt resurskrävande brott. För Kriminalvården utgörs total verksamhetsvolym dels av påbörjade verkställigheter som är en summering av de tre brottskategorierna vad det gäller fängelse och frivård, dels medelantalet klienter. Medelantalet klienter består av häktade, fängelseklienter och frivårdsklienter. Verksamhetsvolymerna för medelantal klienter har inte varit möjliga att bryta ner på brottskategori, varför de enbart redovisas i det här avsnittet. Totalvolymerna redovisas här ur ett sammanfattande perspektiv, vilket gör att skillnader mellan olika brottskategorier inte blir synliga. Det är därför viktigt att ställa dessa totalsiffror i relation till vad som redovisas inom respektive brottskategori, där det är möjligt, för att få en heltäckande bild över utvecklingen.

Figur 14. Respektive brottskategoris andel av den totala verksamhetsvolymen genom brottmålsprocessen, baserat på utfall 2025

5.1 Historisk utveckling

Utvecklingen av verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessen har sett lite olika ut under perioden 2015 till 2025. Totalt sett har inflödet av ärenden och brottsmisstankar varierat över tid för både Polismyndigheten och de båda åklagarmyndigheterna. Däremot har tingsrätterna och Kriminalvården sett ökningar i sina volymer inom samtliga brottskategorier.

Det totala inflödet av verksamhetsvolymerna hos Polismyndigheten, som är en summering av tidigare redovisade brottskategorier, har varierat förhållandevis lite från år till år, men sedan 2020 kan en svagt nedåtgående trend anas. Under 2025 ses en tydlig minskning med 6 procent jämfört med året innan, och 9 procent lägre jämfört med 2020. Trenderna skiljer sig dock åt när utvecklingen bryts ner på brottskategorinivå. Till exempel har de ordinärt resurskrävande brotten haft en starkt uppåtgående

trend de senaste tre åren, medan de mindre resurskrävande brotten minskat stadigt de senaste sex åren, där allt färre tillgreppsbrott är den främsta förklaringen. Även för de särskilt resurskrävande brotten har trenden varit i huvudsak nedåtgående de sex senaste åren.

I utflödet bröts den nedåtgående trenden under 2024 då antalet redovisade ärenden ökade med 4 procent jämfört med året innan. Den uppåtgående trenden håller i sig under 2025, men antalet redovisade ärenden är fortsatt klart lägre än under 2020. Inte alla brottskategorier ökar under 2025. Mindre resurskrävande brott minskar i utflöde, vilket främst är en följd av det kraftigt minskande inflödet. Ordinärt resurskrävande brott bidrar starkast till ökningen 2025.

Likt hos Polismyndigheten summeras brottskategorierna till en total verksamhetsvolym för Åklagarmyndigheten. Utvecklingen där har varit varierande under den senaste tioårsperioden, men med en tydlig nedgång i volymerna under 2021 och 2022 i både in- och utflöde. Nedgången under 2021 och 2022 syns inom samtliga brottskategorier, men för särskilt resurskrävande brott och ordinärt resurskrävande brott har volymerna ökat under efterföljande år. För mindre resurskrävande brott minskade verksamhetsvolymerna fram till 2023 för att därefter ligga på en relativt stabil nivå. Även för Ekobrottsmyndigheten, där både in- och utflöde består nästan enbart av ordinärt resurskrävande brott, har volymerna varierat. Det var en tydlig nedgång under perioden 2019–2022, en minskning som sedan följts av kraftiga ökningsår.

Det totala inflödet av inkomna brottmål med brottsmisstanke vid tingsrätterna har ökat varje år under mätperioden sedan 2017. Kraftigast ökning skedde 2020, men även de två senaste åren uppvisar relativt stora ökningsprocentuellt och antalsmässigt. Precis som för inflödet har utflödet ökat varje år sedan 2017, och precis som för inflödet var ökningen som högst 2020, men även 2021 var en kraftigare ökning. Fram till 2020 var inflödet av brottmål på en högre nivå än de som avgjordes, men mellan 2021–2023 har antal avgjorda brottmål med brottsmisstanke varit fler med sjunkande balanser som följd. De senaste två åren har inflödet återigen varit något över utflödet. Jämfört med när antal avgjorda brottmål var som lägst för mätperioden, 2016, har antalet mål ökat med cirka 32 000, vilket motsvarar knappt 60 procents ökning.

Inflödet till Kriminalvården, även det en summering av inflödet av brottskategorier, har ökat stadigt sedan 2021 för samtliga brottsgrupper. Uppgången drivs främst av en större tillväxt av påbörjade fängelseverkställigheter, även om verkställigheter inom frivården också har ökat. Tillväxten drivs starkt av ett betydligt större inflöde av särskilt resurskrävande brott, något som till allra största del resulterar i en fängelsepåföljd. Ordinärt resurskrävande brott har också visat en tydlig uppåtgående trend under de senaste åren, även om den inte är lika kraftig som för särskilt resurskrävande brott. Mindre resurskrävande brott har också ökat successivt under samma period. Det är fängelseverkställigheter som ökar, medan frivårdens ökning har avstannat och nu visar en nedgång i två av brottsgrupperna mellan 2024 och 2025.

Medelantalet frihetsberövade klienter (häktade och fängelseklienter) inom Kriminalvården har ökat kraftigt sedan 2018. Medelantalet häktade har ökat med ungefär 1 400 klienter, motsvarande 85 procent, sedan 2018. Utvecklingen av antalet häktade drivs av antalet påbörjade häktningar och häktningstider. Sedan 2018 är det främst den genomsnittliga häktningstiden som ökat kraftigt, från 60 dagar till 99 dagar år 2025. Den här uppgången motsvarar en ökning på drygt 60 procent av häktningstiderna. Under de senaste två åren har även antalet påbörjade häktningar ökat, vilket bidragit till en kraftigare tillväxt.

Medelantalet fängelseklienter har sedan 2018 ökat med 4 400 klienter, vilket motsvarar över 100 procent. Likt häktade drivs den här utvecklingen av antalet påbörjade fängelseverkställigheter och

strafftiderna. Antalet påbörjade fängelseverkställigheter har ökat med 4 200 verkställigheter sedan 2015. Även för fängelseverkställigheter har den genomsnittliga strafftiden ökat, från 369 dagar år 2018 till 544 dagar år 2025. Den här uppgången motsvarar en ökning på 47 procent.

Även inom frivård har medelantalet klienter ökat kraftigt. Antalet frivårdsklienter har ökat med 7 600 klienter, vilket är en ökning med 75 procent 2025 jämfört med 2018.

5.2 Prognosuppföljning

Både inom Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten prognostiserades små förändringar under 2025. För inkomna ärenden till Polismyndigheten minskade dessa mer än förväntat. Det beror på att inflödet av tillgreppsbrott har minskat mer än väntat. Utflödet ökade däremot något jämfört med det prognostiserade utfallet. Åklagarmyndigheten prognostiserade försiktiga öknings av verksamhetsvolymerna. Både inflödet och utflödet ökade dock mer än förväntat. Den främsta förklaringen till prognosdifferensen är ett oväntat stort inflöde under 2025 av övriga brott mot frihet och frid, samt ett större in- och utflöde av övriga narkotikabrott i förhållande till prognosen.

Inom tingsrätterna prognostiserades att både inkomna och avgjorda brottmål med brottsmisstanke skulle öka med knappt fyra procent. Utfallet visar en ökning, dock något kraftigare än prognosen.²⁰

Antalet påbörjade verkställigheter inom Kriminalvården prognostiserades att vara på samma nivå som 2024 för påbörjade fängelseverkställigheter, medan frivården skulle öka något. Utfallet för 2025 är åtta procent högre än det prognostiserade utfallet för fängelseverkställigheter och en minskning med en procent för frivårdsverkställigheter. För medelantalet häktade blev utfallet sex procent lägre än prognosen. En förklaring till avvikelserna är att häktningstiderna inte ökat i samma utsträckning som de gjort under de senaste åren.

Prognosen 2025 visade på att medelantalet fängelseklienter skulle öka med drygt tio procent jämfört med 2024. Jämfört med utfallet för 2025 hade medelantalet fängelseklienter en avvikelse på mindre än en procent vilket får anses vara bra.

Utfallet för medelantalet frivårdsklienter var fyra procent högre än förväntat. En stor del av frivårdens klienter utgörs av villkorligt frigivna med övervakning. Inom den verkställighetstypen har volymerna ökat, vilket har bidragit till avvikelserna inom frivårdsklienter.

Enligt prognosen för 2025 förväntades det genomsnittliga antalet häktade öka med nio procent jämfört med året innan. Utfallet ökade två procent under 2025 jämfört med året innan. Att utfallet inte blev högre kan till stor del kopplas till att häktningstiderna inte utvecklades i den utsträckning som förväntades när prognosen togs fram. Under 2025 ökade häktningstiderna med en dag, vilket är en betydligt lägre tillväxttakt jämfört med tidigare år.

²⁰ Utfallet 2025 för inkomna brottmål med brottsmisstanke är preliminärt då en stämning kan inkomma i efterhand.

Tabell 8. Uppföljning av föregående års prognos för 2025

Totalt	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Utfall 2025 jfr Prognos 2025
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	1 232 131	1 162 026	1 202 700	-3 %
Redovisade ärenden till åklagare	145 376	147 452	143 600	+3 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	400 494	412 394	402 700	+2 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut	171 541	175 429	172 700	+2 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	84 324	89 468	87 500	+2 %
Avgjorda brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	83 608	88 066	86 500	+2 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	11 965	12 171	12 300	-1 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	11 774	12 724	11 800	+8 %

5.3 Prognos

Totala verksamhetsvolymen har under de senaste åren utvecklats på olika sätt, och dessa skillnader syns även i prognosen. Kriminalvården och tingsrätterna tror att volymerna kommer att öka, medan Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten prognostiserar i princip oförändrade volymer. Polismyndigheten räknar med både ökning och minskningar, beroende på om det gäller inflöde eller utflöde.

Totalt antal inkomna brottsärenden till Polismyndigheten tros minska med 5 procent under prognosperioden. Som framgår av tidigare kapitel skiljer sig trenden åt beroende på brottskategori och brottsgrupp. Den prognostiserade inflödesminskningen beräknas omfatta både särskilt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott. Den prognostiserade minskning för mindre resurskrävande brott drivs främst av den nedåtgående trenden inom tillgreppsbrott, som också får störst genomslag på totalen.

Antalet ärenden som Polismyndigheten redovisar till åklagare prognostiseras att öka med 4 procent. Alla tre brottskategorierna beräknas öka de kommande åren, men ordinärt resurskrävande brott bidrar starkast till ökningen. Ökningen av utflödet förklaras bland annat av att prognosen tagit hänsyn till straffreformen där regeländringar antas träda i kraft under prognosperioden som kommer att påverka möjligheten till att fatta beslut om förundersökningsbegränsning. Detta bedöms bland annat leda till en ökning av antalet redovisade ärenden till åklagare.

Prognoserna för Åklagarmyndigheten visar på marginella ökning, med en procent under prognosperioden, för både inflödet och utflödet av brottsmisstankar. Verksamhetsvolymerna för olika brottskategorier förväntas utvecklas i olika riktning. Både särskilt resurskrävande brott och ordinärt resurskrävande brott ökar, medan mindre resurskrävande brott minskar enligt prognoserna.

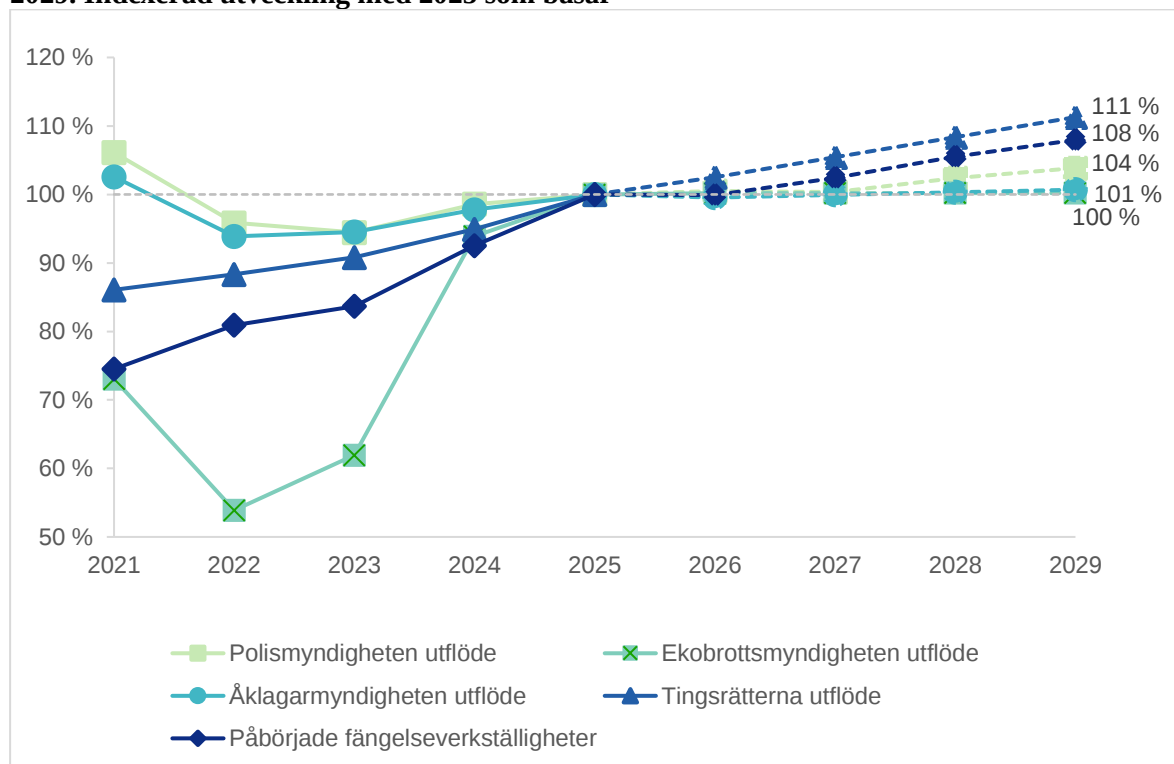
För Ekobrottsmyndigheten bedöms det totala inflödet att öka marginellt med 1 procent under perioden 2026–2029. Ökningen beräknas ske 2026, därefter prognostiseras ett i princip oförändrat inflöde.

Även utflödet förväntas vara i princip oförändrat under perioden. Ekobrottsmyndigheten har inte haft underlag för att ta med eventuella effekter av ett införande av straffreformutredningens förslag – förslag som skulle kunna leda till ett ökat antal åtal under den senare delen av prognosperioden.

Under åren 2026–2029 prognostiseras ett fortsatt ökat antal inkomna brottmål med brottsmisstanke hos tingsrätterna, med drygt 3 procent per år. Det innebär närmare 14 procent fler mål att hantera 2029 jämfört med 2025. De mindre resurskrävande brotten bedöms öka procentuellt minst av de tre brottskategorierna fram till 2029. Antalet avgjorda brottmål med brottsmisstanke följer av naturliga skäl utvecklingen för inkomna brottmål. De två senaste åren har antalet balanserade brottmål ökat något. Detta bedöms fortsätta under prognosperioden, eftersom antalet avgjorda brottmål med brottsmisstanke inte fullt ut bedöms nå upp till nivåerna av det prognostiserade mycket höga inflödet. De avgjorda brottmålen bedöms dock vara på högre nivåer än någon gång tidigare, och för att prognosen ska bli realitet krävs ett fortsatt tillskott av resurser.

Prognoserna över antalet påbörjade verkställigheter inom Kriminalvården visar på en ökning. För fängelseverkställigheter prognostiseras en ökning på cirka 8 procent de kommande fyra åren, medan prognosen för frivårdsverkställigheter visar på en ökning med 3 procent. En stor del i förskjutningen från frivård till fängelse ligger i effekt av föreslagna förändringar i lagstiftningen om brottslighetens straffvärde som skäl för fängelse (se avsnitt 1.5).

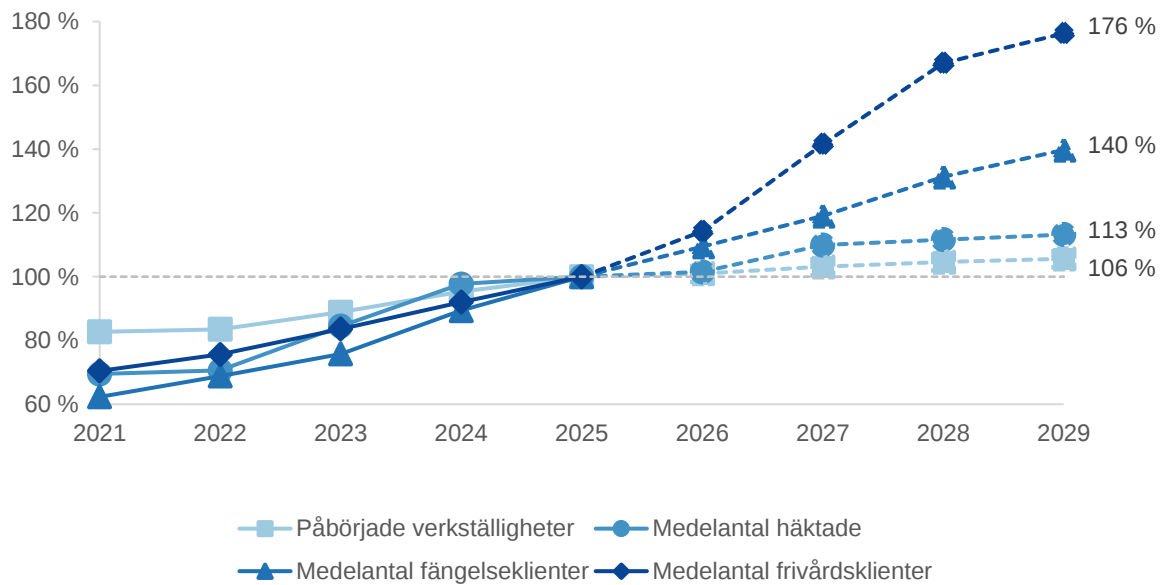
Figur 15. Utfall och prognos för respektive myndighets utflöde av totalen, för perioden 2021–2029. Indexerad utveckling med 2025 som basår

Medelantalet häktade prognostiseras öka med 13 procent under de kommande fyra åren. Tillväxten förväntas främst ske under 2027, med en årlig tillväxt på åtta procent. Medelantal fängelseklienter prognostiseras öka med 40 procent fram till år 2029. Tillväxten förväntas ligga på omkring tio procent årligen, men med avtagande tillväxt sista prognosåret, drygt 5 procent.

Medelantalet frivårdsklienter beräknas öka kraftigt under de kommande fyra åren och där prognostiseras ökningen att vara 76 procent, men med en avtagande tillväxttakt under sista prognosåret. Tillväxten tros ske under åren 2027 och 2028 med 23 respektive 18 procent. Det är IÖV, villkorlig frigivning, ungdomsövervakning, villkorlig dom med samhällstjänst och utökad frigång som prognostiseras öka, medan skyddstillsyn bedöms minska. Att antalet frivårdsklienter ökar mer än antalet påbörjade verkställigheter inom frivården kan förklaras av att volymerna av villkorligt frigivna prognostiseras öka som effekt av både fler fängelsedömda och längre övervakningstider för villkorligt frigivna.

Figur 16. Utfall och prognos för påbörjade verkställigheter och medelantal klienter per verkställighetsform, för perioden 2021–2029. Indexerad utveckling med 2025 som basår

Tabell 9. Utfall och prognos för totalen verksamhetsvolym, perioden 2022–2029*

Totaler	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Utveckling 2025–2026	Utveckling 2025–2029
Inkomna ärenden till Polismyndigheten	1 209 953	1 254 523	1 232 131	1 162 026	1 152 240	1 134 507	1 118 706	1 102 915		
Förändring i antal		44 570	-22 392	-70 105	-9 786	-17 733	-15 801	-15 791	-9 786	-59 111
Förändring i procent		+3,7 %	-1,8 %	-5,7 %	-0,8 %	-1,5 %	-1,4 %	-1,4 %	-0,8 %	-5,1 %
Ärenden redovisade till åklagare	141 353	139 277	145 376	147 452	148 200	147 966	150 970	153 133		
Förändring i antal		-2 076	6 099	2 076	748	-234	3 004	2 163	748	5 681
Förändring i procent		-1,5 %	+4,4 %	+1,4 %	+0,5 %	-0,2 %	+2,0 %	+1,4 %	+0,5 %	+3,9 %
Inkomna brottsmisstankar till Åklagarmyndigheten	390 012	388 381	400 494	412 394	414 094	415 868	417 109	418 286		
Förändring i antal		-1 631	12 113	11 900	1 700	1 774	1 241	1 177	1 700	5 892
Förändring i procent		-0,4 %	+3,1 %	+3,0 %	+0,4 %	+0,4 %	+0,3 %	+0,3 %	+0,4 %	+1,4 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut ÅM	164 693	165 807	171 541	175 429	174 629	175 316	175 980	176 645		
Förändring i antal		1 114	5 734	3 888	-800	687	664	665	-800	1 216
Förändring i procent		+0,7 %	+3,5 %	+2,3 %	-0,5 %	+0,4 %	+0,4 %	+0,4 %	-0,5 %	+0,7 %
Inkomna brottsmisstankar till Ekobrottsmyndigheten	35 329	40 939	48 235	50 678	51 600	51 500	51 400	51 300		
Förändring i antal		5 610	7 296	2 443	922	-100	-100	-100	922	622
Förändring i procent		+15,9 %	+17,8 %	+5,1 %	+1,8 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	+1,8 %	+1,2 %
Brottsmisstankar med åtalsbeslut EBM	3 120	3 585	5 436	5 789	5 800	5 800	5 800	5 800		
Förändring i antal		465	1 851	353	11	0	0	0	11	11
Förändring i procent		+14,9 %	+51,6 %	+6,5 %	+0,2 %	+0,0 %	+0,0 %	+0,0 %	+0,2 %	+0,2 %
Inkomna brottmål med brottsmisstanke tingsrätt	76 594	78 523	84 455	89 468	92 228	95 310	98 441	101 523		
Förändring i antal		1 929	5 932	5 013	2 760	3 082	3 131	3 082	2 760	12 055
Förändring i procent		+2,5 %	+7,6 %	+5,9 %	+3,1 %	+3,3 %	+3,3 %	+3,1 %	+3,1 %	+13,5 %
Avgjorda brottmål med dom tingsrätt	77 790	79 976	83 595	88 066	90 279	92 855	95 431	98 007		
Förändring i antal		2 186	3 619	4 471	2 213	2 576	2 576	2 576	2 213	9 941
Förändring i procent		+2,8 %	+4,5 %	+5,3 %	+2,5 %	+2,9 %	+2,8 %	+2,7 %	+2,5 %	+11,3 %
Påbörjade frivårdsverkställigheter i Kriminalvården	10 487	11 472	11 965	12 171	12 432	12 645	12 618	12 555		
Förändring i antal		985	493	206	261	213	-27	-63	261	384
Förändring i procent		+9,4 %	+4,3 %	+1,7 %	+2,1 %	+1,7 %	-0,2 %	-0,5 %	+2,1 %	+3,2 %
Påbörjade fängelseverkställigheter i Kriminalvården	10 298	10 647	11 774	12 724	12 711	13 032	13 427	13 737		
Förändring i antal		349	1 127	950	-13	321	395	310	-13	1 013
Förändring i procent		+3,4 %	+10,6 %	+8,1 %	-0,1 %	+2,5 %	+3,0 %	+2,3 %	-0,1 %	+8,0 %

* Till skillnad från i tabell 3 och 7 ingår här Ekobrottsmyndighetens samtliga brottsmisstankar, inklusive de fåtaliga i kategorierna särskilt resurskrävande och mindre resurskrävande brott.

Tabell 10. Utfall och prognos för påbörjade verkställigheter och medelantal klienter, perioden 2022–2029

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Utveckling 2025–2026	Utveckling 2025–2029
Påbörjad intensivövervakning med elektronisk kontroll (IÖV)	1 614	1 820	1 830	1 943	2 224	2 181	2 220	2 259		
Förändring i antal		206	10	113	281	-43	39	39	281	316
Förändring i procent		+12,8 %	+0,5 %	+6,2 %	+14,5 %	-1,9 %	+1,8 %	+1,8 %	+14,5 %	+16,3 %
Påbörjad skyddstillsyn	5 960	6 307	6 689	6 895	6 745	6 745	6 628	6 511		
Förändring i antal		347	382	206	-150	0	-117	-117	-150	-384
Förändring i procent		+5,8 %	+6,1 %	+3,1 %	-2,2 %	+0,0 %	-1,7 %	-1,8 %	-2,2 %	-5,6 %
Påbörjad villkorlig dom med samhällstjänst	2 841	3 200	3 246	3 132	3 039	3 001	3 202	3 404		
Förändring i antal		359	46	-114	-93	-38	201	202	-93	272
Förändring i procent		+12,6 %	+1,4 %	-3,5 %	-3,0 %	-1,3 %	+6,7 %	+6,3 %	-3,0 %	+8,7 %
Påbörjad ungdomsövervakning	72	145	213	201	224	457	492	492		
Förändring i antal		73	68	-12	23	233	35	0	23	291
Förändring i procent		+101,4 %	+46,9 %	-5,6 %	+11,4 %	+104,0 %	+7,7 %	+0,0 %	+11,4 %	+144,8 %
Medelantal klienter i Kriminalvård, totalt	21 591	24 040	27 137	29 548	29 757	35 421	40 989	43 375		
Förändring i antal		2 449	3 097	2 411	209	5 664	5 568	2 386	209	13 827
Förändring i procent		+11,3 %	+12,9 %	+8,9 %	+0,7 %	+19,0 %	+15,7 %	+5,8 %	+0,7 %	+46,8 %
Medelantal häktade	2 209	2 643	3 057	3 128	3 176	3 439	3 491	3 541		
Förändring i antal		434	414	71	48	263	52	50	48	413
Förändring i procent		+19,6 %	+15,7 %	+2,3 %	+1,5 %	+8,3 %	+1,5 %	+1,4 %	+1,5 %	+13,2 %
Medelantal fängelseklienter	6 036	6 643	7 839	8 769	9 595	10 441	11 516	12 256		
Förändring i antal		607	1 196	930	826	846	1 075	740	826	3 487
Förändring i procent		+10,1 %	+18,0 %	+11,9 %	+9,4 %	+8,8 %	+10,3 %	+6,4 %	+9,4 %	+39,8 %
Medelantal frivårdsklienter	13 346	14 754	16 241	17 651	20 162	24 979	29 473	31 120		
Förändring i antal		1 408	1 487	1 410	2 511	4 817	4 494	1 647	2 511	13 469
Förändring i procent		+10,5 %	+10,1 %	+8,7 %	+14,2 %	+23,9 %	+18,0 %	+5,6 %	+14,2 %	+76,3 %

6 Avslutande reflektioner

De prognostiserade verksamhetsvolymerna i årets rapport följer överlag samma mönster som tidigare, men brottsammansättningen har förändrats. Enklare och mindre resurskrävande brott minskar medan mer resurskrävande brott ökar. Vissa prognostiserade volymökningar kan i sin tur få konsekvenser och innebära kapacitetsutmaningar för delar av rättskedjan. Samtidigt präglas årets prognosberäkningar av stor osäkerhet till följd av pågående förändrings- och reformarbete inom rättsväsendet.

I detta avslutande kapitel diskuteras rapportens centrala slutsatser, hur dessa kan förstås samt de utvecklingsområden som har identifierats och bör prioriteras i det fortsatta arbetet.

6.1 Årets prognoser präglas av stor osäkerhet

Som beskrivs i rapportens inledande kapitel påverkas verksamhetsvolymerna av flera faktorer. Förutom brottslighetens omfattning spelar arbetet i tidigare led av brottmålsprocessen, interna förhållanden inom myndigheterna och kriminalpolitik en avgörande roll. Dessa faktorer är ofta svåra att förutse, både när det gäller reformer, prioriteringar och deras effekt på volymerna.

Under det gångna verksamhetsåret har osäkerheten kring framtida volymer varit särskilt påtaglig. Detta beror främst på svårigheten att bedöma nyligen genomförda och aviserade regeländringars inverkan på verksamhetsvolymerna. De förändringar som bedöms ha störst betydelse är utredningen av en ny straffreform (SOU 2025:66) och skärpta regler för villkorlig frigivning (prop. 2025/26:34). I årets prognoser har samtliga myndigheter uppmärksammat de kommande reformerna och de konsekvenser dessa kan få, men alla har inte inkluderat dem i sina prognosberäkningar. Domstolsverket bedömer exempelvis att förändringarna kan innebära betydande effekter, men att dessa i nuläget inte kan kvantifieras. Anledningen är den stora osäkerheten kring reformernas slutliga utformning och hur de samverkar. Motsvarande osäkerhet präglar även Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndighetens prognoser.

Utöver osäkerheten kopplat till regeländringar påverkas möjligheterna att hantera de prognostiserade volymerna av rättsväsendets kapacitet. Ökade resurser till rättsväsendet kan stärka förutsättningarna att hantera de prognostiserade volymerna, men det kan ändå uppstå utmaningar kopplade till svårigheter att rekrytera nyckelkompetenser och behov av fler fängelseplatser. Om det uppstår begränsningar i tillgången till nyckelkompetenser, till exempel domare, kommer det att påverka verksamhetsvolymerna genom att färre ärenden kan hanteras i flödet. Motsvarande begränsningar kan uppstå även när det gäller tillgången till fängelseplatser.

Trots den rådande osäkerheten i prognoserna är det viktigt att göra en bedömning, även om träffsäkerheten minskar. Att avstå från bedömning skulle innebära större risker för oförberedda resursbehov och svårigheter att planera verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Samtidigt blir det alltmer uppenbart att det inte räcker att enbart basera volymprognoser på historiska data. En trendanalys utifrån historiska data fångar inte de förändringar som nu väntar till följd av det pågående reformarbetet.

6.2 Särskilt resurskrävande brott påverkar myndigheternas resursbehov

Särskilt resurskrävande brott har en stor betydelse för myndigheternas arbetsbelastning och resursbehov, trots att de är en liten del av verksamhetsvolymerna. Detta beror främst på att brotten ofta kräver omfattande utredningar på grund av brottets allvarlighetsgrad och att brotten inte sällan är en del av den organiserade brottsligheten. Verksamhetsvolymerna som presenteras i årets rapport följer

överlag samma mönster som tidigare år, men prognoserna visar att brottens sammansättning har förändrats. Detta innebär en förändring i sammansättningen, där enklare och mindre resurskrävande brott minskar, medan mer resurskrävande brott ökar.

De mindre resurskrävande brotten, som varierat över tid, är den kategori som minskar mest. Tillgreppsbrott är ett tydligt exempel och har minskat under flera år hos samtliga myndigheter. Samtidigt fortsätter de mer komplexa brotten att öka, i linje med tidigare års utveckling. Hos Kriminalvården blir ökningen särskilt tydlig efter straffreformen.

De prognostiserade ökningarna av särskilt resurskrävande brott handlar i huvudsak om fler allvarliga narkotikabrott, grova vapenbrott och våldtäkter, men även mord, dråp med mera och allmänfarliga brott. Allvarliga narkotikabrott och våldtäkter utgör de största volymmässiga brottsgrupperna. Utvecklingen inom dessa grupper påverkar därför i hög grad den totala volymen av särskilt resurskrävande brott.

Brottstyper som mord och dråp med mera är volymmässigt små, men kräver omfattande utredningsresurser och kan leda till långa fängelsestraff. För Kriminalvården innebär de långa straffen en kraftigt ökande belastning över tid. Enligt myndighetens prognos för 2026–2029 beräknas volymerna för särskilt resurskrävande brott öka med 20 procent. Vid domstolarna kännetecknas dessutom dessa brott av långa genomsnittliga huvudförhandlingstider och hög andel häktade, vilket ytterligare ökar resursbehoven både hos Åklagarmyndigheten och domstolarna.

Även inom kategorin ordinärt resurskrävande brott syns en markant förändring. År 2025 nådde volymerna den högsta nivån på tio år. Här är det i huvudsak bedrägerier, bidragsbrott och ekonomiska brott som står för den största ökningen under prognosperioden.

Sammantaget visar detta att även om den totala brottsvolymen inte ökar markant står myndigheterna i dag inför utmaningen att hantera fler resurskrävande brott. Detta medför att det samlade resursbehovet ökar.

6.3 Potentiella konsekvenser av framtida volymer

De prognostiserade ökningarna av verksamhetsvolymer, i synnerhet de mer resurskrävande volymerna, förklaras till viss del av nyligen genomförda och aviserade regeländringar. Volymökningarna bedöms delvis kunna omhändertas genom aviserade medelstillskott. Trots detta kan flaskhalsar uppstå i delar av brottmålsprocessen som tar längre tid att åtgärda. Svårrekyterade nyckelkompetenser och utmaningar med lokalförsörjning är några exempel på detta. Vissa volymökningar beror vidare på hur resurser prioriteras med anledning av regeländringar.

Ett konkret exempel på det senare är de föreslagna förändringarna i straffreformen som innebär skärpta straff vid flerfaldig brottslighet. Denna förändring väntas minska antalet förundersökningsbegränsningar. Historiskt har ökad användning av förundersökningsbegränsning resulterat i en mer effektiv brottsbekämpning, eftersom resurser i mindre grad läggs på ärenden där den misstänkta redan kan dömas för andra allvarligare brott. På så vis har resurser kunnat riktas mot ärenden som bedöms ha störst effekt på brottsproblemet. Om denna möjlighet begränsas kan det innebära att mer resurser behöver avsättas för att utreda brott av lägre allvarlighetsgrad, vilket i sin tur leder till fler redovisade ärenden till Åklagarmyndigheten.

Utmaningarna är dock inte desamma för alla myndigheter. Polismyndigheten kan i viss mån styra vilka ärenden som ska prioriteras, medan Kriminalvården och domstolarna har mindre möjlighet att

påverka arbetsbelastningen. Även om behovet av skyndsamhet är stort, exempelvis för frihetsberövade, saknas generellt motsvarande möjligheter att välja vilka ärenden som ska hanteras. Detta innebär att en myndighet kan möta ökningen genom prioriteringar, samtidigt som andra myndigheter kan drabbas av kapacitetsproblem som påverkar hela processen.

De ökande verksamhetsvolymerna innebär kapacitetsutmaningar för delar av rättskedjan, men påverkan är särskilt tydlig för Kriminalvården. Tillgången på fängelseplatser är redan ansträngd, och en fortsatt ökning av antalet intagna riskerar att överstiga de organisatoriska och personella resurser som finns. Även om viss flexibilitet finns, räcker den inte till för att hantera alla personer som kan komma att dömas till fängelse om reformerna får fullt genomslag.

Domstolarnas förmåga att hantera ett växande antal mål är också av betydelse, särskilt om antalet häktade utvecklas enligt reformförväntningarna. Mål med häktade kräver snabb handläggning, fler förhandlingstillfällen och hög beredskap. En sådan ökning kan få konsekvenser för handläggningen av andra ärenden, exempelvis genom att vissa ärenden trängs undan eller att handläggningstiderna förlängs.

Det ställer krav på domstolarnas kompetensförsörjning. Kommer det att finnas tillräckligt med domare för att möta behovet? Med en ökad arbetsbörda i domstolarna blir det nödvändigt att se över kompetensförsörjningen ytterligare, för att undvika längre handläggningstider eller undanträngningseffekter på andra mål. Rekryteringen av nya domare är svår i flera delar av landet, och kompetensförsörjningen blir än mer betydelsefull mot bakgrund av kommande pensionsavgångar och prognostiserade ökningar.

En väl avvägd kompetensförsörjning är därför en förutsättning för att undvika kapacitetsutmaningar till följd av reformerna, liknande dem som Kriminalvården står inför. Eftersom myndigheterna i rättsväsendet är ömsesidigt beroende krävs dessutom att både kompetens- och lokalförsörjningen är balanserad för att reformer och resurstillskott ska ge önskad effekt.

6.4 Fortsatt behov av ett myndighetsövergripande perspektiv

Mot bakgrund av de ökade verksamhetsvolymerna och de kapacitetsutmaningar som beskrivits blir det tydligt att myndigheternas åtgärder inte kan ses isolerat. Samtidigt är vissa utmaningar för delar av rättskedjan kopplade till nyckelkompetenser och lokaler, som på kort sikt inte kan åtgärdas med ökade resurser. Detta innebär att totalprognoser över in- och utflöden inte ensamt kan ge svar på vilka resursbehov prognoserna medför, eftersom de inte tar hänsyn till hur resurskrävande olika typer av brott är.

Den myndighetsgemensamma brottskategoriseringen, som sedan 2024 ligger till grund för prognoserna, är ett första steg för att öka förståelsen för resursbehoven i brottmålsprocessen. Det återstår dock utmaningar, bland annat att de mått som de olika myndigheterna använder för att beskriva verksamhetsvolymerna inte är direkt jämförbara.

Att utreda alternativa mått för verksamhetsvolymerna bör därför ses som ett första steg för att förbättra analysförmågan och öka förståelsen för hur olika myndigheters verksamheter samverkar som delar av en större helhet.

Referenser

- Alonso, W. och Starr, P. (red.) (1987). *The politics of numbers*. New York: Russell Sage Foundation.
- Goodwin, P. och Wright, G. (2008). *Forecasting with judgment*. Chichester: Wiley.
- Kriminalvården. Kriminalvårdens kapacitetsrapport 2025–2034. Rapport (2025:3916).
- Montgomery, D., Jennings, C och Kulahci, M. (2008). *Introduction to time series analysis and forecasting*. John Wiley and Sons, inc.: New Jersey, USA.
- Tetlock, P. och Gardner, D. (2016). *Konsten att förutsäga framtiden. En bok om superprognostik*. Bookwell: Borgå, Finland.
- Regeringskansliet (2025), *En straffreform* (SOU 2025:66)
- Regeringskansliet (2024), *Frihetsberövande påföljder för unga* (SOU 2023:44).
- Regeringskansliet (2024), *Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga* (SOU 2024:39).
- Regeringskansliet (2025), *Administrativa sanktionsavgifter i socialförsäkringen* (Ds 2025:8 har remitterats)
- Regeringskansliet (2025), *Ett utvidgat straffansvar för försök, förberedelse och stämpling till brott* (Lagrådsremiss)
- Regeringskansliet (2025), *Straffbarhetsåldern* (SOU 2025:11)
- Regeringskansliet (2025), *Skärpta regler för villkorlig frigivning* (prop. 2025/26:34).
- Regeringskansliet (2025), *Utökade möjligheter att verkställa fängelsestraff med elektronisk övervakning* (prop. 2024/25:202).

Bilaga 1. Indelning i brottskategorier

Gruppering av brott utgår från en myndighetsgemensam kategorisering. Nedan beskrivs vilka brott som ingår i de olika brottskategorierna och brottsgrupperna.

Myndighetsgemensam indelning i brottskategorier

Särskilt resurskrävande brott

I kategorin ingår brottsgrupperna Allmänfarliga brott, Allvarliga brott mot frihet och frid, Allvarliga narkotikabrott, Grov misshandel, Grovt vapenbrott, Mord, dråp med mera, Rån och Våldtäkt.

Ordinärt resurskrävande brott

I kategorin ingår brottsgrupperna Bedrägerier och bidragsbrott, Ekonomiska brott, Misshandel annan än grov, Sexualbrott, ej våldtäkt, Vapenbrott, ej grovt, Övriga brott mot frihet och frid, och Övriga brott.

Mindre resurskrävande brott

I kategorin ingår brottsgrupperna Brott mot knivlagen, Skadegörelsebrott, Tillgreppsbrott, Trafikbrott och Övriga narkotikabrott.

Brottsgrupper

Brottsgrupper inom särskilt resurskrävande brott:

Allmänfarliga brott

Brottsgruppen består av:

- Allmänfarliga brott enligt 13 kap. BrB.

Allvarliga brott mot frihet och frid

Brottsgruppen består av

- Grov fridskränkning enligt 4 kap. 4 a § BrB.
- Grov kvinnofridskränkning enligt 4 kap. 4 a § BrB.
- Människohandel med mera enligt 4 kap. 1 a–b och 4 c–d §§ BrB.
- Olaga frihetsberövande m.m. enligt 4 kap. 1, 2 och 4 §§ BrB.
- Människosmuggling enligt 20 kap. 8–9 §§ utlänningslagen (2005:716).

Allvarliga narkotikabrott

Brottsgruppen består av:

- Brott mot lag om straff för smuggling (2000:1225), avseende narkotikasmuggling (grov, synnerligen grov eller annan än grov).
- Narkotikabrott enligt narkotikastrafflagen (1968:64), avseende framställning, oaksam medverkan till framställning (vårdslöshet med narkotika), överlåtelse; utbudande av narkotika till försäljning, förvaring eller befordran av vederlag för narkotika, förmedling av kontakter mellan säljare och köpare eller annan åtgärd ägnad att främja narkotikahandel; förvärv i överlåtelsesyfte; anskaffning, bearbetning, förpackning, transporter, förvaring eller annan befattning med narkotika som ej är avsedd för eget bruk; oaksamma förfaranden enligt ovan (vårdslöshet med narkotika).

Grov misshandel

Brottsgruppen består av

- Grov misshandel och synnerligen grov misshandel, enligt 3 kap. 6 § BrB.

Grovt vapenbrott

Brottsgruppen består av:

- Grovt vapenbrott enligt kap. 9 vapenlagen (1996:67).

Mord, dråp med mera

Brottsgruppen består av:

- Mord, dråp, barnadrap, misshandel med dödlig utgång enligt 3 kap. 1, 2, 3, 5, 6 §§ BrB.

Rån

Brottsgruppen består av:

- Rån enligt 8 kap. 5, 6 §§ BrB.

Våldtäkt

Brottsgruppen består av:

- Våldtäkt inkl. grov, enligt 6 kap. 1 § BrB.
- Oaktsam våldtäkt, enligt 6 kap. 1 a § BrB.
- Våldtäkt mot barn inkl. grov, enligt 6 kap. 4 § BrB.

Brottsgrupper inom ordinärt resurskrävande brott:

Bedrägerier och bidragsbrott

Brottsgruppen består av:

- Bedrägeri enligt 9 kap. 1–3 a §§ BrB.
- Brott mot bidragsbrottslagen (2007:612).

Ekonomiska brott

Brottsgruppen består av:

- Brott mot skattebrottslagen (1971:69).
- Brott mot lagen om näringsförbud (2014:836).
- Brott mot aktiebolagslagen (2005:551), 30 kap.
- Brott mot lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden (2016:1307).
- Brott mot lagen om straff för penningtvättsbrott (2014:307).
- Övriga brott mot brottsbalken, enligt 9 kap. 3 b–10 §§ BrB.
- Förskingring och annan trolöshet, enligt 10 kap. 1–8 §§ BrB.
- Brott mot borgenärer m.m. enligt 11 kap. 1–4 §§ BrB.
- Bokföringsbrott, enligt 11 kap. 5 § BrB.

Misshandel annan än grov

Brottsgruppen består av:

- Misshandel annan än grov enligt 3 kap. 5 § BrB.

Sexualbrott, ej våldtäkt

Brottsgruppen består av

- Sexuellt övergrepp inkl. grovt, oaktsamt sexuellt övergrepp, enligt 6 kap. 2, 3 §§ BrB.
- Sexuellt utnyttjande av barn under 18 år, enligt 6 kap. 5 § BrB.
- Sexuellt övergrepp inkl. grovt mot barn under 18 år, enligt 6 kap. 6 § BrB.
- Samlag med avkomling eller syskon, enligt 6 kap. 7 § BrB.
- Utnyttjande av barn för sexuell posering, köp av sexuell handling av barn under 18 år, enligt 6 kap. 8, 9 §§ BrB.
- Sexuellt ofredande, exhibitionism, enligt 6 kap. 10 § BrB.
- Kontakt för att träffa ett barn i sexuellt syfte, enligt 6 kap. 10 a § BrB.

- Köp av sexuell tjänst, koppleri av person 18 år och äldre, enligt 6 kap. 11, 12 §§ BrB.

Vapenbrott, ej grovt

Brottsgruppen består av:

- Vapenbrott, ej grovt, enligt 9 kap. vapenlagen (1996:67).

Övriga brott mot frihet och frid

Brottsgruppen består av:

- Hemfridsbrott, olovlig identitetsanvändning m. m. Enligt 4 kap. 6–6 b §§ BrB.
- Olaga integritetsintrång enligt 4 kap. 6 c–d §§ BrB.
- Dataintrång, olovlig avlyssning med mera enligt 4 kap. 8–9 a och c §§ BrB.
- Uppmaning till självmord med mera enligt 4 kap. 7 a § BrB.
- Barnfridsbrott enligt 4 kap. 3 § BrB.
- Hedersförtryck enligt 4 kap. 4 e § BrB.
- Olaga förföljelse enligt 4 kap. 4 b § BrB.
- Brott enligt lag (1988:688) om kontaktförbud (ej hindrande av elektronisk övervakning).
- Brott enligt lag (2024:7) om preventiva vistelseförbud.
- Ofredande enligt 4 kap. 7 § BrB.
- Olaga hot enligt 4 kap. 5 § BrB.
- Ärekränkingsbrott enligt 5 kap. 1–4 §§ BrB.
- Vållande till annans död m.m. (ej i trafik) enligt 3 kap. 7–10 §§ BrB.
- Brott mot familj enligt 7 kap. 1–4 §§ BrB.

Övriga brott

Brottsgruppen består av:

- Brott mot jaktlagen (1987:259).
- Brott mot fiskelagen (1993:787).
- Brott mot miljöbalken (1998:808).
- Brott mot lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.
- Brott mot lag (2014:406) om straff för vissa internationella brott.
- Brott mot arbetsmiljölagen (1977:1160).
- Brott mot lag (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.
- Hindrande av elektronisk övervakning enligt 25 § lag (1988:688) om kontaktförbud.
- Brott mot läkemedelslag (2015:315), lag (2009:366) om handel med läkemedel och lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.
- Smugglingsbrott (ej narkotika) enligt lag (2000:1225) om straff för smuggling.
- Brott mot utlänningslagen (2005:716) (ej människosmuggling).
- Brott mot lag (1982:316) med förbud mot könsstympning.
- Brott mot kulturmiljölagen (1988:950).
- Brott mot immaterialrätten.
- Brott mot folkbokföringslag (1991:481).
- Brott mot alkohollagen (2010:1622), lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter och lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.
- Brott mot terroristlagen (2022:666).
- Brott mot ordningslag (1993:1617).
- Förfalskningsbrott enligt 14 kap. 1–11 §§ BrB.
- Mened, falskt åtal och annan osann utsaga enligt 15 kap. 1–3, 4a–13 §§ BrB.
- Brott mot allmän ordning enligt 16 kap. 1–6, 8–13 och 15 §§ BrB.
- Brott mot allmän verksamhet m.m. enligt 17 kap. 1–2, 4–5, 7–8, 10 §§ BrB.
- Högmålsbrott enligt 18 kap. 1, 3–6 §§ BrB.
- Brott mot Sveriges säkerhet enligt 19 kap. BrB.
- Tjänstefel m.m. enligt 20 kap. 1, 3 §§ BrB.

- Övriga brott mot specialstraffrätten och som inte förekommer i denna förteckning.
- Övriga brott mot brottsbalken som inte förekommer i denna förteckning.

Brottsgrupper inom mindre resurskrävande brott:

Brott mot knivlagen

Brottsgruppen består av:

- Brott mot Knivlagen (1988:254).

Skadegörelsebrott

Brottsgruppen består av:

- Skadegörelsebrott enligt 12 kap. 1–4 §§ BrB.

Tillgreppsbrott

Brottsgruppen består av:

- Tillgrepp/stöld av fortskaffningsmedel, enligt 8 kap. 1, 2, 4, 7, 8 §§ BrB.
- Stöld (även genom inbrott), enligt 8 kap. 1, 2, 4, 4 a §§ BrB.
- Stöld genom och utan inbrott, enligt 8 kap. 1, 2, 4, 4 a §§ BrB.

Trafikbrott

Brottsgruppen består av:

- Brott mot trafikbrottslagen (1951:649).
- Brott mot trafikförordningen (1998:1276).
- Brott mot sjölagen (1994:1009), 20 kap.
- Brott mot sjötrafikförordningen (1986:300).
- Vållande till annans död i trafiken enligt 3 kap. 7–10 §§ BrB.

Övriga narkotikabrott

Brottsgruppen består av:

- Narkotikabrott enligt narkotikastrafflagen (1968:64), avseende innehav och bruk av narkotika.
- Brott mot lagen om kontroll av narkotika (1992:860), 13 §.
- Brott mot lagen om förbud mot vissa dopningsmedel (1991:1969), 3, 3 a §§.

Bilaga 2. Tabellunderlag

Brottskategorier historiska data och prognos

Särskilt resurskrävande brott

Tabell 11. Utfall och prognos för särskilt resurskrävande brott, perioden 2016–2029

Brottsgrupp	Volym	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Allmän-farliga brott	Polismyndigheten inflöde	4 468	4 633	4 588	4 336	4 844	4 388	4 480	4 694	3 942	4 354	4 525	4 416	4 416	4 416
	Polismyndigheten utflöde	438	397	420	425	489	563	573	536	647	710	751	780	810	840
	Åklagarmyndigheten inflöde	908	958	973	1 143	1 369	1 393	1 717	2 022	1 801	2 378	2 490	2 602	2 714	2 826
	Åklagarmyndigheten utflöde	310	257	267	324	346	490	540	749	823	809	853	897	941	985
	Tingsrätterna inflöde	223	217	224	217	290	366	343	401	385					
	Tingsrätterna utflöde	239	216	200	221	235	338	344	351	408	469				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	17	21	12	11	16	24	29	65	73	59				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	48	36	58	53	66	77	83	175	247	243				
Allvarliga brott mot frihet och frid	Polismyndigheten inflöde	5 908	5 818	4 293	4 345	4 150	4 139	3 616	3 490	3 249	3 031	2 728	2 448	2 160	1 884
	Polismyndigheten utflöde	863	750	758	697	828	651	581	513	521	483	459	440	413	384
	Åklagarmyndigheten inflöde	6 376	6 428	6 132	6 177	6 269	5 662	5 206	5 268	5 031	4 929	4 900	4 939	4 940	4 940
	Åklagarmyndigheten utflöde	1 062	1 028	1 011	1 011	1 206	1 137	1 031	1 212	1 110	1 162	1 144	1 144	1 144	1 144
	Tingsrätterna inflöde	687	673	676	732	795	598	676	687	650					
	Tingsrätterna utflöde	690	664	631	679	699	683	668	673	658	782				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	114	99	72	53	62	67	68	59	49	47				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	270	263	276	326	306	310	336	387	406	371				
Allvarliga narkotika-brott	Polismyndigheten inflöde	4 836	5 378	5 481	5 635	7 670	7 203	6 017	5 842	5 229	4 840	4 758	4 754	4 752	4 752
	Polismyndigheten utflöde	2 336	2 322	2 634	2 649	2 796	2 805	2 420	2 230	2 261	2 321	2 363	2 352	2 352	2 352
	Åklagarmyndigheten inflöde	6 637	7 483	8 127	7 039	8 624	7 827	7 019	6 975	6 534	7 218	7 182	7 115	7 115	7 115
	Åklagarmyndigheten utflöde	3 196	3 181	3 737	3 115	3 345	3 643	2 988	3 589	3 441	3 889	3 676	3 640	3 605	3 570
	Tingsrätterna inflöde	237	339	341	383	474	540	538	658	685					
	Tingsrätterna utflöde	219	293	330	372	411	503	516	603	704	756				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	3	7	17	14	14	17	10	19	36	38				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	338	353	403	421	520	657	731	846	881	1 065				
Grovt misshandel	Polismyndigheten inflöde	3 863	3 631	3 621	4 202	4 142	3 770	3 626	3 714	3 442	3 378	3 400	3 400	3 400	3 400
	Polismyndigheten utflöde	1 221	1 183	1 200	1 198	1 313	1 216	1 177	1 235	1 246	1 261	1 261	1 261	1 261	1 261
	Åklagarmyndigheten inflöde	4 217	4 257	4 032	4 236	4 591	4 295	4 022	4 410	4 351	4 408	4 384	4 384	4 384	4 384
	Åklagarmyndigheten utflöde	1 373	1 509	1 382	1 380	1 484	1 399	1 371	1 511	1 507	1 551	1 554	1 557	1 560	1 563
	Tingsrätterna inflöde	964	1 018	929	914	997	903	895	960	905					
	Tingsrätterna utflöde	957	982	941	917	913	903	885	970	988	977				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	99	106	96	80	72	76	70	64	87	64				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	411	395	436	429	454	430	442	435	501	476				
Grovt vapenbrott	Polismyndigheten inflöde	0	5	1 029	1 313	1 509	1 777	1 988	2 429	2 543	2 157	2 543	2 543	2 543	2 543
	Polismyndigheten utflöde	0	0	295	420	442	473	507	553	613	538	600	600	600	600
	Åklagarmyndigheten inflöde	0	0	1 523	1 880	2 270	2 447	2 872	3 579	3 684	2 994	3 244	3 493	3 742	3 992
	Åklagarmyndigheten utflöde	0	0	424	605	578	657	808	965	1 054	919	996	1 072	1 149	1 225
	Tingsrätterna inflöde	272	321	410	406	408	449	466	556	525					
	Tingsrätterna utflöde	255	288	389	410	396	416	434	513	534	503				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	28	27	25	23	15	21	17	18	36	31				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	124	155	206	230	207	237	243	329	358	302				
Mord, dråp m.m.	Polismyndigheten inflöde	999	1 091	1 111	1 132	1 258	1 192	1 165	1 436	1 397	1 412	1 392	1 392	1 392	1 392
	Polismyndigheten utflöde	367	353	372	398	449	370	350	438	459	508	500	500	500	500
	Åklagarmyndigheten inflöde	1 180	1 322	1 329	1 512	1 705	1 639	1 687	2 589	2 672	2 466	2 447	2 447	2 447	2 447
	Åklagarmyndigheten utflöde	414	394	382	488	544	595	500	730	974	880	848	848	848	848
	Tingsrätterna inflöde	261	284	282	293	344	305	294	399	375					
	Tingsrätterna utflöde	272	256	264	291	350	303	291	346	361	382				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	2	4	0	0	1	3	3	4	4	13				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	110	97	138	118	133	167	184	201	236	263				
Rån	Polismyndigheten inflöde	7 959	8 040	7 974	8 300	8 141	6 631	5 934	5 809	4 301	3 371	2 946	2 540	2 098	1 649
	Polismyndigheten utflöde	1 096	1 030	1 150	1 239	1 441	1 161	893	1 029	890	721	661	615	566	519
	Åklagarmyndigheten inflöde	3 489	3 619	4 169	4 722	5 018	4 025	3 479	3 792	3 048	2 663	2 296	2 256	2 216	2 176
	Åklagarmyndigheten utflöde	1 528	1 303	1 554	1 756	1 992	1 682	1 306	1 523	1 373	1 200	1 174	1 157	1 139	1 122
	Tingsrätterna inflöde	692	689	721	788	862	711	660	675	590					
	Tingsrätterna utflöde	703	660	671	745	821	762	636	671	700	581				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	173	153	158	203	166	187	135	107	104	104				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	413	412	383	450	505	487	436	449	446	411				
Våldtäkt	Polismyndigheten inflöde	4 830	5 573	5 723	6 020	6 502	6 796	6 388	6 423	6 837	6 717	6 858	7 110	7 320	7 532
	Polismyndigheten utflöde	634	701	877	1 008	1 245	1 296	1 149	1 197	1 350	1 422	1 526	1 598	1 686	1 775
	Åklagarmyndigheten inflöde	5 160	6 395	6 837	7 446	8 254	8 797	8 627	8 193	8 956	9 010	9 145	9 278	9 377	9 450
	Åklagarmyndigheten utflöde	819	844	1 337	1 337	1 614	1 785	2 044	1 454	1 603	1 832	1 899	1 966	2 033	2 100
	Tingsrätterna inflöde	456	524	605	756	875	758	773	774	890					
	Tingsrätterna utflöde	430	440	528	689	785	823	695	782	845	904				
	Påbörjade friårdsverkställigheter	43	46	45	52	58	64	80	72	91	96				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	215	250	243	347	387	402	439	467	501	543				
Särskilt resurskrävande brott	Polismyndigheten inflöde	32 863	34 169	33 820	35 283	38 216	35 896	33 214	33 837	30 940	29 260	29 150	28 603	28 081	27 568
	Polismyndigheten utflöde	6 955	6 736	7 706	8 034	9 003	8 484	7 650	7 731	7 987	7 964	8 111	8 146	8 188	8 231
	Åklagarmyndigheten inflöde	27 967	30 462	33 122	34 155	38 100	36 085	34 629	36 828	36 077	36 066	36 087	36 515	36 936	37 332
	Åklagarmyndigheten utflöde	8 702	8 516	10 094	10 016	11 109	11 388	10 588	11 733	11 885	12 242	12 143	12 282	12 420	12 558
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	2	5	2	1	3	2	3	6	7	6	-	-	-	-
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	-	-	-	-
	Tingsrätterna inflöde	3 462	3 685	3 777	4 033	4 534	4 189	4 165	4 506	4 555	4 818	4 950	5 100	5 300	5 450
	Tingsrätterna utflöde	3 459	3 444	3 584	3 886	4 151	4 227	4 037	4 374	4 560	4 752	4 934	5 113	5 292	5 471
	Påbörjade friårdsverkställigheter	479	463	425	436	404	459	412	408	480	452	438	403	398	397
	Påbörjade fängelseverkställigheter	1 929	1 961	2 143	2 374	2 578	2 767	2 894	3 289	3 576	3 674	3 867	4 155	4 322	4 412

Ordinärt resurskrävande brott

Tabell 12. Utfall och prognos för ordinärt resurskrävande brott, perioden 2016–2029

Brottsgrupp	Volym	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedrägerier och bidragsbrott	Polismyndigheten inflöde	149 960	138 439	146 509	141 569	136 471	136 465	137 189	164 308	159 731	154 229	153 000	150 000	149 000	148 000
	Polismyndigheten utflöde	7 046	7 306	7 494	8 270	9 281	9 327	6 871	7 516	10 386	10 705	10 800	11 000	11 200	11 400
	Åklagarmyndigheten inflöde	26 520	36 005	37 002	39 191	46 623	40 485	28 081	31 333	30 807	31 115	29 954	30 240	30 282	30 285
	Åklagarmyndigheten utflöde	23 297	17 323	17 152	21 298	24 312	19 950	16 292	18 495	19 124	19 907	19 964	20 022	20 080	20 137
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	946	4 009	4 101	747	653	588	794	715	726	1 156				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	195	790	2 155	863	472	39	102	205	317	264				
	Tingsrätterna inflöde	1 111	1 288	1 330	1 559	2 072	2 367	2 082	2 268	2 800					
	Tingsrätterna utflöde	1 174	1 121	1 214	1 363	1 659	2 213	2 384	2 145	2 810	3 165				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	211	161	197	188	189	228	242	173	237	229				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	182	144	154	185	165	164	195	157	190	231				
	Polismyndigheten inflöde	21 537	21 601	31 440	26 786	26 541	25 833	25 174	28 173	29 207	28 644	27 989	27 644	27 636	27 636
	Polismyndigheten utflöde	1 974	2 323	2 514	2 982	3 863	3 920	3 917	3 886	5 066	5 110	5 300	5 051	5 191	5 292
	Åklagarmyndigheten inflöde	16 122	16 418	21 932	19 569	21 196	20 369	20 213	19 760	23 934	23 695	24 194	24 194	24 194	24 194
Ekonomiska brott	Åklagarmyndigheten utflöde	7 190	5 231	10 139	7 935	8 080	7 327	7 578	9 038	12 293	11 852	11 521	11 521	11 521	11 521
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	44 858	43 130	44 089	38 799	38 825	34 265	33 222	39 606	46 834	48 970				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	4 505	7 155	4 890	3 866	4 134	4 146	2 934	3 324	4 786	5 447				
	Tingsrätterna inflöde	2 224	2 507	2 766	2 945	3 553	3 487	3 774	4 497	6 351					
	Tingsrätterna utflöde	2 237	2 254	2 509	2 757	2 792	3 370	3 579	4 143	5 655	7 148				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	356	340	363	375	392	498	533	703	775	952				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	312	308	279	335	309	348	435	497	505	615				
	Polismyndigheten inflöde	65 402	61 730	60 640	60 713	59 071	58 516	60 058	62 143	63 749	65 685	66 000	66 000	66 000	66 000
	Polismyndigheten utflöde	8 633	8 315	7 926	7 823	8 498	7 775	7 246	7 668	8 573	8 940	9 000	9 000	9 000	9 000
	Åklagarmyndigheten inflöde	43 510	41 089	41 721	42 834	43 912	42 457	40 620	41 630	44 549	47 201	49 920	51 938	53 957	55 976
	Åklagarmyndigheten utflöde	8 909	8 798	8 410	8 307	9 237	8 428	8 041	8 430	9 322	9 418	9 574	9 786	9 998	10 210
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	0	1	0	1	1	2	0	2	6	0				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0				
Misshandel annan än grov	Tingsrätterna inflöde	5 884	5 804	5 688	5 471	6 003	5 398	5 302	5 635	6 050					
	Tingsrätterna utflöde	5 884	5 473	5 527	5 204	5 201	5 689	5 251	5 293	6 047	6 439				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	2 117	1 915	1 793	1 668	1 577	1 799	1 599	1 681	1 847	1 917				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	550	465	461	488	500	491	631	576	673	703				
	Polismyndigheten inflöde	10 223	10 532	10 496	10 629	10 763	12 504	10 925	10 535	11 159	11 849	11 606	11 811	12 016	12 221
	Polismyndigheten utflöde	1 859	1 818	2 194	2 157	2 454	3 013	2 580	2 346	2 730	3 086	3 081	3 138	3 193	3 251
	Åklagarmyndigheten inflöde	6 897	7 474	8 208	7 601	8 886	10 071	8 420	8 243	8 722	9 735	10 063	10 391	10 720	11 048
	Åklagarmyndigheten utflöde	2 770	2 419	3 828	2 795	3 168	3 437	3 242	3 374	3 456	4 105	4 272	4 439	4 606	4 773
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
	Tingsrätterna inflöde	809	925	1 017	982	1 076	1 227	1 302	1 320	1 550					
	Tingsrätterna utflöde	751	791	930	939	925	1 148	1 288	1 361	1 522	1 538				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	101	107	115	114	118	112	115	120	122	134				
Sexualbrott, ej våldtäkt	Påbörjade fängelseverkställigheter	51	56	76	52	63	73	80	67	76	78				
	Polismyndigheten inflöde	3 619	4 108	3 151	3 543	3 987	3 987	3 880	3 993	4 275	4 332	4 300	4 300	4 300	4 300
	Polismyndigheten utflöde	1 275	1 400	1 264	1 105	1 181	1 021	843	694	759	787	800	800	800	800
	Åklagarmyndigheten inflöde	3 978	4 474	3 330	3 361	3 466	3 161	2 569	2 325	2 378	2 262	2 155	2 049	1 942	1 836
	Åklagarmyndigheten utflöde	1 644	1 895	1 704	1 559	1 502	1 399	1 238	979	1 023	1 013	971	930	888	847
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	6	4	2	1	0	4	0	0	1	0				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0				
	Tingsrätterna inflöde	946	1 088	1 044	1 103	1 155	998	795	653	740					
	Tingsrätterna utflöde	880	1 003	1 068	1 103	1 067	997	936	757	755	761				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	45	40	44	146	161	159	148	79	87	85				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	23	16	25	67	118	145	110	69	80	102				
	Polismyndigheten inflöde	112 228	113 768	113 833	115 747	119 892	125 108	112 207	118 864	129 537	131 628	133 000	134 000	135 000	136 000
	Polismyndigheten utflöde	6 951	6 973	7 380	7 231	8 004	7 749	7 113	6 915	7 672	8 804	9 281	9 394	9 938	10 398
Övriga brott mot frihet och frid	Åklagarmyndigheten inflöde	55 003	53 045	55 485	55 170	54 994	56 941	57 731	58 765	63 746	70 475	71 922	73 369	74 816	76 264
	Åklagarmyndigheten utflöde	10 761	10 334	10 589	10 447	11 549	12 434	12 100	12 463	13 604	14 526	14 763	15 000	15 236	15 473
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	3	4	20	31	7	28	17	19	18	32				
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	1	0	0	0	0	1	1	0	3	7				
	Tingsrätterna inflöde	4 506	4 661	4 874	4 826	5 467	5 503	5 433	5 696	6 050					
	Tingsrätterna utflöde	4 411	4 445	4 548	4 582	4 581	5 365	5 366	5 516	6 050	6 676				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	274	261	252	290	268	318	370	469	496	620				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	165	164	168	161	194	189	263	320	405	499				
	Polismyndigheten inflöde	47 477	49 414	52 892	55 134	58 734	60 208	60 707	73 799	73 302	80 256	81 216	84 578	87 923	91 268
	Polismyndigheten utflöde	8 474	8 761	9 215	9 283	10 491	9 847	9 749	10 157	10 804	11 378	11 809	11 835	12 456	12 969
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	35 110	36 139	37 469	38 290	40 458	37 948	35 150	36 066	38 315	40 506	40 839	40 935	40 935	40 935
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	12 266	13 277	13 697	14 524	15 669	14 230	14 216	14 057	14 840	14 974	15 404	15 889	16 374	16 858
	Åklagarmyndigheten inflöde	1 043	1 492	578	436	834	1 123	1 277	569	621	490				
Övriga brott	Åklagarmyndigheten utflöde	257	73	218	72	76	40	81	54	326	68				
	Tingsrätterna inflöde	5 983	6 455	6 567	6 649	7 342	7 123	6 985	7 324	7 750					
	Tingsrätterna utflöde	5 926	6 088	6 382	6 270	6 398	7 205	7 242	7 408	7 759	8 377				
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	1 205	1 162	904	823	744	867	821	906	920	966				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	802	749	615	584	463	542	563	560	643	719				
	Polismyndigheten inflöde	410 446	399 592	418 961	414 121	415 459	422 621	410 140	461 815	470 960	476 623	477 111	478 333	481 875	485 425
	Polismyndigheten utflöde	36 212	36 896	37 987	38 851	43 772	42 652	38 319	39 182	45 990	48 810	50 071	50 218	51 778	53 110
	Åklagarmyndigheten inflöde	187 140	194 644	205 147	206 016	219 535	211 432	192 784	198 122	212 451	224 989	229 407	233 117	236 846	240 536
	Åklagarmyndigheten utflöde	66 837	59 277	65 519	66 865	73 517	67 205	62 707	66 836	73 662	75 795	76 470	77 587	78 703	79 819
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	46 856	48 640	48 790	40 015	40 320	36 010	35 310	40 911	48 206	50 648	51 500	51 400	51 300	51 200
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	4 959	8 018	7 266	4 801	4 682	4 228	3 118	3 583	5 435	5 786	5 800	5 800	5 800	5 800
	Tingsrätterna inflöde	17 769	18 953	19 443	19 703	22 416	22 194	21 865	23 444	27 500	31 250	32 500	34 000	35 500	37 000
	Tingsrätterna utflöde	17 622	17 643	18 471	18 644	19 055	21 984	22 159	22 849	26 323	29 611	31 000	32 500	34 000	35 500
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	4 309	3 986	3 668	3 604	3 449	3 881	3 828	4 131	4 484	4 903	4 838	5 055	5 041	4 991
	Påbörjade fängelseverkställigheter	2 085	1 902	1 778	1 872	1 812	1 952	2 277	2 246	2 572	2 947	2 733	2 782	2 885	2 982

Mindre resurskrävande brott

Tabell 13. Utfall och prognos för mindre resurskrävande brott, perioden 2016–2029

Brottsgrupp	Volym	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Brott mot knivlagen	Polismyndigheten inflöde	4 437	4 491	4 603	5 396	6 586	6 552	5 996	5 993	5 177	4 807	4 213	4 214	4 213	4 216
	Polismyndigheten utflöde	2 963	3 117	3 172	3 553	4 603	4 547	4 028	4 143	3 845	3 546	3 600	3 600	3 738	3 815
	Åklagarmyndigheten inflöde	7 551	8 018	8 162	8 783	10 136	9 273	8 032	7 762	7 049	6 319	6 086	6 090	6 093	6 096
	Åklagarmyndigheten utflöde	4 446	4 935	5 180	5 688	6 915	6 344	5 763	6 117	5 611	5 148	5 033	5 056	5 056	5 056
	Tingsrätterna inflöde	2 473	2 656	2 954	3 364	4 190	4 101	4 112	4 647	4 300					
	Tingsrätterna utflöde	2 326	2 588	2 832	3 182	4 136	4 258	4 024	4 697	4 454	4 099				
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	1	10	8	10	9	12	43	159	264	273				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	0	12	17	13	14	7	14	102	207	257				
Skade-görelsebrott	Polismyndigheten inflöde	154 594	163 687	173 168	189 289	217 372	206 459	196 476	204 119	187 069	159 576	159 000	159 000	159 000	159 000
	Polismyndigheten utflöde	3 053	3 314	3 195	2 912	3 502	3 063	2 389	2 254	2 486	2 378	2 464	2 469	2 468	2 472
	Åklagarmyndigheten inflöde	8 857	8 618	8 694	8 229	9 020	8 076	6 876	7 011	7 048	7 181	6 968	6 665	6 361	6 057
	Åklagarmyndigheten utflöde	3 249	3 188	3 556	3 717	3 913	3 734	2 868	2 703	2 899	3 007	2 924	2 814	2 703	2 593
	Tingsrätterna inflöde	961	1 094	1 141	1 152	1 269	1 130	924	932	1 020					
	Tingsrätterna utflöde	982	1 009	1 147	1 064	1 215	1 183	987	931	1 008	992				
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	50	75	176	176	114	113	99	192	227	247				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	17	16	60	70	42	53	39	79	114	146				
Tillgrepps-brott	Polismyndigheten inflöde	464 673	448 517	408 292	399 222	384 577	356 478	361 664	350 386	321 901	283 947	268 844	250 045	231 225	212 392
	Polismyndigheten utflöde	31 204	28 712	27 044	24 879	24 817	23 307	20 430	21 145	19 798	18 655	17 454	16 663	16 349	15 841
	Åklagarmyndigheten inflöde	53 123	48 690	45 367	41 219	40 293	36 691	32 259	32 270	30 398	28 862	26 253	23 644	21 035	18 426
	Åklagarmyndigheten utflöde	23 291	21 618	21 450	19 386	18 820	17 604	15 333	15 361	14 209	13 716	12 184	11 104	10 024	8 943
	Tingsrätterna inflöde	9 300	8 730	8 412	7 882	8 267	8 343	8 008	7 914	7 450					
	Tingsrätterna utflöde	9 183	8 823	8 469	7 960	8 250	8 836	8 115	8 198	7 703	7 246				
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	997	960	885	827	774	802	735	799	822	772				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	1 421	1 463	1 446	1 277	1 171	1 140	1 313	1 284	1 300	1 317				
Trafikbrott	Polismyndigheten inflöde	135 477	148 691	153 609	159 669	150 445	145 272	136 915	132 812	134 004	128 253	130 838	131 220	131 220	131 220
	Polismyndigheten utflöde	38 384	41 255	43 624	43 081	44 125	40 130	35 443	32 832	31 949	30 595	31 000	31 000	31 500	32 000
	Åklagarmyndigheten inflöde	64 716	66 950	68 307	67 445	67 732	61 792	54 138	48 365	48 283	46 413	45 877	46 063	46 063	46 063
	Åklagarmyndigheten utflöde	33 163	35 536	37 079	36 624	39 019	36 115	31 310	28 867	28 225	28 251	28 002	28 002	28 002	28 002
	Tingsrätterna inflöde	17 052	17 627	19 330	19 941	21 710	22 443	21 563	20 913	21 700					
	Tingsrätterna utflöde	17 014	17 243	18 717	19 452	21 271	22 604	22 637	22 397	21 814	21 831				
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	2 373	2 293	2 300	2 276	2 060	2 153	2 058	2 291	2 253	2 109				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	1 061	990	1 078	1 024	894	979	1 059	887	740	785				
Övriga narkotika-brott	Polismyndigheten inflöde	45 287	50 007	54 929	60 378	65 769	64 718	65 548	65 561	82 080	79 560	83 084	83 092	83 092	83 094
	Polismyndigheten utflöde	26 594	29 789	32 624	35 210	36 902	34 289	33 094	31 990	33 321	35 504	35 500	35 870	36 948	37 665
	Åklagarmyndigheten inflöde	59 390	65 070	68 427	70 870	72 428	65 322	61 294	58 023	59 188	62 564	63 775	63 775	63 775	63 775
	Åklagarmyndigheten utflöde	32 261	35 179	36 664	38 083	42 037	37 569	36 124	34 190	35 050	37 270	37 871	38 472	39 072	39 673
	Tingsrätterna inflöde	13 187	15 234	16 918	18 990	22 337	22 691	24 165	24 574	25 900					
	Tingsrätterna utflöde	12 797	14 506	16 127	18 426	21 857	22 863	24 556	25 669	26 045	27 098				
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	2 771	3 164	3 503	3 478	3 440	3 589	3 312	3 492	3 448	3 415				
	Påbörjade fängelseverkställigheter	1 982	2 079	2 408	2 542	2 453	2 583	2 702	2 760	3 303	3 598				
Mindre resurs-krävande brott	Polismyndigheten inflöde	804 468	804 468	794 601	813 954	824 749	779 479	766 599	758 871	730 231	656 143	645 979	627 571	608 750	589 922
	Polismyndigheten utflöde	102 198	102 198	109 659	109 635	113 949	105 336	95 384	92 364	91 399	90 678	90 018	89 602	91 003	91 793
	Åklagarmyndigheten inflöde	193 637	197 346	198 957	196 546	199 609	181 154	162 599	153 431	151 966	151 339	148 960	146 236	143 327	140 418
	Åklagarmyndigheten utflöde	96 410	100 456	103 929	103 498	110 704	101 366	91 398	87 238	85 994	87 392	86 015	85 448	84 858	84 268
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	38	35	27	31	26	24	16	22	22	24	-	-	-	-
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	2	2	2	0	1	2	1	2	1	2	-	-	-	-
	Tingsrätterna inflöde	35 280	36 926	39 713	41 724	47 407	49 338	50 564	50 573	52 400	53 400	54 778	56 210	57 641	59 073
	Tingsrätterna utflöde	34 903	36 079	38 612	40 792	46 621	49 591	51 594	52 753	52 712	53 703	54 346	55 243	56 140	57 037
	Påbörjade frivårdsverkställigheter	6 192	6 502	6 872	6 767	6 397	6 669	6 247	6 933	7 014	6 816	7 156	7 187	7 180	7 167
	Påbörjade fängelseverkställigheter	4 481	4 560	5 009	4 926	4 574	4 762	5 127	5 112	5 664	6 103	6 110	6 096	6 219	6 343

Tabell 14. Utfall och prognos för samtliga brottskategorier och totalen, perioden 2016–2029

Brottskategori	Volym	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Särskilt resurskrävande brott	Polismyndigheten inflöde	32 863	34 169	33 820	35 283	38 216	35 896	33 214	33 837	30 940	29 260	29 150	28 603	28 081	27 568
	Polismyndigheten utflöde	6 955	6 736	7 706	8 034	9 003	8 484	7 650	7 731	7 987	7 964	8 111	8 146	8 188	8 231
	Åklagarmyndigheten inflöde	27 967	30 462	33 122	34 155	38 100	36 085	34 629	36 828	36 077	36 066	36 087	36 515	36 936	37 332
	Åklagarmyndigheten utflöde	8 702	8 516	10 094	10 016	11 109	11 388	10 588	11 733	11 885	12 242	12 143	12 282	12 420	12 558
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	2	5	2	1	3	2	3	6	7	6	-	-	-	-
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	-	-	-	-
	Tingsrätterna inflöde	3 462	3 685	3 777	4 033	4 534	4 189	4 165	4 506	4 555	4 818	4 950	5 100	5 300	5 450
	Tingsrätterna utflöde	3 459	3 444	3 584	3 886	4 151	4 227	4 037	4 374	4 560	4 752	4 934	5 113	5 292	5 471
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	479	463	425	436	404	459	412	408	480	452	438	403	398	397
	Påbörjade fängelseverkställigheter	1 929	1 961	2 143	2 374	2 578	2 767	2 894	3 289	3 576	3 674	3 867	4 155	4 322	4 412
Ordinärt resurskrävande brott	Polismyndigheten inflöde	410 446	399 592	418 961	414 121	415 459	422 621	410 140	461 815	470 960	476 623	477 111	478 333	481 875	485 425
	Polismyndigheten utflöde	36 212	36 896	37 987	38 851	43 772	42 652	38 319	39 182	45 990	48 810	50 071	50 218	51 778	53 110
	Åklagarmyndigheten inflöde	187 140	194 644	205 147	206 016	219 535	211 432	192 784	198 122	212 451	224 989	229 047	233 117	236 846	240 536
	Åklagarmyndigheten utflöde	66 837	59 277	65 519	66 865	73 517	67 205	62 707	66 836	73 662	75 795	76 470	77 587	78 703	79 819
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	46 856	48 640	48 790	40 015	40 320	36 010	35 310	40 911	48 206	50 648	51 500	51 400	51 300	51 200
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	4 959	8 018	7 266	4 801	4 682	4 228	3 118	3 583	5 435	5 786	5 800	5 800	5 800	5 800
	Tingsrätterna inflöde	17 769	18 953	19 443	19 703	22 416	22 194	21 865	23 444	27 500	31 250	32 500	34 000	35 500	37 000
	Tingsrätterna utflöde	17 622	17 643	18 471	18 644	19 055	21 984	22 159	22 849	26 323	29 611	31 000	32 500	34 000	35 500
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	4 309	3 986	3 668	3 604	3 449	3 981	3 828	4 131	4 484	4 903	4 838	5 055	5 041	4 991
	Påbörjade fängelseverkställigheter	2 085	1 902	1 778	1 872	1 812	1 952	2 277	2 246	2 572	2 947	2 733	2 782	2 885	2 982
Mindre resurskrävande brott	Polismyndigheten inflöde	804 468	804 468	794 601	813 954	824 749	779 479	766 599	758 871	730 231	656 143	645 979	627 571	608 750	589 922
	Polismyndigheten utflöde	102 198	102 198	109 659	109 635	113 949	105 336	95 384	92 364	91 399	90 678	90 018	89 602	91 003	91 793
	Åklagarmyndigheten inflöde	193 637	197 346	198 957	196 546	199 609	181 154	162 599	153 431	151 966	151 339	148 960	146 236	143 327	140 418
	Åklagarmyndigheten utflöde	96 410	100 456	103 929	103 498	110 704	101 366	91 398	87 238	85 994	87 392	86 015	85 448	84 858	84 268
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	38	35	27	31	26	24	16	22	22	24	-	-	-	-
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	2	2	2	0	1	2	1	2	1	2	-	-	-	-
	Tingsrätterna inflöde	35 280	36 926	39 713	41 724	47 407	49 338	50 564	50 573	52 400	53 400	54 778	56 210	57 641	59 073
	Tingsrätterna utflöde	34 903	36 079	38 612	40 792	46 621	49 591	51 594	52 753	52 712	53 703	54 346	55 243	56 140	57 037
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	6 192	6 502	6 872	6 767	6 397	6 669	6 247	6 933	7 014	6 816	7 156	7 187	7 180	7 167
	Påbörjade fängelseverkställigheter	4 481	4 560	5 009	4 926	4 574	4 762	5 127	5 112	5 664	6 103	6 110	6 096	6 219	6 343
Totalt	Polismyndigheten inflöde	1 247 777	1 249 154	1 247 382	1 263 358	1 278 424	1 237 996	1 209 953	1 254 523	1 232 131	1 162 026	1 152 240	1 134 507	1 118 706	1 102 915
	Polismyndigheten utflöde	145 365	149 819	155 352	156 520	166 724	156 472	141 353	139 277	145 376	147 452	148 200	147 966	150 970	153 133
	Åklagarmyndigheten inflöde	408 744	422 452	437 226	436 717	457 244	428 671	390 012	388 381	400 494	412 394	414 094	415 868	417 109	418 286
	Åklagarmyndigheten utflöde	171 949	168 249	179 542	180 379	195 330	179 959	164 693	165 807	171 541	175 429	174 629	175 316	175 980	176 645
	Ekobrottsmyndigheten inflöde	46 896	48 680	48 819	40 047	40 349	36 036	35 329	40 939	48 235	50 678	51 600	51 500	51 400	51 300
	Ekobrottsmyndigheten utflöde	4 961	8 020	7 269	4 801	4 684	4 230	3 120	3 585	5 436	5 789	5 800	5 800	5 800	5 800
	Tingsrätterna inflöde	56 511	59 564	62 933	65 460	74 357	75 721	76 594	78 523	84 455	89 468	92 228	95 310	98 441	101 523
	Tingsrätterna utflöde	55 984	57 166	60 667	63 322	69 827	75 802	77 790	79 976	83 595	88 066	90 279	92 855	95 431	98 007
	Påbörjade frivärdsverkställigheter	10 980	10 951	10 965	10 807	10 250	11 109	10 487	11 472	11 965	12 171	12 432	12 645	12 618	12 555
	Påbörjade fängelseverkställigheter	8 495	8 423	8 930	9 172	8 964	9 481	10 298	10 647	11 774	12 724	12 711	13 032	13 427	13 737

Bilaga 3. Metodbilaga

Inledning

Denna bilaga innehåller en övergripande beskrivning av nyttan med att göra prognoser och förordade prognosmetoder. Vidare presenteras fördjupande beskrivningar av hur prognoserna i denna rapport tas fram, samt vilka prognosmodeller och data som används för varje verksamhetsvolym som ingår i prognosframställningen.

Introduktion – värdet av att göra prognoser

Prognoser är utsagor om framtiden som ska reducera osäkerheten om den framtida utvecklingen. Statistiska prognoser bygger på historiska data och på antaganden om att det som påverkat historiskt kommer att fortsätta att påverka på samma sätt framåt i tiden, vilket inte är sant (Montgomery m.fl. 2008, Alonso och Starr 1987). Varför är det ändå värdefullt att göra prognoser?

Övergripande kan man konstatera att vi behöver ha en uppfattning om framtiden för att det vi gör i dag ska vara förståeligt ("make sense", Alonso och Starr 1987). När det gäller offentlig förvaltning är prognoser bra för att

- få kunskaper om hur verksamheten kommer se ut (dimensionering och efterfrågan)
- de har bäring på finanserna (för att kontrollera eller förutse utgifter och bedöma om resurserna används till rätt saker)
- göra bedömningar av kvalitetsaspekter (Görs rätt saker och hur prioriteras till exempel verksamhetsvolymerna i relation till andra verksamhetsområden?).

Även om prognoserna över en så pass komplex verksamhet som brottmålsprocessen aldrig kan ge förutsägelser som träffar helt rätt, hur logiska och teoretiskt väl utprovade de använda modellerna än är, kan de ge en viktig vägledning om vad som kan förväntas under de närmaste åren. På grund av de osäkerheter som prognoserna är behäftade med bör dock de skenbart exakta siffror som redovisas i den här rapporten inte övertolkas.

Statistiska prognoser förordas över kvalitativa prognoser

Det finns flera olika metoder för att göra prognoser. Med stöd i tidigare forskning har det myndighetsgemensamma prognosarbetet över tid utvecklats i riktningen mot att, i så hög grad som det är möjligt och lämpligt, tillämpa statistiska metoder för att göra prognoserna. Här ingår tidsseriemodeller och beräkningsmodeller som båda används i rapporten.²¹ Statistiska prognoser ger mer träffsäkra prognoser när volymerna som ska prognostiseras inte varierar allt för mycket från år till år och de data som prognoserna bygger på håller hög kvalitet (Montgomery m.fl. 2008, Goodwin m.fl.). Montgomery m.fl. (2008) pekar därutöver på att träffsäkerheten ökar när prognoserna inom organisationer utförs av någon som har statistiska kunskaper, har tillgång till rätt information samt är insatt i hur prognoserna är tänkta att komma till användning. Två försvårande omständigheter är om prognoserna justeras av andra än dem som arbetar med prognoserna, och om de som arbetar med prognoserna gör detta som en sidouppgift eller byts ut så att ingen har kompetens att dra lärdom av tidigare erfarenheter.

²¹ För en mer utförlig beskrivning av argumenten för och emot statistiska prognoser hänvisas till tidigare prognosrapporter.

Den största nackdelen med de förordade statistiska framskrivningarna är att de bygger på historiska data och därmed inte kan förutse potentiella trendbrott. Ofta finns inte möjlighet att identifiera och förutse uppkomsten av faktorer som kan orsaka trendbrott, och även om det hade varit möjligt är det inte alltid görbart att förutsäga i vilken riktning som volymerna kommer att kunna påverkas. Covid-19-pandemin hade visserligen inte så stor påverkan att den orsakade ett trendbrott, men en liknande händelse med ännu större konsekvenser hade exempelvis kunnat ge ett sådant scenario. Ett år in i pandemin var osäkerheten fortfarande stor om, och i sådant fall i vilken riktning, verksamhetsvolymerna skulle komma att påverkas.

Motsatsen till statistiska prognosmetoder kan betecknas kvalitativa prognosmetoder. Det finns olika metoder även för detta, varav Delphimetoden är en av de mer kända. Gemensamt för de kvalitativa metoderna är att de baseras på olika typer av bedömningar. Bedömningsprognoser kan vara användbara när dataunderlaget brister och när de görs av personer med mycket goda kunskaper om hur kommande förändringar kommer att påverka volymerna. Nackdelarna med bedömningar är att dessa är föremål för människors bearbetningar och därmed tenderar att vara inkonsekventa, ta mer hänsyn till det som ligger närmare i tid, sammanblanda korrelation med kausalitet, påverkas av optimistiskt tänkande och underskatta variation och osäkerheter (Montgomery m.fl. 2008). Ju närmare verksamheten man är och ju mer man har investerat i prognosen, desto lättare är det att man förblindas av irrelevanta omständigheter som man kan någonting om och låser sig vid föreställningar som man håller för sanna, utan att det finns ett faktaunderlag (Tetlock och Gardner 2016). Därför är det många gånger bättre att låta utomstående göra prognoserna, alternativt att de görs tillsammans med andra som står längre ifrån verksamheten.

Inslag av bedömningsjusteringar förekommer i rapporten

Slutsatsen av det ovan nämnda är att användningen av statistiska prognoser är det bästa sättet att infria syftet med uppdraget: att myndigheterna ska ta fram ett så välgrundat underlag som möjligt över hur verksamhetsvolymerna i brottmålsprocessens centrala delar förväntas utvecklas. Samtidigt förutsätter användningen att det finns tillgång till statistiska dataserier av hög kvalitet och att inga trendbrott kan förutses. Mot bakgrund av detta kan rena bedömningsprognoser, likaväl som justeringar av de statistiska prognoserna, behöva göras i enskilda fall, givet en avsaknad av data eller god insyn i kommande förändringar som tros påverka volymerna. Bedömningsjusteringar är dock också förenade med olika felkällor. Ett problem med bedömningsjusteringar som framhålls i litteraturen (utöver de nackdelar som har lyfts här och som rör kvalitativa prognosmetoder i stort) är att man riskerar att dubbelräkna en viss påverkan. Om det pågår en satsning i en viss del av rättsväsendet kan inverkan av satsningen redan ha gett utslag i den sifferserie som prognostiseras, vilket innebär att dess effekt redan finns med i prognosutfallet. Skulle man därutöver lägga till en bedömningsjustering för satsningen riskerar man att räkna effekten två gånger, vilket får till följd att prognosens träffsäkerhet minskar.²²

Prognosmetoder som används i rapporten

Valet av prognosmetod bygger främst på dataförutsättningarna för respektive volym som prognostiseras, och eftersom dessa skiljer sig åt används olika tillvägagångssätt vid framtagningen av

²² I 2011 års prognosrapport drogs slutsatsen att inslaget av bedömningsprognoser under åren dessförinnan troligen bidragit till den systematiska överskattning i prognoserna jämfört med utfall som präglade prognoserna under de första åren av arbetet med uppdraget.

prognoserna i rapporten. Prognostyperna som används i rapporten kan grovt delas in i tre grupper: tidsseriemodeller, beräkningsmodeller och bedömningsprognoser.

En tidsseriemodell är en statistisk prognosmodell som uteslutande baseras på tidsserier över hur en verksamhetsvolym historiskt har varierat. Tidsseriemodeller av olika slag används av samtliga myndigheter och är den vanligast förekommande metoden i rapporten.

En beräkningsmodell är ett sätt att prognostisera en framtida verksamhetsvolym med utgångspunkt från en prognostiserad volym i tidigare led (i föreliggande fall oftast framtagen med tidsseriemodell) och ett nyckeltal som beskriver relationen mellan den första volymen och den volym som prognostiseras. Detta är lämpligt när relationen mellan de två volymerna är känd. Detta görs till exempel av Polismyndigheten när det gäller ärenden redovisade till åklagare, där man utgår från prognosen för inkomna ärenden och multiplicerar med en uppskattning av den framtida andelen ärenden där förundersökning inleds. Denna volym multipliceras i sin tur med en uppskattning av den framtida andelen där förundersökning redovisas.

Med bedömningsprognos menas här att en manuell bedömning görs av ett rimligt framtida värde utifrån kända omständigheter. Detta kan vara nödvändigt om det är en prognos över en volym för vilken det saknas tidigare uppgifter, eller om det är fråga om en väldigt liten volym som varierar kraftigt från år till år och statistiska prognoser därför inte är meningsfulla att göra. Tidsseriemodeller och bedömningsjusteringar kan också kombineras. Detta är aktuellt i de få fall där det finns kända omständigheter eller påverkansfaktorer som bedöms leda till trendbrott eller betydande förändringar av den prognostiserade volymen, och som därmed inte ligger i den statistiska prognosen. I årets rapport har justeringar gjorts för flertalet av Kriminalvårdens volymer eftersom de trendbrott som antas ske till följd av kommande lagstiftningsförändringar inte ligger i de statistiska trenderna.

Förutsättningar för goda prognoser

Vid prognosarbete är det eftersträvaransvärt att ha så långa tidsserier som möjligt, förutsatt att de håller tillräckligt god kvalitet. Därför används i hög grad de längsta tidsserier som finns tillgängliga för de valda verksamhetsvolymerna. I vissa fall kan det dock vara lämpligt att använda kortare tidsserier, till exempel när något speciellt har inträffat, såsom ett trendbrott. För att ytterligare öka den statistiska kvaliteten görs också majoriteten av prognoserna på månadsdata.

I de myndighetsspecifika avsnitten som följer sammanfattas prognosmodell, startår, datanivå med mera för respektive prognosvolym i rapporten.

Vidare detaljer om Polismyndighetens prognoser

Prognosmodell över Polismyndighetens inflöde

Polismyndighetens prognoser bygger på månadsdata som kommer från myndighetens verksamhetsuppföljningssystem. För att ta fram prognoser över antal inkomna ärenden har delprognoser gjorts för samtliga brottsgrupper. Dessa delprognoser har sedan summerats för att generera prognoser som avser antal inkomna ärenden för de tre brottskategorierna särskilt resurskrävande brott, ordinärt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott. Totalt antal inkomna ärenden har erhållits genom att summera ärendevolymerna i de tre brottskategorierna. Inflödesprognosen har som huvudregel gjorts genom tidsserieanalys (ARIMA-modeller, se tabell 15). Som huvudregel har månadsdata från och med januari 2015 använts som underlag vid framtagandet av prognosen. För vissa brottsgrupper, såsom grovt vapenbrott, har andra starttidpunkter använts eftersom historiska data saknats. För vissa brottsgrupper, såsom bedrägerier och bidragsbrott, har

tidsserieanalysen kombinerats med en bedömning av framtida volymer. Det beror på att aviserade regeländringar har beaktats i beräkningarna. Vissa brottsgrupper har en konstant prognos eftersom det gjorts en bedömning om att det historiska utfallen inte speglar den framtida utvecklingen.

Tabell 15. Modellval för inkomna ärenden hos Polismyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott		
Allmänfarliga brott	ARIMA(1,0,3)	2015
Allvarliga brott mot frihet och frid	ARIMA(1,1,1)	2015
Allvarliga narkotikabrott	ARIMA(4,1,0)	2015
Grov misshandel	Bedömningsprognos	-
Grovt vapenbrott	Bedömningsprognos	-
Mord, dråp m.m.	ARIMA(0,1,1)	2015
Rån	ARIMA(4,1,1)	2015
Våldtäkt	ARIMA(1,1,1)	2015
Ordinärt resurskrävande brott		
Bedrägerier och bidragsbrott	ARIMA + bedömningsprognos	2015
Ekonomiska brott	ARIMA(1,1,1)	2015
Misshandel annan än grov	Bedömningsprognos	-
Sexualbrott, ej våldtäkt	ARIMA(0,1,3)	2015
Vapenbrott, ej grovt	ARIMA(3,1,1)	2015
Övriga brott mot frihet och frid	Bedömningsprognos	-
Övriga brott	ARIMA(4,1,1)	2015
Mindre resurskrävande brott		
Brott mot knivlagen	ARIMA(3,1,2)	2015
Skadegörelsebrott	Bedömningsprognos	-
Tillgreppsbrott	ARIMA(3,1,2)	2015
Trafikbrott	ARIMA(0,1,5)	2015
Övriga narkotikabrott	ARIMA(2,1,2)	2015

Prognosmodell för Polismyndighetens utflöde

För att ta fram prognoser över antal ärenden redovisade till åklagare har delprognoser gjorts för samtliga brottsgrupper. Dessa delprognoser har sedan summerats för att generera prognoser som avser antal ärenden redovisade till åklagare för de tre brottskategorierna särskilt resurskrävande brott, ordinärt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott. Totalt antal ärenden redovisade till åklagare har erhållits genom att summera ärendevolymer i de tre brottskategorierna. Prognos för antal redovisade ärenden har beräknats genom regressionsanalys där inflödet använts som oberoende variabel. Det här tillvägagångssättet har använts för de flesta brottsgrupper. I de fall en manuell bedömning gjorts framgår det i tabell 16.

Tabell 16. Modellval för redovisade ärenden hos Polismyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott		
Allmänfarliga brott	ARIMA(2,1,1)	2015
Allvarliga brott mot frihet och frid	Regressionsmodell	2022
Allvarliga narkotikabrott	Regressionsmodell	2022
Grov misshandel	Regressionsmodell	-
Grovt vapenbrott	Bedömningsprognos	-
Mord, dråp m.m.	Regressionsmodell	2022
Rån	Regressionsmodell	2022
Våldtäkt	Regressionsmodell	2022
Ordinärt resurskrävande brott		
Bedrägerier och bidragsbrott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Ekonomiska brott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Misshandel annan än grov	Regressionsanalys	2022
Sexualbrott, ej våldtäkt	Regressionsanalys	2022
Vapenbrott, ej grovt	Regressionsanalys	2022
Övriga brott mot frihet och frid	Bedömningsprognos	-
Övriga brott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Mindre resurskrävande brott		
Brott mot knivlagen	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Skadegörelsebrott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Tillgreppsbrott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Trafikbrott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022
Övriga narkotikabrott	Regressionsmodell + bedömningsprognos	2022

Vidare detaljer om Åklagarmyndighetens prognoser

I Åklagarmyndighetens interna verksamhetsuppföljning används huvudsakligen mått som baseras på brottsmisstankar. En brottsmisstanke är kopplingen mellan ett brott och en misstänkt person. Många i uppföljningssammanhang intressanta uppgifter, exempelvis brottskoder och åtalsbeslut, registreras på brottsmisstankenivå. Eftersom varje brottsmisstanke har en brottskod gör valet av enhet att brottsmisstankarna går att gruppera på brottskategori och brottsgrupp.

Prognoserna baseras på månadsdata med utfall fram till och med december 2025 från myndighetens statistikdatalager, Cåsa. De data som används för bedömning av Åklagarmyndighetens framtida verksamhetsvolym är uppgifter som avser inkomna brottsmisstankar (inflöde) och brottsmisstankar med åtalsbeslut (utflöde). Prognoserna är framtagna med tidsseriemodeller och månadsdata från och med januari 2013 har använts som underlag. Vissa brottsgrupper har prognostiserats med ARIMA-modeller, medan andra har prognostiserats med modeller för exponentiell utjämning.

Verksamhetsvolym i form av antal inkomna brottsmisstankar och antalet brottsmisstankar med åtalsbeslut har prognostiserats för samtliga brottsgrupper. Dessa prognoser har sedan summerats för att erhålla prognoser som avser inflöde och utflöde för de tre brottskategorierna. Totalt inflöde och utflöde baseras på de summerade volymerna för de tre brottskategorierna.

Åklagarmyndigheten har inte anpassats prognoserna efter påverkansfaktorer. Detta innebär exempelvis att prognoserna inte har justerats med anledning av straffreformutredningens förslag.

Tabell 17. Modellval för inkomna brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott		
Allmänfarliga brott	Seasonal Naive Model	2013
Allvarliga brott mot frihet och frid	ARIMAX/ESM Model	2013
Allvarliga narkotikabrott	ARIMAX/ESM Model	2013
Grov misshandel	Seasonal Model	2013
Grovt vapenbrott	Seasonal Naive Model	2013
Mord, dråp m.m.	ARIMAX/ESM Model	2013
Rån	Seasonal Model	2013
Våldtäkt	ARIMAX/ESM Model	2013
Ordinärt resurskrävande brott		
Bedrägerier och bidragsbrott	ARIMAX/ESM Model	2013
Ekonomiska brott	Seasonal Model	2013
Misshandel annan än grov	Seasonal Model	2013
Sexualbrott, ej våldtäkt	Seasonal Naive Model	2013
Vapenbrott, ej grovt	Seasonal Naive Model	2013
Övriga brott mot frihet och frid	Seasonal Naive Model	2013
Övriga brott	ARIMAX/ESM Model	2013
Mindre resurskrävande brott		
Brott mot knivlagen	ARIMAX/ESM Model	2013
Skadegörelsebrott	Seasonal Model	2013
Tillgreppsbrott	Seasonal Naive Model	2013
Trafikbrott	ARIMAX/ESM Model	2013
Övriga narkotikabrott	Seasonal Model	2013

Tabell 18. Modellval för brottsmisstankar med åtalsbeslut hos Åklagarmyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott		
Allmänfarliga brott	Seasonal Naïve Model	2013
Allvarliga brott mot frihet och frid	Seasonal Model	2013
Allvarliga narkotikabrott	Seasonal Model	2013
Grov misshandel	Seasonal Naïve Model	2013
Grovt vapenbrott	Seasonal Naïve Model	2013
Mord, dråp m.m.	Seasonal Model	2013
Rån	Seasonal Model	2013
Våldtäkt	Seasonal Naïve Model	2013
Ordinärt resurskrävande brott		
Bedrägerier och bidragsbrott	Seasonal Naïve Model	2013
Ekonomiska brott	Seasonal Model	2013
Misshandel annan än grov	Seasonal Model	2013
Sexualbrott, ej våldtäkt	Seasonal Naïve Model	2013
Vapenbrott, ej grovt	Seasonal Naïve Model	2013
Övriga brott mot frihet och frid	Seasonal Naïve Model	2013
Övriga brott	ARIMAX/ESM Model	2013
Mindre resurskrävande brott		
Brott mot knivlagen	ARIMAX/ESM Model	2013
Skadegörelsebrott	Seasonal Model	2013
Tillgreppsbrott	Seasonal Model	2013
Trafikbrott	Seasonal Model	2013
Övriga narkotikabrott	Seasonal Naïve Model	2013

Vidare detaljer om Ekobrottsmyndighetens prognoser

Ekobrottsmyndigheten gör prognoser på inkomna brottsmisstankar och brottsmisstankar med åtalsbeslut. Prognoserna baseras på månadsdata med utfall från och med januari 2015 till och med december 2025. Startåret har valts med hänsyn taget till att Ekobrottsmyndigheten 1 juli 2013 fick ett rikstäckande ansvar för de ärenden myndigheten handlägger.

För inkomna brottsmisstankar används en automatisk prognosmodell där prognos görs på brottskategorinivå för särskilt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott. För ordinärt resurskrävande brott görs prognosen på varje ingående brottsgrupp. Även om det genereras en prognos för varje brottsgrupp redovisas endast prognosen summerad för brottskategorin ordinärt resurskrävande brott.

Tabell 19. Modellval för inkomna brottsmisstankar hos Ekobrottsmyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott	IDM	2015
Ordinärt resurskrävande brott		
Bedrägerier och bidragsbrott	ESM	2015
Ekonomiska brott	ESM	2015
Misshandel annan än grov	IDM	2015
Sexualbrott, ej våldtäkt	ESM	2015
Vapenbrott, ej grovt	IDM	2015
Övriga brott mot frihet och frid	ARIMA	2015
Övriga brott	ESM	2015
Mindre resurskrävande brott	ESM	2015

IDM står för Intermittent Demand Model och är en modell som används när många värden i serien inte innehåller några observationer. Därför har denna modell blivit vald för de brottskategorier och brottsgrupper där så är fallet. För alla övriga serier utom en har exponentiell utjämning valts som bästa modell.

Prognoser över brottsmisstankar med åtalsbeslut har gjorts med brottskategori som beroende variabel på grund av att majoriteten av brottsgrupperna inte innehåller några observationer.

Tabell 20. Modellval för brottsmisstankar med åtalsbeslut hos Ekobrottsmyndigheten

Brottsgrupp	Modell	Startår
Särskilt resurskrävande brott	ARIMA	2015
Ordinärt resurskrävande brott	ARIMA	2015
Mindre resurskrävande brott	ARIMA	2015

Vidare detaljer om Domstolsverkets prognoser

Data som ligger till grund för Domstolsverkets prognoser hämtas ur Sveriges Domstolars statistik och uppföljningssystem (SIV) och består av månadsdata. Domstolsverket har i årets rapport använt sig av i huvudsak statistiska modeller, i kombination med bedömningsjusteringar för tre mått, för att få fram slutlig prognos. Samtliga prognoser bygger dock på en statistisk modell i grunden.

Prognosmodell över Sveriges Domstolars inflöde

Inkomna brottmål med brottsmisstanke

För att prognostisera antalet inkomna brottmål med brottsmisstanke totalt och för de tre brottskategorierna särskilt resurskrävande brott, ordinärt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott använder Domstolsverket Holt-Winters, en modell med exponentiell utjämning samt en trendkomponent och multiplikativ säsongskomponent. En bedömningsjustering har sedan gjorts för att få fram den slutliga prognosen för inkomna brottmål med brottsmisstanke med avseende på mindre och ordinärt resurskrävande brott. Prognoserna för de tre brottskategorierna summeras numera även för Domstolsverkets prognoser till en total prognos.

Eftersom en brottsmisstanke kan inkomma i efterhand är utfallet i närtid preliminärt. Domstolsverket har ändå valt att använda utfall på månadsbasis till och med 2025. För åren innan 2025 bedöms utfallet förändras marginellt, medan utfallet för 2025 uppskattats utifrån nuvarande utfall samt hur stort antal eller andel åtal med brottsmisstankar som historiskt sett inkommit i efterhand. Ett alternativ hade varit

att utelämna 2025 i prognoskapandet för efterföljande år, men kvaliteten på prognoserna bedöms öka med den här metoden.

Prognosmodell över Sveriges Domstolars utflöde

Avgjorda brottmål med brottsmisstanke

För att prognostisera antalet avgjorda brottmål med brottsmisstankar för de tre brottskategorierna särskilt resurskrävande brott, ordinärt resurskrävande brott och mindre resurskrävande brott använder Domstolsverket Holt-Winters, en modell med exponentiell utjämning samt en trendkomponent och multiplikativ säsongskomponent. En bedömningsjustering har sedan gjorts för att få fram den slutliga prognosen för ordinärt resurskrävande brott i linje med de bedömningsjusteringar som gjorts för inkomna brottmål med brottsmisstanke som rör ordinärt resurskrävande brott, och med hänsyn till antal balanserade mål inom brottskategorin. Prognoserna för de tre brottskategorierna summeras till en total prognos med avseende på avgjorda brottmål med brottsmisstanke.

Tabell 21. Modellval för Domstolsverkets prognoser över brottmål i tingsrätt

Brottskategori	Modell	Startår
Inkomna och avgjorda brottmål med brottsmisstanke		
Särskilt resurskrävande brott	Bedömningsprognos + Holt-Winters multiplikativ	2015
Ordinärt resurskrävande brott	Bedömningsprognos	2015
Mindre resurskrävande brott	Holt-Winters multiplikativ	2015

Osäkerhetsintervall i Domstolsverkets prognoser

Prognoserna för mål görs per månad, vilket innebär att prediktionsintervallen bara erhålls per månad, inte per år. Därför görs en ny statistisk prognos på årssiffrorna över inkomna brottmål och avgjorda brottmål genom dom, där ett prediktionsintervall erhålls. Intervallet appliceras sedan på den ursprungliga prognosen. I och med att Domstolsverket gjort en bedömningsjustering för ett antal av prognoserna bedöms inte osäkerhetsintervall vara möjligt att ta fram för dessa. Det innebär dock inte att prognoserna skulle vara förenade med mindre osäkerheter, utan snarare tvärtom.

Vidare detaljer om Kriminalvårdens prognoser

Kriminalvårdens modellbaserade prognoser utgår från månadsdata med varierande startår från och med 1996 och hämtas ur Kriminalvårdsregistret. Tidsseriens längd anpassas utifrån tillgång till data för olika mått. Efter att ha testat olika modeller och kombinationer för att få fram de mest lämpliga prognosmodellerna har Kriminalvården valt att använda ett antal olika prognosmodeller. För att jämföra olika modeller har, förutom relevanta plottar, också mått såsom AIC använts. Vilka statistiska modeller och startår som används för de olika prognostiserade volymerna sammanfattas i tabell 22 nedan.

Kriminalvården har i årets rapport använt sig av en kombination av statistiska modeller och bedömningsjusteringar på majoriteten av prognosvolymerna. Dessa prognoser bygger alltså på en statistisk modell i grunden. På den statistiska prognosen eller bedömningsprognosen har sedan de effekter som bedöms tillkomma utifrån de reformer som förväntas genomföras adderats. Det har gjorts för att antalet kommande lagstiftningsändringar bedöms bli fler och få större påverkan på Kriminalvårdens prognosvolymerna än tidigare under tidsserien. Det gör att historiskt utfall lämpligen inte kan prognostisera framtiden på egen hand och därför behöver en bedömningsjustering göras.

Tabell 22. Modellval för Kriminalvårdens prognoser

Prognostiserad volym	Modell	Startår
Påbörjade fängelseverkställigheter		
Särskilt resurskrävande brott	Regressionmodell	2005
Ordinärt resurskrävande brott	Regressionmodell	2015
Mindre resurskrävande brott	Regressionmodell	2010
Påbörjad frivårdsverkställighet		
varav påbörjad skyddstillsyn	Seasonal exponentia	2003
varav påbörjad villkorlig dom med samhällstjäns	Winters method	2003
varav kontrollerat boende	Bedömningsprognos	-
varav påbörjad IÖV	ARIMA(0,1,2) (0,1,1)	2003
varav påbörjad ungdomsövervakning	Seasonal exponential	2021
Medelantal häktade	Regressionsmodell	1996
Medelantal fängelseklienter	Winters 2026, regressionsmodell övriga år	2011
Medelantal frivårdsklienter		
varav ren skyddstillsyn	ARIMA (2,1,0) (0,1,1)	2018
varav skyddstillsyn med kontraktsvård	Winter Method	2018
varav skyddstillsyn med samhällstjänst	Linear Holt	2018
varav skyddstillsyn med fängelse	Linear trend	2018
varav villkorligt frigivna med övervakning	Bedömningsprognos	2022
varav villkorlig dom med samhällstjänst	Linear trend	2018
varav IÖV	Winter Method	2018
varav kontrollerat boende	Bedömningsprognos	-
varav utökad frigång	Bedömningsprognos	2018
varav halvvägshus	Bedömningsprognos	2018
varav ungdomsövervakning	ARIMA(0,1,1) (1, 0, 0)	2021